Ylimääräinen yhtiökokous päätti laajentaa Työkansan päivälehdeksi. Toimikaa päätöksen toteuttamiseksi.

Työväenluokan täytyy luokkataistelun avulla lopettaa luokkien olemassaolo. Saavuttaakseen tämän tarkotuksen, on kaikkien maiden köyhälistön liityttävä yhteen.

TYÖKANSA

Yksilöllinen omistusoikeus lakkautettava, tuotannon välikappaleet tehtävä kansan omiksi ja työntekijöille täydet työnsä tulokset. Siinä sosialismin tärkeimmät opinkappaleet.

AINOA SUOMENKIELINEN SANOMALEHTI CANADASSA — TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA.

No. 68. — 1911. | Perjantaina, Elokuun 25 p. — Friday, Aug. 25. | V:s vuosikerta — Vol. V.

Laurierin hallitus pahin maailmassa.

Englannin parlamentin alahuoneen jäsen sanoo Laurierin antaneen Canadalle huonoimman hallituksen mailmassa. „Siinä on enimmän petosta kuin koskaan ennen on ollut."

Toisessa kohti lehteä on liberaalien hyökkäys konservatiiveja vastaan. Julkaisemme tässä kohdan Joseph Martinin Winnipegissä pitämästä puheesta, jossa hän raskaanlaisesti ruoskii Laurierin hallitusta. Martin on East St. Pouerasin edustaja Englannin parlamentissa ja puolustaa Canadan ja Yhdysvaltain välistä tuliisopimusta. Mutta samalla hän ei sano siitä olevan niin suurta hyötyä, että sentähden kannattaisi Laurierin hallitusta palauttaa valtaan.

„Wilfrid Laurier on viimesten kymmenen vuoden ajalla antanut Canadalle yhden pahimmista hallituksista maailmassa. Minä olen tuominnut sitä asemaa, johon politiikka on vajonnut nykyisen hallituksen alaisena ja kun minä huomaan joidenkin ystävieni, jotka kanssani ovat sitä tuominneet, kannattavan Laurieria kauppasopimuksen perusteella, niin minä en voi yhtyä heihin."

„Minä tiedän, että Canadassa on nykyään enempi politillista mädännäisyyttä kuin koskaan ennen on ollut ja hallituksen puolesta äänestäminen merkitseisi tällaisten asiain tilan anteeksiantamista."

„Se on luonnollisesti totta, että puhtaimmankin hallituksen alaisena harrastetaan petollisuutta. Kaikki, mitä hallitukselta voidaan vaatia, on, että hallitusmiehet itse ovat puhtaita, että he tarmokkaasti koettaisivat poistaa petollisuutta alaisistaan departementeista."

Hallitus on epäonnistunut.

„Tässä suhteessa nykyinen hallitus on täydellisesti epäonnistunut. Syytös syytöksen perästä, hyvin vakavaluontoisiakin, on esitetty nykyistä hallitusta vastaan."

„Useimmissa tapauksissa syytökset ovat esitetyt parlamentissa. Komitea on nimitetty, mutta melkein joka tapauksessa hallitus on täydellä voimalla ryhtynyt vastustamaan todellista tutkimista ja on suojellut kaikilla tavoin syytettyjä. Kuulustelu komitean edessä on ollut yksinkertaisesti „valkeaksi pesemistä" alusta loppuun. Monissa tapauksissa kun syytöksiä on tehty, hallitus on kieltänyt „valkeaksipesu" tutkinnonki."

„Minä ehdottomasti vastustan Laurieria ja hänen neuvonantajiaan, kun he ovat hylänneet ne prinssiipit, jotka olivat liberaalipuolueen ohjelmassa sen ollessa vastustuspuolueena ja minä ajattelen ,että silloin kun politillinen puolue hylkää ohjelmansa, niin jokaisen tuon ohjelman todellisen kannattajan olisi äänestettävä toista puoluetta."

Hallitus on huono ympäri Canadan ja British Columbiassa mädännäisyys on avonaisempaa kuin missään muussa osassa. Meillä on politillisia koneistoja ja „bosseja" huonompia kuin New Yorkin Tammany Hall. Kaikki hallituksen kontrahdit, myönnytykset ja etuoikeudet, joihin kuuluu tuomarien nimittämisetkin, pannaan julkisesti kilpailtaviksi ja menevät

Isännät hankkivat rahat.

„Palatakseni tähän suurkapitalistein politikan kontrolleeraamiseen voin mainita, että Vancouverissa luullaan politikoitsijoiden takana olevien kapitalistien hankkineen kaikki vaaleissa tarvittavat rahat. Tämä on jo kaikkein mädäntyneintä järjestelmää, mitä koskaan olen kuullut ja hallituksen jäsen Wm. Templeman on sen julkisesti hyväksynyt."

„Viime syksynä kun Laurier oli Vancouverissa, „politillinen isäntä" kuletti automopiilissään häntä ympäri kaupunkia, ikäänkuin kansalle osottaakseen, että kuinka hyvin hän hallitsee Canadan pääministriä."

„Nämä asiat ovat hyvin tunnettuja Englannissa ja minä häpeän sanoa, että Canada, politillisen moraalin katsantokannalta alkaa jo haista englantilaisten sieraimissa."

Tämän mädännäisyyden poistamiseksi, jonka olemassaoloa ei kukaan epäile,Martin ehdottaa Bordenin puolueen valtaan valitsemista. Hän ei sano hyväksyvänsä Bordenin konservatiivista ohjelmaa, mutta uskoo Bordenin „rehelliseksi mieheksi", joka poistaisi mädännäisyyden hallituksesta. — Yksikään työläinen ei uskone, että näiden porvareiden lellipoikien vaihtamisesta olisi seurauksena mädännäisyyden hallituksesta poistuminen. Mädännäisyyttä on niin kauan kun on yksityisetujakin.

Juutalaisvainot Englannissa.

Raivostunut joukko ajanut juutalaisia kodeistaan ja ryöstänyt heidän omaisuuttaan Moumouthshiressa, Englannissa.

Newport, Moumouthshire, Eng. elok. 23 p. — Ankaria juutalaisvastaisia mellakoita on tapahtunut täällä ja lähiseudun kaupungeissa kolmena päivänä peräkkäin jotka ovat antaneet virkailijoille kylliksi tekemistä, koska ne olivat ensimäisiä laatuaan Englannissa. Juutalaisten lähetystö kävi tänään sisämaan kirjurin luona pyytämässä suojelusta itselleen ja omaisuudelleen, jota luvattiin. Mellakoitsijat maanantaina ryöstivät juutalaisten työpajoja, turmelivat työvälineet ja ajoivat pelosta puolihulluiksi tulleet asukkaat kaduille. Poliisit ja sotilaat koettivat pitää järjestystä yllä ja puolustaa vainonalaiseksi joutuneita. Lisää sotilaita kutsuttiin paikalle Cardiffista eilettäin, mutta samallaisia mellakoita kun maanantaina, tapahtui viime yönäkin useissa paikoissa. Sotilaiden läsnäolo esti kuitenkin ryöstön ja suurempien väkivaltaisuuksien teon, mutta heidän olikin yhtämittaa kuritettava joukkoa pampuillaan ja miekoillaan. Kahakassa haavoittui useita henkilöitä ja useita vangittiin. Otaksuttu syy mellakoihin on siinä, että juutalaiset ovat kiskoneet korkeaa vuokraa ja korkeaa hintaa tavaroista senjälestä kun lakko alkoi.

Vallattomuuksia on tapahtunut Waunlyislissä, Aberbussygissä ja Beoufordissa. Sadottain juutalaisia on lähtenyt Tredagarista ja Ebbevalesta.

Juutalaisia vastaan on jo kauan kuulunut uhkauksia Monmouthshiressä, kun heillä muka on monopoli useihin liikkeisiin, kuten huoneiden kalustamiseen, vaatetavaroihin ja juveleihin, joista heidän sanotaan kiskoneen tavatto-

Hirveä tulipalo Port Arthurissa.

Jacob Schmidt menetti kolme tytärtään ja talonsa tulipalossa viime keskiviikkona. — Vanhin tytöistä pelasti nuoremman siskonsa, mutta joutui itse tulen ruaksi.

Hirveä onnettomuus tapahtui täällä viime keskiviikko aamuna, jolloin paloi Jacob Schmidtin talo ja kolme tytärtä Shuniah tien varrella. Vanhin tyttäristä Eleonora oli 18, Lousia 8 ja Marian 5 vuotias.

Tieto tulenirtipääsystä saapui palokunnan talolle 7,30 aamulla, mutta matkaa kun oli kaikkiaan kaksi ja puoli mailia palopaikalle, niin tuli oli ehtinyt levetä ympäri rakennuksen ennen kun palokunta ehti paikalle. Palopäällikkö kertoi olleen ihan mahdotointa mennä kahtakymmentä jalkaa likemmäs taloa. Lähistöllä ei ollut vettä. Lähin palokunnan veden ottopaikka oli hyvinkin ¾ mailin etäisyydessä, ja vaikkapa sillä olisi ollut vettäkin, niin sama hirveä onnettomuus olisi tapahtunut, kun koko talo oli yhtenä tulimerenä palokunnan paikalle saapuessa. Kemiallisen ruiskun hoitajat ja palopäällikkö yrittivät tunkeutua taloon, mutta tuli ja savu palauttivat heidät takaisin.

Mrs Schmidt kertoi nousseensa aamulla aikaseen ylös ja ryhtyneen valmistamaan einettä kuten tavallista. Jostakin syystä hänen oli käytävä ulkohuoneissa ja sieltä palattuaan hän näki asuinrakennuksen täynnä savua. Hän kiiruusti hyökkäsi sisälle herättämään lapsiaan. Mrs Schmidt yritti mennä makuuhuoneeseen mutta puolitiessä hän kohtasikin palavan seinän, joka pakotti hänen luopumaan yrityksestään ja palaamaan takasin. Palokunnan paikalle saavuttua hän sydäntä särkevästi huusi, että lapsensa ovat palavassa rakennuksessa ja „Jumalan nimessä pyysi pelastamaan heidät."

Vanhin tyttö Eleonora heräsi ja tuli makuuhuoneen ikkunaan, jolloin äitinsä kehotti häntä hyppäämään alas. Tyttö koetti mutta ei päässyt, — se oli liian pieni hänelle. Eleonora jätti ikkunan avoimeksi, josta hänen 14 vuotias siskonsa hyppäsi alas ja pelastui, mutta loukkasi selkänsä. Eleonoraa ja hänen kahta nuorempaa siskoaan ei näkynyt ikkunassa sen perästä.

Kun tuli oli polttanut kaiken poltettavissa olevan niin palopäällikkö toisten palokuntalaisten kanssa ryhtyi tarkastamaan raunioita, josta löysivät kolmen tytön muodottomaksi palaneet ruumiit. Eleonora oli nähtävästi mennyt vuoteen luo pelastamaan nuorinta, jolloin savu hänet tukehutti. Hän makasi vuoteella ja molemmat nuoremmat siskonsa olivat hänen rinnoillaan: se oli sydäntä särkevä näky.

Schmidt itse oli työssä onnettomuuden sattuessa King elevatorilla ja poikansa Pigeon Riverin sahalla. Surmansa saanut Eleonora työskenteli Port Arthurin telefoni sentraalissa.

Palopäällikkö McLeod oli sitä mieltä, että tuli on päässyt irti kyökin uunista, koska sen läheinen osa rakennusta oli ensinnä tulessa.

Hauska ilmiö.

nähtyään selostuksen lehdistä, että 46 miestä on karannut risteilijä Rainbow'ilta Tyyneen meren rannalta, sanoi karkaamisia tapahtuneen aina siitä saakka, kun ristelijä meni Esquimalt asemalle. Muualla maksetut korkeammat palkat antavat aiheen karkaamiseen.

Ling ei sanonut karkaamisten olevan mitään tavattomia asioita Tyyneen meren rannikolla. Niitä on tapahtunut kaiken aikaa kun Englannin laivat ovat olleet siellä. „Palkat ovat korkeat rannikolla ja laivastodepartementti kun luonnollisesti on kykenemätön maksamaan vallitsevia palkkoja, niin miehet karkaavat ja etsivät työtä muualta paremmilla palkoilla. En voi sanoa varmasti kuinka monta miestä on karannut Rainbow'ilta senjälestä kun se meni Tyyneen meren rannikolle, mutta 45—50 on suunnilla."

Kumpa hallitus ei maksaisi missään kunnollista palkkaa, ettei miehet ryhtyisi näin ala-arvoiseen ammattiin.

Eivät saaneet vieläkään suoraa kohtelua.

Grand Trunk rautatieyhtiön virkailijat ja tuomari Baron ovat olleet neuvottelemassa viime kesäisten lakkolaisten takasiottamisesta. — Yhdeksänkymmentä yksi kahdesta sadasta neljästäkymmenestä kuudesta löysi armon yhtiön edessä ja pääsivät takaisin työhön.

Montreal, elok. 22 p. — Tuomari Barron on ollut Grand Trunk rautatieyhtiön virkailijain kanssa kolmipäiväisessä neuvottelussa täällä, josta hänen sanainsa mukaan oli paremmat tulokset kuin koskaan oli osannut toivoakaan. Yhtiö nimittäin lupautui ottamaan 91 viimekesäistä lakkolaista työhönsä, jolla myönnytyksellä sovittiin viime kesäisen lakon mainingit.

Sanottu yhtiö viime kesänä, jolloin lakko sovittiin, lupasi ottaa kaikki lakkolaiset takasin kahden kuukauden sisällä sopimus päivästä luettuna. Mutta kuten on jo nähty, ei yhtiö pitänytkään lupaustaan, vaan jätti ottamatta 246 miestä, joiden se väitti rikkoneen yhtiön ohjesääntöjä. Miehet vetosivat Dominion hallitukseen ja vaativat sen pakottamaan yhtiön ottamaan takasin lakkolaiset, koska sopimuskin oli hallituksen välityksellä saatu aikaan. Hallitus nimitti tuomari Barronin tutkimaan miesten asiaa ja Barron tutki vuoden, käyden sillä ajalla Windsorin ja Portlannin välisissä paikoissa tiedustellen miesten vaikeuksia. Hän raportteerasi asiasta rautatiekomitealle, mutta joka ei ryhtynyt mihinkään toimiin koko asian johdosta.

Mutta viime kuussa, jolloin parlamentti hajotettiin ja uudet vaalit julistettiin, uhkasi tästä hallituksen kykenemättömyydestä nousta ankara politillinen taistelu. Laurier ja Mackenzie King tietysti tahtoivat välttää sitä ja pyysivät tuomari Barronin tekemään viimeisen yrityksen sovittaa rettelö.

Molemmat puolueet sopivat, että 91 miestä otetaan takasin syyskuun 2 päivä. 22 miestä on otettu työhön aikaisemmin. Kolme-

Vaalitaistelu Canadassa.

Liberaalit torjuvat konservatiivien väitteitä, että he olisivat uskottomat Englannille ja haluaisivat Canadan liittää Yhdysvaltoihin. — Kertovat mistä konservatiivien vaalitaistelurahat tulevat.

Aina ja erittäinkin vaaliaikoina on hyvin tavallista, että porvaripuolueet haukkuvat toisiaan ja paljastelevat toistensa pahoja puolia. Täällä Canadassa käypi samalla tavalla, vaikka tämän maan politiikka onkin välistä hyvin naurettavan lapsellista, kun sitä vertaa muiden vanhempien sivistysmaiden politiikkaan.

Eikauansitte konservatiivit kertoivat kuinka liberaalien hommaama kauppasopimus on vahingollinen Isonbritanian eduille ja kuinka Laurierin hallitus on uskoton Englannille ja haluaa yhdistää Canadan Yhdysvaltoihin. Liberaalit, tai paremmin sanoen lännen viljankasvattajat, ovat ryhtyneet maksamaan samalla mitalla noita syytöksiä. Lainaamme „Grain Growers Guidesta" joitakin noista syytöksistä, jotta lukijat pääsevät selville porvareiden keskinäisestä etutaistelusta:

„Mr. Borden on persoonallisesti kunnioitettu mies Canadassa, mutta hänen kauppapolitiikkansa on täydellisesti paha, joka antaisi täyden vallan tehtailijain y. m. yksityisetuja edustavien ihmisten käsiin. Taistelussaan kauppasopimusta vastaan, on konservatiivien johtaja saanut hyvin voimakasta apua Canadan tehtailijain liitolta ja sama liitto on tehnyt tuntuvia lahjotuksia taistelurahastoon ylläpitääkseen suojelustullin. Sitten on Canadan kansallisliitto, joka on uhrannut kaiken energiansa, saadakseen kumotuksi aiotun sopimuksen. Liiton perustaja on Z. A. Lash, entinen Canadian Northern yhtiön asianajaja, nyt miljoneeri ja useiden trustien ja rahalaitosten johtaja. Sitten on johtavia pankkiireja, kuten Edmund Walker, joka lainaa rahoja Canadan kansalta kolmen prosentin korolla ja sijottaa ne Yhdysvaltoihin korkealla korolla. Nyt on voimassa vapaakauppa rahalle, joka ei näytä loukkaavan Edmundin uskollisuutta, mutta, jos maanviljelijä myisi jotakin rajan yli, olisi hän uskoton emämaalle heti paikalla."

„Edellämainittujen lisäksi taistelee heidän vaikutuksensa alaiset sanomalehdet kauppasopimusta vastaan. Johtavat Canadan finanssilehdet, The Monetary Times ja Financial Post vastustavat kauppasopimusta, koska heidän suojelijansakin tekevät niin. Max Aitken omistama Canadian Century, sementti trustin äänenkannattaja, julkaisi joitakin kuukausia sitten useita artikkeleita kauppasopimusta vastaan ja sen jälestä lähetti ne 400 Ontarion ja Maritime maakuntien viikkolehtien julaistaviksi, maksaen korkean ilmotusmaksun niiden julkaisemisesta. Se maksoi suunnattomia summia. Edellämainittujen lisäksi on „Industrial Canada", jonka Canadan tehtailijain liitto omistaa täydellisesti ja se lehti ei suinkaan ole jättänyt voitavaansa tekemättä tässä vastustustaistelussa."

„Tarkastakamme sitten rautateiden etuja. Missä ne ovat? Canadian Pacific yhtiön mahdottoman suuri vaikutus on täydellisesti kauppasopimusta vastaan ja hyvällä syyllä voidaan uskoa, että

muksiinsa. Hallitus on sitte täydelleen kansan voiman osotus".

„Jos, toiselta puolen, kauppasopimusvastaiset voimat onnistuvat, niin mitä sitten? Kaikki nämä yksityisetujen suuret voimat, jotka kuluttavat suunnattomia summia kauppasopimuksen vastustamiseen ei kuluta rahojaan tyhjän tähden. Mr. Borden voi olla sivistynyt ja kunniallinen mies, mutta jos nämä yksityisetujen edustajat onnistuvat kumoamaan kauppasopimuksen rahoillaan,niin ne myöskin hallitsevat hallitusta, jonka ne loivat. Nämä tehtailijat ja rahamiehet tulevat olemaan todellisia hallitsijoita parlamentissa Ottawassa, — ne samat, jotka nytkin polkevat Canadan kansaa. He tekevät Canadan tullilait Canadan tehtailijain liitonkonttoorissa.Tulli kohoaa sen sijasta, että sen pitäisi aleta ja suojelustullin kahleet kiertyvät yhä tiukemmalle Canadan kansan kaulan ympärille. Jos kauppasopimus-ehdotus kumotaan, niin kansanvaltainen liike Canadassa menee neljännesvuosisadan taaksepäin."

Siinä oli raskaita syytöksiä osittaisen vapaakaupan vastustajille. Lukijain ei silti tarvitse kuvitella, että toinen noista rähisevistä kapitalistiryhmistä olisi parempi: molemmat ovat työväen riistäjiä omilla aloillaan.

TUNNETTU SOSIALISTI SHOAF KADONNUT.

Los Angeles, elok. 19 p. — Tämän kaupungin poliisit ovat menettäneet kaiken toivonsa löytää sosialistinen kirjailija George H. Shoaf'in, jonka kanssa pelkäävät pelatun huonoa peliä ja ovat lähettäneet hänen tuntomerkkinsä kaikkien länsirannikon kaupungeiden virkailijoille. Shoafia ei ole nähty sitte kun viime pyhä iltana, jolloin hänen hattunsa ja haulilla täyteetty pussi löydettiin lähellä hänen huonettaan. Salapoliisit Hosick ja Siegler, jotka tutkivat Shoaffin katoamista, sanovat olevansa hämmennyksissä.

McNamaran asianajajat ovat huolissaan Shoafin katoamisesta. He myöntävät, että Shoaf, Appeal to Reasonin kirjeenvaihdon ohella, on hiljaisuudessa myöskin tutkinut Times rakennuksen räjäyttämis-juttua.

Sunnuntai aamuna Shoaf kertoi newyorkilaiselle sosialisti Alex Irvinelle, että hän on kaivanut esille todisteita, joilla voidaan osottaa McNamaroiden viattomuus. Samalla hän ilmotti, että häntä seurataan yötä päivää ja sanoi pelkäävänsä, että todisteet voidaan häneltä varastaa.

Kerrotaan, että mrs. H. O. Gabelin kotona, missä Shoaf asui, kuultiin ruumiin kaatumista muistuttava ääni Shoafin huoneesta. Silloin sille ei lainattu suurempaa huomiota.

Salapoliisi Burns vähä ennen San Franciscoon lähtöään antoi ymmärtää, että Shoaf on mahdollisesti vangittu joistakin vähäpätöisistä syistä ja mahdollisesti voidaan löytää jostakin vankilasta. Salapoliisit Hosick ja Siegler useiden sanomalehtimiesten seurassa kävivät vankiloissa ja poliisiasemilla, mutta missään ei ollut Shoafia.

Sosialistit ja union miehet arvelevat, että Shoaf on varastettu kotoaan, todistukset ryöstetty ja lopulta hän on lähetetty ulos kaupungista, missä häntä vartioidaan niin kauan kuin McNamaran tutkiminen on ohi. Toiset luulevat, että hän on murhattu ja ruumis salattu.

Huono aika Yhdysvalloissa.

Montreal „Star'in" kirjeenvaihtaja lähettelee lehdelleen tietoja tehtaiden sulkemisista ja suurista miesten vähennyksistä ympäri Yhdysvaltoja. — Työläiset taistelevat työpaikoista New Yorkissa.

Jo viime lehdessä kerroimme „Star"-lehden mukaan kuinka Union Pacific rautatieyhtiö antaa 5000 työläiselleen „kesälomaa". Vähennys pannaan toimeen tämän viikon ajalla ja koskee se kaikkia työaloja. Vaikka miehet erotettiin väliaikaisesti, niin sittenkään heille ei sanottu aikaa, milloin he otetaan takaisin työhön.

Syyksi vähentämiseen sanotaan, että liikenne tiellä on säännöllisesti vähentynyt sitte viime lokakuun.

Kehruutehdas sulettu.

Pawtucket, R. I., elok. 22 p. — Liikatuotanto puuvillateollisuuden alalla vaikuttaa tämänkin kaupungin työväestöön. Tänään sulettiin J. ja P. Coates Limited kehruutehdas kahdeksi viikoksi ja 2,500 työläistä joutui väliaikaisesti joutilaaksi. Yhtiö ei ole ilmottanut, että josko tehtaat kahden viikon kuluttua pannaan käymään täydellä voimalla, vai ei.

Taistelevat työpaikoista.

New York Herald t. k. 19 päivän numerossa kertoo kuinka 500 nälkäistä työläistä taisteli viidentoista miehen paikasta, jossa taistelussa yksi mies loukkaantui kuolettavasti. Interborough Rapid Transit komppania kuulutti viittätoista miestä t. k. 18 päivän lehdessä. Työtä haluavien oli ilmoitettava itsensä 98 kadun ja kolmannen avenuen pihassa kello 8 aamulla.

Paljoa ennen kahdeksaa seisoi pitkä linja rääsyisiä ja nälkäisiä miehiä pihan edustalla. Joukko suureni joka minuutti aina kahteentoista asti päivällä, vaikka yhtään miestä ei valittu. Neljän seudussa iltapäivällä ulotti linja jo 99 kadulle. Työnjohtaja lopultakin tuli paikalle ja ilmoitti valitsevansa nuo ilmotetut 15 miestä. Tämä ilmoitus sai aikaan tavatonta kiihkoa, jokainen kun halusi päästä työhön. Kahakassa sai William Swacot niin pahoja vammoja, että hänet täytyi viedä sairaalaan.

Porvarit tietysti nauttivat tällaista, ihmisille säälittävää näkyä katsellessaan.

LAKON MAININGIT EIVÄT NIINKÄÄN PIAN ASETU.

Lontoo, elok. 23 p. — Kaikki pienemmät riidat Midland ja Northeastern rautateiden ja heidän työläistensä välillä sovittiin eilen illalla ja miesten toivotaan palaavan työhön tänään. Northeastern rautatieläisten lakosta oli vakavia seurauksia: se kun pakotti 200,000 hiilenkaivajaa ja kaivosteollisuuden yhteydessä olevaa työläistä Northumberlannissa ja Durhamissa työttömyyteen, kun oli puute rautatieliikenteestä. Huolestuttavia rettelöitä on tapahtunut Derlingtonissa ja Hartlepoolissa, jonne on kutsuttu sotilaita estämään vallattomuuksia.

Manchesterissä on teollisuus taaskin normaalitilassa. Lakkolai-

pahin maailmassa.

Englannin parlamentin alahuoneen jäsen sanoo Laurierin antaneen Canadalle huonoimman hallituksen mailmassa. „Siinä on enimmän petosta kuin koskaan ennen on ollut.“

Toisessa kohti lehteä on liberaalien hyökkäys konservatiiveja vastaan. Julkaisemme tässä kohdan Joseph Martinin Winnipegissä pitämästä puheesta, jossa hän raskaanlaisesti ruoskii Laurierin hallitusta. Martin on East St. Pouerasin edustaja Englannin par lamentissa ja puolustaa Canadan ja Yhdysvaltain välistä tuliisopimusta. Mutta samalla hän ei sano siitä olevan niin suurta hyötyä, että sentähden kannattaisi Laurierin hallitusta palauttaa valtaan.

„Wilfrid Laurier on viimesten kymmenen vuoden ajalla antanut Canadalle yhden pahimmista hallituksista maailmassa. Minä olen tuominnut sitä asemaa, johon politiikka on vajonnut nykyisen hallituksen alaisena ja kun minä huomaan joidenkin ystävieni, jotka kanssani ovat sitä tuominneet, kannattavan Laurieria kauppasopimuksen perusteella, niin minä en voi yhtyä heihin.“

„Minä tiedän, että Canadassa on nykyään enempi politillista mädännäisyyttä kuin koskaan ennen on ollut ja hallituksen puolesta äänestäminen merkitseisi tällaisten asiain tilan anteeksiantamista.“

„Se on luonnollisesti totta, että puhtaimmankin hallituksen alaisena harrastetaan petollisuutta. Kaikki, mitä hallitukselta voidaan vaatia, on, että hallitusmiehet itse ovat puhtaita, että he tarmokkaasti koettaisivat poistaa petollisuutta alaisistaan departementeista.“

Hallitus on epäonnistunut.

„Tässä suhteessa nykyinen hallitus on täydellisesti epäonnistunut. Syytös syytöksen perästä, hyvin vakavaluontoisiakin, on esitetty nykyistä hallitusta vastaan.“

„Useimmissa tapauksissa syytökset ovat esitetyt parlamentissa. Komitea on nimitetty, mutta melkein joka tapauksessa hallitus on täydellä voimalla ryhtynyt vastustamaan todellista tutkimista ja on suojellut kaikilla tavoin syytettyjä. Kuulustelu komitean edessä on ollut yksinkertaisesti „valkeaksi pesemistä“ alusta loppuun. Monissa tapauksissa kun syytöksiä on tehty, hallitus on kieltänyt „valkeaksipesu“ tutkinnonki.“

„Minä ehdottomasti vastustan Laurieria ja hänen neuvonantajiaan, kun he ovat hylänneet ne prinssiipit, jotka olivat liberaalipuolueen ohjelmassa sen ollessa vastustuspuolueena ja minä ajattelen ,että silloin kun politillinen puolue hylkää ohjelmansa, niin jokaisen tuon ohjelman todellisen kannattajan olisi äänestettävä toista puoluetta.“

Hallitus on huono ympäri Canadan ja British Columbiassa mädännäisyys on avonaisempaa kuin missään muussa osassa. Meillä on politillisia koneistoja ja „bosseja“ huonompia kuin New Yorkin Tammany Hall. Kaikki hallituksen kontrahdit, myönnytykset ja etuoikeudet, joihin kuuluu tuomarien nimittämisetkin, pannaan julkisesti kilpailtaviksi ja menevät korkeimmalle tarjoojalle. Tällainen asiain tila on hyvin tunnettua Sir Wilfrid Laurierille ja se on hänen hyväksymäänsä.“

H. E. STAFORD.

Tekee sähköhankinnan alalla kaikenlaisia sopimuksia.

Sähkomoottoreita korjataan ja laitetaan kuntoon parhaalla tavalla.

Huoneita varustetaan sähkölangoilla ja kaikenlaista sähköalalle kuuluvia toimia tehdään.

Kaikki tilaukset voidaan jättää L. Obergille Fallis Tourtellot Hardware Storeen. — Tel 162.

seen voin mainita, että Vancouverissa luullaan politikoitsijoiden takana olevien kapitalistien hankkineen kaikki vaaleissa tarvittavat rahat. Tämä on jo kaikkein mädäntyneintä järjestelmää, mitä koskaan olen kuullut ja hallituksen jäsen Wm. Templeman on sen julkisesti hyväksynyt.“

„Viime syksynä kun Laurier oli Vancouverissa, „politillinen isäntä“ kuletti automopiilissään häntä ympäri kaupunkia, ikäänkuin kansalle osottaakseen, että kuinka hyvin hän hallitsee Canadan pääministriä.“

„Nämä asiat ovat hyvin tunnettuja Englannissa ja minä häpeän sanoa, että Canada, politillisen moraalin katsantokannalta alkaa jo haista englantilaisten sieraimissa.“

Tämän mädännäisyyden poistamiseksi, jonka olemassaoloa ei kukaan epäile,Martin ehdottaa Bordenin puolueen valtaan valitsemista. Hän ei sano hyväksyvänsä Bordenin konservatiivista ohjelmaa, mutta uskoo Bordenin „rehelliseksi mieheksi“, joka poistais mädännäisyyden hallituksesta. — Yksikään työläinen ei uskone, että näiden porvareiden lellipoikien vaihtamisesta olisi seurauksena mädännäisyyden hallituksesta poistuminen. Mädännäisyyttä on niin kauan kun on yksityisetujakin.

Juutalaisvainot Englannissa.

Raivostunut joukko ajanut juutalaisia kodeistaan ja ryöstänyt heidän omaisuuttaan Moumouthshiressa, Englannissa.

Newport, Moumouthshire, Eng. elok. 23 p. — Ankaria juutalaisvastaisia mellakoita on tapahtunut täällä ja lähiseudun kaupungeissa kolmena päivänä peräkkäin jotka ovat antaneet virkailijoille kylliksi tekemistä, koska ne olivat ensimäisiä laatuaan Englannissa. Juutalaisten lähetystö kävi tänään sisämaan kirjurin luona pyytämässä suojelusta itselleen ja omaisuudelleen, jota luvattiin. Mellakoitsijat maanantaina ryöstivät juutalaisten työpajoja, turmelivat työvälineet ja ajoivat pelosta puolihulluiksi tulleet asukkaat kaduille. Poliisit ja sotilaat koettivat pitää järjestystä yllä ja puolustaa vainonalaiseksi joutuneita. Lisää sotilaita kutsuttiin paikalle Cardiffista eilettäin, mutta samallaisia mellakoita kun maanantaina, tapahtui viime yönäkin useissa paikoissa. Sotilaiden läsnäolo esti kuitenkin ryöstön ja suurempien väkivaltaisuuksien teon, mutta heidän olikin yhtämittaa kuritettava joukkoa pampuillaan ja miekoillaan. Kahakassa haavoittui useita henkilöitä ja useita vangittiin. Otaksuttu syy mellakoihin on siinä, että juutalaiset ovat kiskoneet korkeaa vuokraa ja korkeaa hintaa tavaroista senjälestä kun lakko alkoi.

Vallattomuuksia on tapahtunut Waunlyislissä, Aberbussygissä ja Beoufordissa. Sadottain juutalaisia on lähtenyt Tredagarista ja Ebbevalesta.

Juutalaisia vastaan on jo kauan kuulunut uhkauksia Monmouthshiressä, kun heillä muka on monopoli useihin liikkeisiin, kuten huoneiden kalustamiseen, vaatetavaroihin ja juveleihin, joista heidän sanotaan kiskoneen tavattomia hintoja. Juutalaisten jotka omistavat taloja, sanotaan pakottavan vuokraajien ostamaan itseltään huonekalut kuukausimaksuilla. Heitä myöskin sytetään raa'asta kohtelusta niitä vuokraajia kohtaan, jotka eivät ole kyenneet maksamaan vuokraansa

OLISI OTTANUT ITSELLEEN NELJÄNNEN VAIMON.

Toronto, Ont., elok. 21 p. — Ernest Jaufret vangittiin eilettäin, kun oli valmistelemassa neljättä avioliittoaan. Poliisin lausunnon mukaan on Jaufret tunnustanut hänellä olevan kolme vaimoa, jotka kaikki asuvat Torontossa.Miestä syytetään moniavioisuudesta. Jotkut hänen omat ystävänsä estivät neljännen ilveilyn tapahtumasta ilmottamalla Jaufretin hommista poliiseille.

Maaliskuussa 1902 hän vihittiin Lecie T. Kivetzin kanssa Torontossa, jonka kanssa hän asui vuoteen 1905, jolloin hän katosi, jättäen vaimonsa ja kaksi lasta. Kahta vuotta myöhemmin hän meni naimisiin Prudence Butcherin kanssa, mutta he asuivat vain lyhemmän ajan yhdessä. Syyskuussa 1909 hän otti kolmannen vaimon Mary Kingin, jolla on yksi lapsi Jaufretille.

Port Arthurissa.

Jacob Schmidt menetti kolme tytärtään ja talonsa tulipalossa viime keskiviikkona. — Vanhin tytöistä pelasti nuoremman siskonsa, mutta joutui itse tulen ruaksi.

Hirveä onnettomuus tapahtui täällä viime keskiviikko aamuna, jolloin paloi Jacob Schmidtin talo ja kolme tytärtä Shuniah tien varrella. Vanhin tyttäristä Eleonora oli 18, Lousia 8 ja Marian 5 vuotias.

Tieto tulenirtipääsystä saapui palokunnan talolle 7,30 aamulla, mutta matkaa kun oli kaikkiaan kaksi ja puoli mailia palopaikalle, niin tuli oli ehtinyt levetä ympäri rakennuksen ennen kun palokunta ehti paikalle. Palopäällikkö kertoi olleen ihan mahdotointa mennä kahtakymmentä jalkaa likemmäs taloa. Lähistöllä ei ollut vettä. Lähin palokunnan veden ottopaikka oli hyvinkin ¾ mailin etäisyydessä, ja vaikkapa sillä olisi ollut vettäkin, niin sama hirveä onnettomuus olisi tapahtunut, kun koko talo oli yhtenä tulimerenä palokunnan paikalle saapuessa. Kemiallisen ruiskun hoitajat ja palopäällikkö yrittivät tunkeutua taloon, mutta tuli ja savu palauttivat heidät takaisin.

Mrs Schmidt kertoi nousseensa aamulla aikaseen ylös ja ryhtyneen valmistamaan einettä kuten tavallista. Jostakin syystä hänen oli käytävä ulkohuoneissa ja sieltä palattuaan hän näki asuinrakennuksen täynnä savua. Hän kiiruusti hyökkäsi sisälle herättämään lapsiaan. Mrs Schmidt yritti mennä makuuhuoneeseen mutta puolitiessä hän kohtasikin palavan seinän, joka pakotti hänen luopumaan yrityksestään ja palaamaan takasin. Palokunnan paikalle saavuttua hän sydäntä särkevästi huusi, että lapsensa ovat palavassa rakennuksessa ja „Jumalan nimessä pyysi pelastamaan heidät.“

Vanhin tyttö Eleonora heräsi ja tuli makuuhuoneen ikkunaan, jolloin äitinsä kehotti häntä hyppäämään alas. Tyttö koetti mutta ei päässyt, — se oli liian pieni hänelle. Eleonora jätti ikkunan avoimeksi, josta hänen 14 vuotias siskonsa hyppäsi alas ja pelastui, mutta loukkasi selkänsä. Eleonoraa ja hänen kahta nuorempaa siskoaan ei näkynyt ikkunassa sen perästä.

Kun tuli oli polttanut kaiken poltettavissa olevan niin palopäällikkö toisten palokuntalaisten kanssa ryhtyi tarkastamaan raunioita, josta löysivät kolmen tytön muodottomaksi palaneet ruumiit. Eleonora oli nähtävästi mennyt vuoteen luo pelastamaan nuorinta, jolloin savu hänet tukehutti. Hän makasi vuoteella ja molemmat nuoremmat siskonsa olivat hänen rinnoillaan: se oli sydäntä särkevä näky.

Schmidt itse oli työssä onnettomuuden sattuessa King elevatorilla ja poikansa Pigeon Riverin sahalla. Surmansa saanut Eleonora työskenteli Port Arthurin telefoni sentraalissa.

Palopäällikkö McLeod oli sitä mieltä, että tuli on päässyt irti kyökin uunista, koska sen läheinen osa rakennusta oli ensinnä tulessa.

Hauska ilmiö.

Neljäkymmentä viisi tai viisikymmentä rekryyttiä on karannut Canadan risteilijä Rainbow'ilta. — Eivät kai pidä olostaan murhalaivalla.

Canadan hallituksen laivastodepartementin kirjuri E. J. Ling,

jä Rainbow'ilta Tyyneen meren rannalta, sanoi karkaamisia tapahtuneen aina siitä saakka, kun risteliјä meni Esquimalt asemalle. Muualla maksetut korkeammat palkat antavat aiheen karkaamiseen.

Ling ei sanonut karkaamisten olevan mitään tavattomia asioita Tyyneen meren rannikolla. Niitä on tapahtunut kaiken aikaa kun Englannin laivat ovat olleet siellä. „Palkat ovat korkeat rannikolla ja laivastodepartementti kun luonnollisesti on kykenemätön maksamaan vallitsevia palkkoja, niin miehet karkaavat ja etsivät työtä muualta paremmilla palkoilla. En voi sanoa varmasti kuinka monta miestä on karannut Rainbow'ilta senjälestä kun se meni Tyyneen meren rannikolle, mutta 45—50 on suunnilla.“

Kumpa hallitus ei maksaisi missään kunnollista palkkaa, ettei miehet ryhtyisi näin ala-arvoiseen ammattiin.

Eivät saaneet vieläkään suoraa kohtelua.

Grand Trunk rautatieyhtiön virkailijat ja tuomari Baron ovat olleet neuvottelemassa viime kesäisten lakkolaisten takasiottamisesta. — Yhdeksänkymmentä yksi kahdesta sadasta neljästäkymmenestä kuudesta löysi armon yhtiön edessä ja pääsivät takaisin työhön.

Montreal, elok. 22 p. — Tuomari Barron on ollut Grand Trunk rautatieyhtiön virkailijain kanssa kolmipäiväisessä neuvottelussa täällä, josta hänen sanainsa mukaan oli paremmat tulokset kuin koskaan oli osannut toivoakaan. Yhtiö nimittäin lupautui ottamaan 91 viimekesäistä lakkolaista työhönsä, jolla myönnytyksellä sovittiin viime kesäisen lakon mainingit.

Sanottu yhtiö viime kesänä, jolloin lakko sovittiin, lupasi ottaa kaikki lakkolaiset takasin kahden kuukauden sisällä sopimus päivästä luettuna. Mutta kuten on jo nähty, ei yhtiö pitänytkään lupaustaan, vaan jätti ottamatta 246 miestä, joiden se väitti rikkoneen yhtiön ohjesääntöjä. Miehet vetosivat Dominion hallitukseen ja vaativat sen pakottamaan yhtiön ottamaan takasin lakkolaiset, koska sopimuskin oli hallituksen välityksellä saatu aikaan. Hallitus nimitti tuomari Barronin tutkimaan miesten asiaa ja Barron tutki vuoden, käyden sillä ajalla Windsorin ja Portlannin välisissä paikoissa tiedustellen miesten vaikeuksia. Hän raportteerasi asiasta rautatiekomitealle, mutta joka ei ryhtynyt mihinkään toimiin koko asian johdosta.

Mutta viime kuussa, jolloin parlamentti hajotettiin ja uudet vaalit julistettiin, uhkasi tästä hallituksen kykenemättömyydestä nousta ankara politillinen taistelu. Laurier ja Mackenzie King tietysti tahtoivat välttää sitä ja pyysivät tuomari Barronin tekemään viimeisen yrityksen sovittaa rettelö.

Molemmat puolueet sopivat, että 91 miestä otetaan takasin syyskuun 2 päivä. 22 miestä on otettu työhön aikaisemmin. Kolmekymmentä miestä ei vaatinutkaan takasin ottoa. Yhtiö vastusti ankarasti seitsemän ratapihamiehen takasinottoa, väittäen heillä ei olleen oikeutta mennä myötätuntoisuuslakkoon miesten puolesta, jotka kuuluivat eri järjestöön. Useita muita miehiä jätettiin ottamatta työhön, koska he olivat „rikkoneet“ yhtiön järjestyssääntöjä. Canadian Pacific rautatieyhtiö on ottanut 24 Grand Trunkin lakkolaista työhönsä, joka unionistein keskuudessa on herättänyt suurta ihmettelyä, sillä onhan ennen näin suurten yhtiöiden välillä ollut mustalista tarkasti käytännössä.

Siinä konservatiivit menettivät hyvän valtin liberaaleja vastaan, jota he aikoivat käyttää työväestön keskuudessa näissä vaaleissa.

Canadassa.

Liberaalit torjuvat konservatiivien väitteitä, että he olisivat uskottomat Englannille ja haluaisivat Canadan liittää Yhdysvaltoihin. — Kertovat mistä konservatiivien vaalitaistelurahat tulevat.

Aina ja erittäinkin vaaliaikoina on hyvin tavallista, että porvaripuolueet haukkuvat toisiaan ja paljastelevat toistensa pahoja puolia. Täällä Canadassa käypi samalla tavalla, vaikka tämän maan politiikka onkin välistä hyvin naurettavan lapsellista, kun sitä vertaa muiden vanhempien sivistysmaiden politiikkaan.

Eikauansitte konservatiivit kertoivat kuinka liberaalien hommaama kauppasopimus on vahingollinen Isonbritanian eduille ja kuinka Laurierin hallitus on uskoton Englannille ja haluaa yhdistää Canadan Yhdysvaltoihin. Liberaalit, tai paremmin sanoen lännen viljankasvattajat, ovat ryhtyneet maksamaan samalla mitalla noita syytöksiä. Lainaamme „Grain Growers Guidesta“ joitakin noista syytöksistä, jotta lukijat pääsevät selville porvareiden keskinäisestä etutaistelusta:

„Mr. Borden on persoonallisesti kunnioitettu mies Canadassa, mutta hänen kauppapolitiikkansa on täydellisesti paha, joka antaisi täyden vallan tehtailijain y. m. yksityisetuja edustavien ihmisten käsiin. Taistelussaan kauppasopimusta vastaan, on konservatiivien johtaja saanut hyvin voimakasta apua Canadan tehtailijain liitolta ja sama liitto on tehnyt tuntuvia lahjotuksia taistelurahastoon ylläpitääkseen suojelustullin. Sitten on Canadan kansallisliitto, joka on uhrannut kaiken energiansa, saadakseen kumotuksi aiotun sopimuksen. Liiton perustaja on Z. A. Lash, entinen Canadian Northern yhtiön asianajaja, nyt miljoneeri ja useiden trustien ja rahalaitosten johtaja. Sitten on johtavia pankkiireja, kuten Edmund Walker, joka lainaa rahoja Canadan kansalta kolmen prosentin korolla ja sijottaa ne Yhdysvaltoihin korkealla korolla. Nyt on voimassa vapaakauppa rahalle, joka ei näytä loukkaavan Edmundin uskollisuutta, mutta, jos maanviljelijä myisi jotakin rajan yli, olisi hän uskoton emämaalle heti paikalla.“

„Edellämainittujen lisäksi taistelee heidän vaikutuksensa alaiset sanomalehdet kauppasopimusta vastaan. Johtavat Canadan finanssilehdet, The Monetary Times ja Financial Post vastustavat kauppasopimusta, koska heidän suojelijansakin tekevät niin. Max Aitken omistama Canadian Century, sementti trustin äänenkannattaja, julkaisi joitakin kuukausia sitten useita artikkeleita kauppasopimusta vastaan ja sen jälestä lähetti ne 400 Ontarion ja Maritime maakuntien viikkolehtien julaistaviksi, maksaen korkean ilmotusmaksun niiden julkaisemisesta. Se maksoi suunnattomia summia. Edellämainittujen lisäksi on „Industrial Canada“, jonka Canadan tehtailijain liitto omistaa täydellisesti ja se lehti ei suinkaan ole jättänyt voitavaansa tekemättä tässä vastustustaistelussa.“

„Tarkastakamme sitten rautateiden etuja. Missä ne ovat? Canadian Pacific yhtiön mahdottoman suuri vaikutus on täydellisesti kauppasopimusta vastaan ja hyvällä syyllä voidaan uskoa, että Canadian Northern yhtiö on antanut hyvin tuntuvaa avustusta kauppasopimusvastaisille voimille. Miksi tällaista toimintaa rautatieyhtiöiden taholta? Yksinkertaisesti siksi, että niillä on Länsi-Canadassa suurin panos korkeissa kuletusmaksuissa joita ne kiskovat jota ei löydy muualta sivistyneestä maailmasta. Nämä yhtiöt eivät halua, että toiset rautatieyhtiöt rakentaisivat teitään heidän riistoalueilleen. Taistelu kauppasopimuksesta on todellisuudessa taistelu kansan ja yksityisetujen välillä.“

„Jos kauppasopimus saa laajan hyväksymisen kansan taholta, on järjestyneillä maanviljelijöillä suurin valta maassa. He voivat sitten pakottaa hallituksen myöntymään heidän toisiinkin vaati-

„Jos, toiselta puolen, kauppasopimusvastaiset voimat onnistuvat, niin mitä sitten? Kaikki nämä yksityisetujen suuret voimat, jotka kuluttavat suunnattomia summia kauppasopimuksen vastustamiseen ei kuluta rahojaan tyhjän tähden. Mr. Borden voi olla sivistynyt ja kunniallinen mies, mutta jos nämä yksityisetujen edustajat onnistuvat kumoamaan kauppasopimuksen rahoillaan,niin ne myöskin hallitsevat hallitusta, jonka ne loivat. Nämä tehtailijat ja rahamiehet tulevat olemaan todellisia hallitsijoita parlamentissa Ottawassa, — ne samat, jotka nytkin polkevat Canadan kansaa. He tekevät Canadan tullilait Canadan tehtailijain liitonkonttoorissa.Tulli kohoaa sen sijasta, että sen pitäisi aleta ja suojelustullin kahleet kiertyvät yhä tiukemmalle Canadan kansan kaulan ympärille. Jos kauppasopimus-ehdotus kumotaan, niin kansanvaltainen liike Canadassa menee neljännesvuosisadan taaksepäin.“

Siinä oli raskaita syytöksiä osittaisen vapaakaupan vastustajille. Lukijain ei silti tarvitse kuvitella, että toinen noista rähisevistä kapitalistiryhmistä olisi parempi: molemmat ovat työväen riistäjiä omilla aloillaan.

TUNNETTU SOSIALISTI SHOAF KADONNUT.

Los Angeles, elok. 19 p. — Tämän kaupungin poliisit ovat menettäneet kaiken toivonsa löytää sosialistinen kirjailija George H. Shoaf'in, jonka kanssa pelkäävät pelatun huonoa peliä ja ovat lähettäneet hänen tuntomerkkinsä kaikkien länsirannikon kaupungeiden virkailijoille. Shoafia ei ole nähty sitte kun viime pyhä iltana, jolloin hänen hattunsa ja haulilla täyteetty pussi löydettiin lähellä hänen huonettaan. Salapoliisit Hosick ja Siegler, jotka tutkivat Shoaffin katoamista, sanovat olevansa hämmennyksissä.

McNamaran asianajajat ovat huolissaan Shoafin katoamisesta. He myöntävät, että Shoaf, Appeal to Reasonin kirjeenvaihdon ohella, on hiljaisuudessa myöskin tutkinut Times rakennuksen räjäyttämis-juttua.

Sunnuntai aamuna Shoaf kertoi newyorkilaiselle sosialisti Alex Irvinelle, että hän on kaivanut esille todisteita, joilla voidaan osottaa McNamaroiden viattomuus. Samalla hän ilmotti, että häntä seurataan yötä päivää ja sanoi pelkäävänsä, että todisteet voidaan häneltä varastaa.

Kerrotaan, että mrs. H. O. Gabelin kotona, missä Shoaf asui, kuultiin ruumiin kaatumista muistuttava ääni Shoafin huoneesta. Silloin sille ei lainattu suurempaa huomiota.

Salapoliisi Burns vähä ennen San Franciscoon lähtöään antoi ymmärtää, että Shoaf on mahdollisesti vangittu joistakin vähäpätöisistä syistä ja mahdollisesti voidaan löytää jostakin vankilasta. Salapoliisit Hosick ja Siegler useiden sanomalehtimiesten seurassa kävivät vankiloissa ja poliisiasemilla, mutta missään ei ollut Shoafia.

Sosialistit ja union miehet arvelevat, että Shoaf on varastettu kotoaan, todistukset ryöstetty ja lopulta hän on lähetetty ulos kaupungista, missä häntä vartioidaan niin kauan kuin McNamaran tutkiminen on ohi. Toiset luulevat, että hän on murhattu ja ruumis salattu.

ENGLANTI LÄHETTELEE TODELLISIA „ORJANKUORIA“ CANADAAN.

Joukko entisiä Englannin sotilaita saapui t. k. 22 päivänä Winnipegiin. Miehet, joukossa vanhuksiakin, jotka elämästään miehuuden iän olivat kuluttaneet hallituksen palvelukseen, aikovat asettua Brandoniin, Man., ja ryhtyä pienviljelyksellä elämäänsä ylläpitämään. Viime vuonna tuli ensimäinen sotilasjoukko Brandoniin, missä he nyt työskentelevät farmeilla.

He eivät enään kykene puollustamaan brittiläistä hallitusta ja siksi he jontavat korvessa päättämään päivänsä.

Yhdysvalloissa.

Montreal „Star'in“ kirjeenvaihtaja lähettelee lehdelleen tietoja tehtaiden sulkemisista ja suurista miesten vähennyksistä ympäri Yhdysvaltoja. — Työläiset taistelevat työpaikoista New Yorkissa.

Jo viime lehdessä kerroimme „Star“-lehden mukaan kuinka Union Pacific rautatieyhtiö antaa 5000 työläiselleen „kesälomaa“. Vähennys pannaan toimeen tämän viikon ajalla ja koskee se kaikkia työaloja. Vaikka miehet erotettiin väliaikaisesti, niin sittenkään heille ei sanottu aikaa, milloin he otetaan takaisin työhön.

Syyksi vähentämiseen sanotaan, että liikenne tiellä on säännöllisesti vähentynyt sitte viime lokakuun.

Kehruutehdas sulettu.

Pawtucket, R. I., elok. 22 p. — Liikatuotanto puuvillateollisuuden alalla vaikuttaa tämänkin kaupungin työväestöön. Tänään suletttiin J. ja P. Coates Limited kehruutehdas kahdeksi viikoksi ja 2,500 työläistä joutui väliaikaisesti joutilaaksi. Yhtiö ei ole ilmottanut, että josko tehtaat kahden viikon kuluttua pannaan käymään täydellä voimalla, vai ei.

Taistelevat työpaikoista.

New York Herald t. k. 19 päivän numerossa kertoo kuinka 500 nälkäistä työläistä taisteli viidentoista miehen paikasta, jossa taistelussa yksi mies loukkaantui kuolettavasti. Interborough Rapid Transit komppania kuulutti viittätoista miestä t. k. 18 päivän lehdessä. Työtä haluavien oli ilmoitettava itsensä 98 kadun ja kolmannen avenuen pihassa kello 8 aamulla.

Paljoa ennen kahdeksaa seisoi pitkä linja rääsyisiä ja nälkäisiä miehiä pihan edustalla. Joukko suureni joka minuutti aina kahteentoista asti päivällä, vaikka yhtään miestä ei valittu. Neljän seudussa iltapäivällä ulotti linja jo 99 kadulle. Työnjohtaja lopultakin tuli paikalle ja ilmoitti valitsevansa nuo ilmotetut 15 miestä. Tämä ilmoitus sai aikaan tavatonta kiihkoa, jokainen kun halusi päästä työhön. Kahakassa sai William Swacot niin pahoja vammoja, että hänet täytyi viedä sairaalaan.

Porvarit tietysti nauttivat tällaista, ihmisille säälittävää näkyä katsellessaan.

LAKON MAININGIT EIVAT NIINKÄÄN PIAN ASETU.

Lontoo, elok. 23 p. — Kaikki pienemmät riidat Midland ja Northeastern rautateiden ja heidän työläistensä välillä sovittiin eilen illalla ja miesten toivotaan palaavan työhön tänään. Northeastern rautatieläisten lakosta oli vakavia seurauksia: se kun pakotti 200,000 hiilenkaivajaa ja kaivosteollisuuden yhteydessä olevaa työläistä Northumberlannissa ja Durhamissa työttömyyteen, kun oli puute rautatieliikenteestä. Huolestuttavia rettelöitä on tapahtunut Derlingtonissa ja Hartlepoolissa, jonne on kutsuttu sotilaita estämään vallattomuuksia.

Manchesterissä on teollisuus taaskin normaalitilassa. Lakkolaiset kaikilla tahoilla palaavat töihin.

Lakon sovittaminen Liverpolissa on vaikeampaa ja työt satamassa ovat taaskin seisauksissa. Ulosmenevillä laivoilla on suuri vaikeus saada riittävää miehistöä. Allanlinjan laiva Victoria ei ole kyennyt lähtemään ollenkaan. Työläisten ja yhtiöiden edustajat ovat olleet neuvottelemassa koko päivän, mutta eivät ole päässeet sovintoon. Riita nousi siitä kun kunnallishallitus kieltäytyi ottamasta takaisin työhön 250 lakossa ollutta katuvaunutyöläistä. Näyttää siltä, että „uskolliset“ katuvaunumiehet, jotka ovat paljoa lukuisampia kuin heidän lakossa olleet toverinsa, uhkaavat mennä lakkoon, ellei lakkolaisia oteta takasin.

Synnyinmaastamme

OTTI ERON.

Suomen ammatijärjestön puheenjohtaja Eero Haapalainen on ilmoittanut eroavansa mainitusta toimesta heti. Ammattijärjestön puheenjohtajan tointa hoitaa toistaiseksi varapuheenjohtaja Matti Paasivuori.

TAAS KANTEITA „TYÖ"-LEHDELLE.

T. k. 3 p. Työn vastaava toim. M. A. Airola sai haasteen saapua Viipurin raastnuvanoikeuteen vastaamaan Viipurin hovioikeudesta takaisin lykätyssä jutussa venäläisen sotalaivaston kunnian loukkaamisesta kirjoituksen kautta „Ryssän uivien ruumisarkkujen päälliköt", ja Orenburgin erikseen jaetussa kasakkadivisionassa palveleyien henkilöiden kunnian loukkaamisesta kirjoituksen kautta „Kasakat häiritsemässä yörauhaa". Kuten muistettanee, oli raastuvanoikeus vapauttanut Airolan syytteestä.

LAKIHERRA, JOKA EI AIJO ELATTÄÄ LAPSIAAN.

Rauman raastuvanoikeuden ylimääräisessä istunnossa t. k. 2 p. haki eräs palvelijatar eräältä sikäläiseltä oikeusneuvosmieheltä kolmen alaikäisen lapsen ruokarahoja, mutta oikeus ei vielä antanut asiasta päätöstä, vaan lykkäsi jutun todistajain kuulustelua varten. Herra neuvosmies ei nimittäin tunnustanut yhtä poikaa ollenkaan omakseen, vaan ainoastaan kaksi tyttöä.

Palvelijatar sitäpaitsi jätti raastuvanoikeudelle lääkärin antaman todistuksen siitä, että hän taasen on raskaana ja väitti, että tulevankin lapsen isä on herra oikeusneuvos. Tälle syntyvälle ei luonnollisesti vielä haettu ruokkoa.

Ovat ne porvarit aika ruokottomia. Tekevät lapsia köyhille työille, mutta eivät ole halukkaita niitä elättämään.

RAAKAA MENETTELYÄ „TITANIA"-LAIVALLA.

Joku aika takaperin „Titania"-laivalla palanneet siirtolaiset joutuivat todistajiksi raakaan kuritusnäytelmään, jota harjoitti laivan perämies Oss. Hjelt erästä laivan matruusia, K. Lindroosia kohtaan. Siirtolaiset, jotka joutuivat pelon ja kauhun valtaan, ovat jättäneet Suomen höyrylaivayhtiön Helsingin konttoriin paheksumislausuntonsa, josta lähemmin selviää perämiehen kerrassaan raaka kuristustapa. Kirjoitus kuuluu seuraavasti:

„Suomen höyrylaiva o. y:lle
Helsingissä.

Me allekirjoittaneet siirtolaiset, jotka matkustimme Suomeen höyryl. „Titanialla", lausumme ankaran paheksumisemme perämies Oss. Hjeltille raa'asta menettelystään, jota hän harjotti laivan matruusi K. Lindroosia kohtaan, lyöden häntä niin, että veri roiskui ruoka-astioitten päälle ja että astiat lenteli lattialle, saattaen julmalla kuristustoimenpiteellään meidät matkustavat siirtolaiset pelon ja kauhun valtaan."

Allekirjoittanut 33 siirtolaista.

KUVARIITA VIIPURISSA.
Pekosen uhkaukset.

Viime kuun 31 p. sai Viipurissa olevan „Belveder"-hotellin omistaja hra K. Ehrenburg kutsun saapua viranomaisten pakinoille omistamansa hotellin rappukäytävän seinään maalatun kuvan johdosta, missä ilmotetaan Venäjän valtakunnan duuman jäsenten pitäneen hotellin salissa 22 p:nä heinäkuuta 1906 kokouksen, saman, jossa kuuluisa „Viipurin julistus" laadittiin. Saman asian johdosta on hra Ehrenburg jo kerran ennen ollut komendantinkin puheilla, joka oli vaatinut häntä poistamaan kuvan.

Nyt oli kutsu tullut kaupungin v. t. poliisimestarilta Vilho Pekoselta, joka selitti kenraalikuvernöörin äsken kaupungissa käydessä tämän ja komendantin välillä ollen puheen kuvasta ja hän, Pekonen, saaneensa tehtäväkseen

hard Grönroos Heinäveden Polvijärven kylässä Koivula-nimisen tilan eräälle Pärnäselle. Tilan mukana myi mainittu herra myöskin kaikki tilalla olleet palkolliset (!) palvelusvuoden loppuun asti tilan ostajalle. Kaikki muut palkolliset tyytyivät kauppaan paitsi yksi Moses Metelinen ei katsonut olevansa velvoitettu olemaan missään tekemisissä sellaisen henkilön kanssa, jonka kanssa ei ollut palvelussopimusta tehnyt. Lähti paikastaan pois ja antoi sitten myöhemmin haasteen oikeuteen loppuvuoden palkasta. Kihlakunnan oikeudessa kanne kumottiin, mutta Viipurin hovioikeus, jonne Metelinen valitti kihlakunnanoikeuden päätöksestä, katsoi Grönroosin menetelleen laittomasti myydessään palkollisia samalla tavalla kuin karjaa tai muuta irtaimistoa ja tuomitsi Grönroosin 300 mkn sakkoon ja maksamaan Meteliselle jälellä olevan palkan siltä palvelusvuodelta 175 mkaa sekä oikeudenkäyntikuluja 60 mk.

Siivotonta, eli kuinka sitä parhaiten sanoisi, se olisikin, jos valkoinen orjakauppa laissakin tulisi vahvistetuksi, vaikka kapitalistinylkyreistä on asia tietysti vallan saman tekevä. Heillehän on yhtä lystiä kuka voittoa tuottaa palvelijako vai sonnimullikka: pääasia on rikastuminen. Siksipä he voivatkin palvelijan myydä noin vaan muun roskan ohella. — Joka tapauksessa on tämäkin palvelijoiden oloja kuvaava juttu.

KARSTULAN POLIISIEN VIRKAINTO.
Repineet t. y:n talon lipputangon.

Kun Karstulan t. y. toimeenpani kesäjuhlat heinäkuun 30 päivän, saapui vähää ennen juhlien alkamishetkeä Karstulan vanhempi poliisi talolle hyvin äreänä vaatien lippuja katolta poistettavaksi. Kun tätä ei kukaan toimihenkilöistä sanonut tekevänsä, läksi poliisi hakemaan avukseen toista poliisia. Hetkisen kuluttua saapuivatkin molemmat virkavallan virkaintoiset edustajat juhlapaikalle ja alkoivat — etenkin vanhempi poliisi — hyvin kiivaan sanasodan t. y:n toimihenkilöitä vastaan, käyttäen, ties mistä syystä, sopimatontakin sanantapaa niin t. y:stä kuin joistain henkilöistäkin, vaatien yhä vaan lippuja poistettaviksi, ilmoittaen samalla, että t. y. menettää lippunsa jos he, poliisit, menevät niitä pois ottamaan. Kun ei kukaan lähtenyt täyttämään virkavallan määräyksiä, alkoi nuorempi poliisi kiivetä katolle vanhemman jäädessä partaiden alapäähän vahtimaan, mennen erään lipputangon luo ja joko ymmärtämättömyydestä tai pelon aiheuttamana — maan ja taivaan välillä kun oli — kiskoi lippunuorat niin ettei saanutkaan lippua alas. Hetkisen siinä nyittyään ja alhaalta turhaan jotain asetta vaadittuaan, kopeana lausui: „kyllä minä tiedän miten sieltä lähtee" ja alkoi reuhtoa tankoa, jolloin näytelmää alhaalta katsova juhlayleisö alkoi repimistä vastaan. Tähän poliisit vastasivat, että: vaikka katto särkyisi, niin liput alas" ja alkoi reuhtoa ja repiä kunnes tanko lippuineen irtautui katon harjalta. Tämän tehtyään hän taas ikään kuin ivaten kysyi: „joko itse otatte toisen lipun?" ja alkoi kontata toisen lipun luo, josta toimihenkilöiden ja yleisön vaatimuksesta otti lipun alas tankoa repimättä kiskoten kuitenkin lippunuoran tangon päästä pois vaikka yleisö varoitti sitä tekemästä.

Äänekkäästi halveksumistaan ja inhoaan osoitti yleisö moiselle urotyölle, jonka Karstulan virkaintoiset poliisit niin „kunniakkaasti" suorittivat. Väittelyä jatkui sitte vielä yleisön ja poliisien välillä ison aikaa ja huolimatta siitä, että poliisit vakuuttivat lain mukaan toimivansa, täytyi vanhemman poliisin luvata yleisölle käydä huomenna laittamassa revitty lipputanko paikoilleen.

Poliisien esiintyminen oli siksi

SAARISTOSSA.
Kirj. Moukari.
(Jatk.)

„Sinä s—lin silakka. Kuka sinun käski minun nimeeni tuon viinalähetyksen toimittaa. Kuka, häh", kiukutteli Alpo kirjeen luettuaan?

No mutta eikö viinakset sitte ole sinun herkkujasi ja onhan meillä niitä ainakin ennenkin ollut", puolusteli Jusso.

„Ja sitte sinä laitoit laivamiehen koko matkustajaväen kuullen huutamaan minun nimeäni kaiken viinakuorman yhteydessä. Minä seison kuin tuomittu, ja kaikki katsovat suu auki ja vitsailevat minun kustannuksellani. Tämähän on hävytöntä, pirullista meininkiä sinun puoleltasi", pauhasi Alpo.

„No mitä pahaa siinä sitten oli, ei ainakaan sinun kannaltasi. Sinähän rakastat aina avonaista peliä. Ethän ole raittiusmies, mikä rikos siinä sitten on, että sinulle kaupungista tulee viinaksia. Eikähän sinun naisesi myöskään ole raittiusimmeinen", väitteli Jusso.

„Mistäs sen tiedät vaikka olisikin?" tokaisi Alpo.

„No totta tosiaan, sinähän vierastelisit raittiin naisen kanssa. Sitäpä ei ole vielä tähän päivään asti tapahtunut."

„Mutta kerta ensimäinen." —

„Tosiaankin. Sinäkö, piintynyt vanhapoika, vakinainen kapakkavieras, sinäkö olisit ystävystynyt raittiiseen naiseen. Ja raitis nainen sitten. Välittäisikö kukaan sellainen sinusta?! Ohhoh!"

„Luuletko sinä tosiaankin minun sellaiseksi saamattomaksi, joka ei enään naistakaan mieltymään saa?"

„Kyllä minä tosiaan luulen, ettei kukaan raitis nainen sinusta välitä. Joku kapakkatyttö ja sen sellainen kerrakseen, muttei pitemmäksi aikaa sekään. Ei. Kyllä se niin on, ettei meistä, sinusta eikä minusta kukaan säällinen nainen välitä. Ja minä ainakaan en pufettaria ikinään naisi, en."

„Ei se niin varma ole, etten minä saisi raitista naista ja ettet sinä pihkaantuisi kapakkatyttöön. Vannomatta paras."

„No nyt on maailma mullin mallin, kun sinä vanhanpojan jälkäle, piintynyt kapakkaäijä, luulet vielä kelpaavasi raittiillekin naiselle. Ja että minä muka rakastuisin kapakkatyttöön. Ehei veli."

„En väitä, että niin tapahtuu, mutta että se voi tapahtua."

„Ei koskaan."

„Kyllä."

„Lyötkö vetoa?"

„Vaikka sata yhtä vastaan."

„Tuohon käteen."

„Tuossa on", ja Jusso paiskasi kättä päälle.

„Mutta mitä oli vedossa", kysyi Alpo.

„No sata yhtä vastaan, sanoinhan sen jo."

„En tahdo olla kohtuuton ja nylkeä sinulta sataa, pannen itse vaan yhden. Olen sinuun nähden kristillinen ja ehdotan, että pankaamme sata kumpikin. Sinä maksat sata, jos minä nain raittiin tytön, tai jos sinä nait tytön, joka on palvellut kapakassa. Onko selvä?"

„On muuten, mutta aika."

„No sanokaamme näin: Ellei kolmen vuoden kuluessa ole kumpikaan tapahtunut, olen minä hävinnyt, muussa tapauksessa sinä."

„Selvä on. Tuossa käteni uudestaan."

Ja he paiskasivat kättä vedon vahvikkeeksi toisen kerran.

Sitten kertoi Alpo Jussolle, miten hän oli kerran keväällä tavannut Alma R—n, tutustunut hä-

maalle, eihän minulla ole viinaksia", sanoi Jusso.

„Tunnetko sinä sitte hänet."

„Vieläkö sellaista kysyt. Minähän olen hänen kanssaan paljon vanhempi tuttava kuin sinä", kerskasi Jusso röyhkeästi.

Alpo katseli häneen syrjittäin tuntien pientä mustasukkaisuuden oiretta sisässään.

„Mitä, oikeinko tuttava? Sinä vanha juopporatti, raittiusnaisen kanssa tuttava. Miten se on ymmärrettävä?"

„Oo, miksei hän voi olla yhtä hyvin tuttava minun kanssani, kuin sinunkin. Oletko sinä sitten raitis, häh! Älä siitä yhtään huoli. Sano vaan tahdotko, että tuon hänet laivalta tänne?"

„No tuo vaan, jos saat", sanoi Alpo.

Alpo olisi paljo kernaammin mennyt kyllä itse, mutta se huomio, jonka alaiseksi hän viinaksien vastaanottajana oli aamulla joutunut, esti häntä. Jos Alma olisikin paluumatkalla, olisi siinä varmaan myöskin muita hänen tuttaviaan ja aamullisia matkustajia ja Alman häpeäminen ei olisi vähääkään hälvennyt. Kernaasti ei hän olisi Jussoa lähettänyt, varsinkin kun Jusso kerskui olevansa vanha tuttava, mutta muuta keinoa ei ollut. Kaikesta huolimatta tunsi hän kuitenkin iloitsevansa siitä, että saisi Alman vieraakseen.

Tosiasia oli, että Jusso tunsi Alman, mutta mikään tuttava hän ei hänen kanssaan ollut. Oli aikoinaan asunut samassa talossa ja tarvinnut silloin jotakin pientä neuloustyötä, jonka Alma oli valmistanut. Oli sitten jonkun aikaa vastaantullessa tervehtinytkin, mutta siitäkin jo aikoja sitten lakannut.

Jusso meni iltapäivällä laivalle, tapasi Alman ja sai hänet tosiaankin jäämään sillalle. Alpo sai kun saikin hänet vieraakseen. Alma oli heidän vieranaan kalastajan tuvassa koko yön ja vasta seuraavana aamuna palasi kaupunkiin. Tämä Alman käynti perusti Alpon ja hänen tuttavuutensa, niin vahvaksi, että Alpo kesäloman päätyttyä ja kaupunkiin palattua aina haki hänen seuraansa. Alpin kapakassa käynnit melkein loppuivat ja seuraavana syystalvena he menivät kihloihin. Keväällä heidät kuulutettiin ja kesäkuun alussa he olivat mies ja vaimo.

Alpon puolesta oli avioliiton syynä todellinen mieltymys, mutta ei Alman, vaikka hän luonnollisesti sellaista teeskenteli. Kun hänen raittiustoverinsa häneltä kyselivät, kuinka hän, raittiusintoilija, menee naimisiin itseään paljoa vanhemman ja tunnetun kapakkamiehen kanssa, arveli hän, että minkä sille tekee, kun se näkyy olevan niin sallittua ja juopottelevasta miehestä voi tulla hänen miehenään raitis.

Tosiasiassa oli Alma kyllästynyt yksinään elämään. Se että sai tehdä työtä elääkseen, harrastaa ja puuhata vuosikausia raittiusseurassa, saamatta sen enempää toimeen, alkoi lopulta maistua puulle. Hän tahtoi vapautua jokapäiväisestä raadannasta ja saada oman kodin.

Naimisiin mennessään Alpon kanssa, näkikin nuo toiveet saavuttavansa. Se, että Alpo oli juopotteleva vanhapoika, oli hänelle toisarvoinen asia. Se että hän pääsi rouvaksi ja vapautui jokapäiväisestä leipätyöstä, ratkaisi asian. Ja hänestä tuli Alpo N:n

Seuraavana kesänä meni Alpo Almansa kanssa samaan kalastajatupaan asumaan missä hän ennenkin oli kesää viettänyt. Jusso, vanhana Alpon ystävänä sai tulla mukaan, kuten ennenkin. Nyt oli Jussolla kyllä puhetovereita kak-

essaan siellä illat, tutustui hän luonnollisesti hotellin tarjoilijoihin, joista m. m. eräs Julia H. häntä eniten miellytti. Hän tuli Julian kanssa niin tuttavallisiin väleihin, että Julia näytti hänelle erään kerran pankkikirjansa, joka sisälsi 6,900 mk. Julia oli aikoinaan ollut kaunis viehättävä tyttö, mutta oli jo nyt hieman yli keski-ijän ja vähän liian lihavahko. Hän oli aikoinaan liehakoinut, rakastellut ja paljon toivonut, mutta vuosi vuodelta toiveet olivat supistuneet. Nuorempain ja kauniimpain valloittaessa parhaat ja tuottavimmat paikat isoissa ja hienoimmissa hotelleissa, oli hänen vähitellen täytynyt tyytyä vaatimattomimipiin paikkoihin. Mutta hän oli aina ollut hieman järkevä ja säästeliäs. Jo nuorena ollessaan oli hän osannut kaiken suosionsa muuttaa rahaksi. Hän oli kyllin avosilmäinen näkemään rahan mahdin ja hän oli kaikki keinonsa pannut ansaitakseen rahaa. Naimisiin pääsöä oli hän samalla aina ajatellut, tullut siinä suhteessa usein pettyneeksi ja kerran pahasti petetyksikin. Hän oli kerran ollut pihkaantunut erääseen polyteknikkoon, antautunut sille kokonaan ja lainannut hänelle silloisen säästönsä 2,000 mk. Polyteknikon piti näet mennä Saksaan. Sieltä oli hänen määrä palata parin kolmen vuoden kuluttua takaisin ja mennä sitte Julian kanssa naimisiin.

Mutta polyteknikko livistikin Amerikkaan ja sille tielle jäi. Kului useita vuosia ja Julia odotteli häntä. Mutta kun pari vuotta yli määräajan oli kulunut, ymmärsi Julia, että häntä oli petetty. Ei hän miehestä niin suuria välittänyt, mutta nuo hänen 2,000 markkaansa kaiveli häntä aimaan. Tuon terveellisen opetuksen saatuaan, oli hän viisastunut. Hän alkoi säästää yhä innokkaammin mutta rakkausliverryksille oli hän kylmä. Hyvän maksun saatuan hän antautui kyllä leikittelyihin, mutta rahoistaan hän piteli lujasti kiinni. Kun naimisiinpääsyn toivot alkoivat yhä vähetä, aikoi hän tuonnempana, kun oli saanut kylliksi säästöön, perustaa oman ravintolaliikkeen. Mutta sellaisen saanti sopivalla tuottavalla paikalla ei ollut niin helppoa.

Näissä odotuksissa ollen tutustui hän lähemmin Jussoon, Natalina hotellin vakinaiseen vieraaseen. Hän näki Jusson yksinkertaiseksi, hienotunteiseksi mieheksi, jolla oli verrattain hyvät tulot, ja joka sen lisäksi oli ikävissään yksinäisyydestään. Mies ei niin erinomainen saalis ollut ja nuorempina päivinän ei Julia olisi hänestä vähääkään välittänyt, mutta nyt oli toisin. Ollen monia kertoja pettynyt, ja tullut väsyneeksi ainaiseen nöyrään palvelukseen kaikkien, ei ensiluokkaisten juopottelijain kanssa, arveli hän, ettei avioliitto Jusson kanssa olisi sittenkään hullumpi. Ja kun hän oli tullut siitä selville, asetteli hän niin taitavasti itsensä Jusson tielle, että Jusson täytyi väkisten luoda häneen tavallista enemmän huomiota. Ja vaikka Jusso periaatteessa pitikin kaikkia kapakkanaisia keskitasoa alempina olioina, täytyi hänen ruveta lopulta Juliaa hieman enemmän arvostelemaan. Hän näet, samoin kuin Alpokin, aikoi Julian ilman muuta käyttää hyväkseen. Mutta Julia oli ennakolta tuon kaiken itsetietoisesti jo laskenut. Määrättyä rajaa etemmäksi ei hän kaikista Jusson keinoista huolimatta antautunut. Jusso kiukustui ja harmistui, mutta siitä huolimatta pysyi Julia ystävällisenä, kiehtovana ja miellyttävänä. Jos Jusso oli jonakin iltana hänestä

Can you speak English?

Tuo kysymys on tässä maassa alituisesti toistuva, korvia vihlova ja kiusaava sille joka ei ole oppinut englanninkieltä. Miksi enää kauemmin kärsit tuon kysymyksen vuoksi. Sinulla on yhtäläinen oikeus kuin muillakin oppia englanninkieli ja tehdä elämäsi edistyväksi, hauskaksi ja mukavaksi tässä maassa. Jos te olette rehellinen opiskelussa, niin me voimme taata teille tyydyttävän englanninkielen puhe, luku ja kirjotustaidon kuudessa kuukaudessa. Me opetamme kirjevaihdon kautta englanninkieltä. Sitäpaitsi opetamme useita muita nykyisiä sekä klassillisia sivistyskieliä, Yhdysvaltain lakeja yleisiä akademisia tieteitä. Oppilaillemme hankimme vapaasti paikkoja liikealalla, varsinkin Chicagossa ja ympäristöllä. Tuhannet kansalaiset ovat ottaneet meiltä kursseja englanninkielessä ja saavat nyt ilolla niittää työstään. Selostuksia kursseista lähetetään pyydettäissä..

The Sampo Correspondence School,
P. O. Box 344. Chicago, Illinois.

UUsimman aikainen
VALOKUVAAMO.
kaupungissamme.

Nykyaiakaisin ja parhaiten ylöslaitettu valokuvaamo koko länsi Canadassa. Kaikki parhaat ja uusimmat koneet y. m. työvälineet käytännössä.

Nainen palvelee naisia, laittaen ylös hivukset ja pukuja.

Rogers Studio.
Fallis Footin yläkerrassa — — —.— 82 Cumberland St.

neena useihin muuttelemisiin, oli alkanut ajatella.

Mutta naida sentään kapakkatyttö, se oli vastoin kaikkia hänen entisiä vakaumuksiaan, se oli hänestä iljettävää.

Mutta sittenkin Julia oli ja pysyi alati hänen mielessään, siitä ei hän päässyt yli eikä ympäri.

Tultuaan nyt Alpon kanssa entiseen kesäasuntoon kalastajatölliin saaristossa, tunsi hän itsensä ikävystyneeksi, kun ei ollut tilaisuutta tavata Juliaansa. Oltuaan siellä viikon, päätti hän ilman muuta kutsua Julian sinne ja ilmoitti Alpolle ja hänen vaimolleen että hänelle tulee kaupungista sunnuntaina aamulaivassa vieras, joku „naisimmeinen".

Mitä, tuleeko sinullekin, vanhanpojan karhulle, naisvieras. No niin tietysti joku sievä konttorimamselli. Onnea vaan, kovin olet ollutkin tämän viikon hermoissasi, ehkäpä se naisimmeinen on kääntänyt ajatuksesi kokonaan.

Jusso tunsi punastuvansa. Hän muisti viime kesäiset väittelynsä ja entiset ajatuksensa, sekä vedon jonka hän oli Alpon kanssa lyönyt. Ja nyt, jo ennenkuin tuskin vuosi oli kulunut, oli Alpo nainut raittiustytön ja hän pihkaantunut kapakkatyttöön. Hän puraisi huultaan ja sanoi:

„Olet vasta puoliksi vedon voittanut, itse menemällä naimisiin. Mitä minuun tulee, ei ole kysymys naimisista, vaan tavallisesta lystistä tyttöjen kanssa, kuten ennenkin".

Hän ei voinut sanoa, kuka tyttö oli, jota hän odotti ja hän lohdutti itseään sillä, etteihän Alpokaan viime kesänä sitä sanonut. Ei hän itse puolestaan vieläkään todenteoilla naimisiin aikonut. Ei suinkaan. Mutta jos hän nyt ikävöi Julian seuraa ja Julia tuli hänen luoksensa, mitäs siitä. Olihan hän monasti ennen nuorempina päivinään ollut ihastunut, mutta ilman mitään mielenponnistusta oli hän niistä ihastuksista päässyt. Samoin kai kävisi nytkin. Naida kapakkatyttö. Hyi saakeli, ajatteli hän.

Laiva poikkesi siltaan tavalli

SE KASVATTAA HIUKSET,

mutta ei sen jälkeen kuin hiusten juuret ovat kuoleutuneet.

Mr. McEachern kertoo että hän on myynyt paljon Parisian Sagea syystä että ostajat ovat olleet siihen tyytyväisiä.

Hän takaa sen päästävän hilseen ja estävän hivukset lähtemästä sekä parantavan kutkelman; ellei niin rahanne takaisin.

Parisian Sage kasvattaa hivukset ellei hivusjuuret ole kuolleet.

Se virkistää näivettyneet hivukset ja tekee ne reheviksi ja loistaviksi. Se on paras hivusvoide maailmassa. — Hinta ainoastaan 50c. suurelta pullolta.

Parisian Sage on paras hivusten kasvattaja ja kaunistaja kaikista tunnetuista hivusvoiteista. Koettakaa sitä ehdolla että rahanne takaisin, ellette ole tyytyväinen.

R. F. Booth Co. Ltd.,
Fort Erie, Ont.

Myöskin lähetetään tilattaessa postivapaasti.

hänessä vain miellyttävän, sulavakäytöksisen ihmisen, joka puheli, puheli kaikista asioista vilkkaasti ja asiantuntemuksella, kuten harvat keskiluokan naiset kykenevät. Sen ohella oli hän iloinen, esiintyi miellyttävän vaatimattomasti, osasi laulaa paremmin kuin kukaan heistä ja lausui kaikkien ihmeeksi erään vaikuttavan raittiusrunon.

Ensi kankeuden ohi mentyä, oli Jusso kuin toinen mies. Hilpeä, iloinen ja hän seurasi Juliaa kaikkialla rakastunein ilmein.

Hänen pois mentyään sanoi Alpo Jussolle: „Kovin miellyttävä tyttö se Julia onkin. Vahinko vaan että hän on kapakkatyttö, jollaista sinä et koskaan nai".

Mutta parin viikon perästä ilmestyi Jusson sormeen kihlasormus. Kun Alpo oli saanut nähdä siinä Julian nimen, sanoi hän, katsoen hymyillen Jussoa silmiin:

„Sinäkin Brutus".

„Niin, minä olen hävinnyt vedon täydellisesti", vastasi Jusso hymyillen.

•

Syyspuolella kesää, kun Alpo ja Jusso jo olivat muuttaneet kau-

desta takaisin lykätyssä jutussa venäläisen sotalaivaston kunnian loukkaamisesta kirjoituksen kautta „Ryssän uivien ruumisarkkujen päälliköt", ja Orenburgin erikseen jaetussa kasakkadivisionassa palvelevien henkilöiden kunnian loukkaamisesta kirjoituksen kautta „Kasakat häiritsemässä yörauhaa". Kuten muistettanee, oli raastuvanoikeus vapauttanut Airolan syytteestä.

LAKIHERRA, JOKA EI AIJO ELÄTTÄÄ LAPSIAAN.

Rauman raastuvanoikeuden ylimääräisessä istunnossa t. k. 2 p. haki eräs palvelijatar eräältä sikäläiseltä oikeusneuvosmieheltä kolmen alaikäisen lapsen ruokarahoja, mutta oikeus ei vielä antanut asiasta päätöstä, vaan lykkäsi jutun todistajain kuulustelua varten. Herra neuvosmies ei nimittäin tunnustanut yhtä poikaa ollenkaan omakseen, vaan ainoastaan kaksi tyttöä.

Palvelijatar sitäpaitsi jätti raastuvanoikeudelle lääkärin antaman todistuksen siitä, että hän taasen on raskaana ja väitti, että tulevankin lapsen isä on herra oikeusneuvos. Tälle syntyvälle ei luonnollisesti vielä haettu ruokkoa.

Ovat ne porvarit aika ruokottomia. Tekevät lapsia köyhille tytöille, mutta eivät ole halukkaita niitä elättämään.

RAAKAA MENETTELYÄ „TITANIA"-LAIVALLA.

Joku aika takaperin „Titania"-laivalla palanneet siirtolaiset joutuivat todistajiksi raakaan kuritusnäytelmään, jota harjoitti laivan perämies Oss. Hjelt erästä laivan matruusia, K. Lindroosia kohtaan. Siirtolaiset, jotka joutuivat pelon ja kauhun valtaan, ovat jättäneet Suomen höyrylaivayhtiön Helsingin konttoriin paheksumislausuntonsa, josta lähemmin selviää perämiehen kerrassaan raaka kuristustapa. Kirjoitus kuuluu seuraavasti:

„Suomen höyrylaiva o. y:lle
Helsingissä.

Me allekirjoittaneet siirtolaiset, jotka matkustimme Suomeen höyryl. „Titanialla", lausumme ankaran paheksumisemme perämies Oss. Hjeltille raa'asta menettelystään, jota hän harjoitti laivan matruusi K. Lindroosia kohtaan, lyöden häntä niin, että veri roiskui ruoka-astioitten päälle ja että astiat lenteli lattialle, saattaen julmalla kuristustoimenpiteellään meidät matkustavat siirtolaiset pelon ja kauhun valtaan."

Allekirjoittanut 33 siirtolaista.

KUVARIITA VIIPURISSA.
Pekosen uhkaukset.

Viime kuun 31 p. sai Viipurissa olevan „Belveder"-hotellin omistaja hra K. Ehrenburg kutsun saapua viranomaisten pakinoille omistamansa hotellin rappukäytävän seinään maalatun kuvan johdosta, missä ilmotetaan Venäjän valtakunnan duuman jäsenten pitäneen hotellin salissa 22 p:nä heinäkuuta 1906 kokouksen, saman, jossa kuuluisa „Viipurin julistus" laadittiin. Saman asian johdosta on hra Ehrenburg jo kerran ennen ollut komendantinkin puheilla, joka oli vaatinut häntä poistamaan kuvan.

Nyt oli kutsu tullut kaupungin v. t. poliisimestarilta Vilho Pekoselta, joka selitti kenraalikuvernöörin äsken kaupungissa käydessä tämän ja komendantin välillä ollen puheen kuvasta ja hän, Pekonen, saaneensa tehtäväkseen pyytää hra Ehrenburgia poistamaan kuvan. Hra Ehrenburg selitti, kuten ennenkin tehtyihin samanlaisiin vaatimuksiin, ettei hän katso olevan syytä kuvan poistamiseen, paitsi jos hän saa kuvernööriltä siitä kirjallisen vaatimuksen. Poliisimestarin huomautus, että Viipuri on linnoitus ja komendantilla on sen päällikkönä valta karkottaa „hänelle epämieluisat henkilöt", ei saanut muuttamaan hra Ehrenburgin päätöstä. Hra Pekonen puolestaan lupasi ilmottaa hänelle annetusta selityksestä korkeampaan paikkaan.

ONKO PALVELIA IRTAIMISTOA?

Isäntä möi palkollisen — kihlakunta sinuasi kaupan — — mutta hovi sakotti.

V. 1909 myi agronomi Bernnan oikeudessa kanne kumottiin, mutta Viipurin hovioikeus, jonne Metelinen valitti kihlakunnanoikeuden päätöksestä, katsoi Grönroosin menetelleen laittomasti myydessään palkollisia samalla tavalla kuin karjaa tai muuta irtaimistoa ja tuomitsi Grönroosin 300 mkn sakkoon ja maksamaan Meteliselle jälellä olevan palkan siltä palvelusvuodelta 175 mkaa sekä oikeudenkäyntikuluja 60 mk.

Siivotonta, eli kuinka sitä parhaiten sanoisi, se olisikin, jos valkoinen orjakauppa laissakin tulisi vahvistetuksi, vaikka kapitalistinylkyreistä on asia tietysti vallan saman tekevä. Heillehän on yhtä lystiä kuka voittoa tuottaa palvelijako vai sonnimullikka: pääasia on rikastuminen. Siksipä he voivatkin palvelijan myydä noin vaan muun roskan ohella. — Joka tapauksessa on tämäkin palvelijoiden oloja kuvaava juttu.

KARSTULAN POLIISIEN VIRKAINTO.

Repineet t. y:n talon lipputangon.

Kun Karstulan t. y. toimeenpani kesäjuhlat heinäkuun 30 päivän, saapui vähää ennen juhlien alkamishetkeä Karstulan vanhempi poliisi talolle hyvin äreänä vaatien lippuja katolta poistettavaksi. Kun tätä ei kukaan toimihenkilöistä sanonut tekevänsä, läksi poliisi hakemaan avukseen toista poliisia. Hetkisen kuluttua saapuivatkin molemmat virkavallan virkaintoiset edustajat juhlapaikalle ja alkoivat — etenkin vanhempi poliisi — hyvin kiivaan sanasodan t. y:n toimihenkilöitä vastaan, käyttäen, ties mistä syystä, sopimatontakin sanantapaa niin t. y:stä kuin joistain henkilöistäkin, vaatien yhä vaan lippuja poistettaviksi, ilmoittaen samalla, että t. y. menettää lippunsa jos he, poliisit, menevät niitä pois ottamaan. Kun ei kukaan lähtenyt täyttämään virkavallan määräyksiä, alkoi nuorempi poliisi kiivetä katolle vanhemman jäädessä partaiden alapäähän vahtimaan, mennen erään lipputangon luo ja joko ymmärtämättömyydestä tai pelon aiheuttamana — maan ja taivaan välillä kun oli — kiskoi lippunuorat niin ettei saanutkaan lippua alas. Hetkisen siinä nyittyään ja alhaalta turhaan jotain asetta vaadittuaan, kopeana lausui: „kyllä minä tiedän miten sieltä lähtee" ja alkoi reuhtoa tankoa, jolloin näytelmää alhaalta katsova juhlayleisö alkoi repimistä vastaan. Tähän poliisit vastasivat, että: vaikka katto särkyisi, niin liput alas" ja alkoi reuhtoa ja repiä kunnes tanko lippuineen irtautui katon harjalta. Tämän tehtyään hän taas ikään kuin ivaten kysyi: „joko itse otatte toisen lipun?" ja alkoi kontata toisen lipun luo, josta toimihenkilöiden ja yleisön vaatimuksesta otti lipun alas tankoa repimättä kiskoten kuitenkin lippunuoran tangon päästä pois vaikka yleisö varoitti sitä tekemästä.

Äänekkäästi halveksumistaan ja inhoaan osoitti yleisö moiselle urotyölle, jonka Karstulan virkaintoiset poliisit niin „kunniakkaasti" suorittivat. Väittelyä jatkui sitte vielä yleisön ja poliisien välillä ison aikaa ja huolimatta siitä, että poliisit vakuuttivat lain mukaan toimivansa, täytyi vanhemman poliisin luvata yleisölle käydä huomenna laittamassa revitty lipputanko paikoilleen.

Poliisien esiintyminen oli siksi härnäävää, että se saattoi mitä rauhallisimman juhlayleisön kiihdyksiin, joka ilmeni niissä paheksumissanoissa, joita yleisö tapahtuman kestäessä lausui, esiintyen siltä rauhallisena. Nuorempi poliisi läksi sitte parin henkilön seuraamana liput kainalossa arvattavasti nimismiehen luo.

Kun edustaja Santeri Mäkelä hetkisen tämän kuluttua alkoi pitää juhlapuhetta, näkyi paikalle jäänyt vanhempi poliisi tekevän muistiinpanoja tietenkin edustaja Mäkelän pontevan juhlapuheen johdosta, ilmianto-, syyttämis- vai missä tarkoituksessa. — Ei suvaitse virkavalta työläisten rauhassa juhlia edes niitä hetkiä, mitä se raskaan työnsä pieninä lomahetkinä itselleen valmistaa, vaan tulee häiritsemään työläisiltä niidenkin hetkien rauhan.

hän on hävytöntä, pirullista meininkiä sinun puoleltasi", pauhasi Alpo.

„No mitä pahaa siinä sitten oli, ei ainakaan sinun kannaltasi. Sinähän rakastat aina avonaista peliä. Ethän ole raittiusmies, mikä rikos siinä sitten on, että sinulle kaupungista tulee viinaksia. Eikähän sinun naisesi myöskään ole raittiusimmeinen", väitteli Jusso.

„Mistäs sen tiedät vaikka olisikin?" tokaisi Alpo.

„No totta tosiaan, sinähän vierastelisit raittiin naisen kanssa. Sitäpä ei ole vielä tähän päivään asti tapahtunut."

„Mutta kerta ensimäinen." —

„Tosiaankin. Sinäkö, piintynyt vanhapoika, vakinainen kapakkavieras, sinäkö olisit ystävystynyt raittiiseen naiseen. Ja raitis nainen sitten. Välittäisikö kukaan sellainen sinusta?! Ohhoh!"

„Luuletko sinä tosiaankin minun sellaiseksi saamattomaksi, joka ei enään naistakaan mieltymään saa?"

„Kyllä minä tosiaan luulen, ettei kukaan raitis nainen sinusta välitä. Joku kapakkatyttö ja sen sellainen kerrakseen, muttei pitemmäksi aikaa sekään. Ei. Kyllä se niin on, ettei meistä, sinusta eikä minusta kukaan säällinen nainen välitä. Ja minä ainakaan en pufettaria ikinään naisi, en."

„Ei se niin varma ole, etten minä saisi raitista naista ja ettet sinä pihkaantuisi kapakkatyttöön. Vannomatta paras."

„No nyt on maailma mullin mallin, kun sinä vanhanpojan jälkäle, piintynyt kapakkaäijä, luulet vielä kelpaavasi raittiillekin naiselle. Ja että minä muka rakastuisin kapakkatyttöön. Ehei vei."

„En väitä, että niin tapahtuu, mutta että se voi tapahtua."

„Ei koskaan."

„Kyllä."

„Lyötkö vetoa?"

„Vaikka sata yhtä vastaan."

„Tuohon käteen."

„Tuossa on", ja Jusso paiskasi kättä päälle.

„Mutta mitä oli vedossa", kysyi Alpo.

„No sata yhtä vastaan, sanoinhan sen jo."

„En tahdo olla kohtuuton ja nylkeä sinulta sataa, pannen itse vaan yhden. Olen sinuun nähden kristillinen ja ehdotan, että pankaamme sata kumpikin. Sinä maksat sata, jos minä nain raittiin tytön, tai jos sinä nait tytön, joka on palvellut kapakassa. Onko selvä?"

„On muuten, mutta aika."

„No sanokaamme näin: Ellei kolmen vuoden kuluessa ole kumpikaan tapahtunut, olen minä hävinnyt, muussa tapauksessa sinä."

„Selvä on. Tuossa käteni uudestaan."

Ja he paiskasivat kättä vedon vahvikkeeksi toisen kerran.

Sitten kertoi Alpo Jussolle, miten hän oli kerran keväällä tavannut Alma R—n, tutustunut häneen ja miten Alma oli luvannut tulla tänään heidän luoksensa käymäänmään ja hän olikin laivassa, mutta häpesi kai tulla sillalle, kun hän, Alpo, sai sellaisen viinaksien lähetyksen, jota laivamies vielä tarpeettomasti hänen nimensä yhteydessä huuteli.

Jusso nauroi, että lattia hytkyi. Hänestä oli niin hauskaa, että hänen kepposensa onnistui paremmin kuin hän osasi aavistaakaan. Mutta Alpoa se närkästytti. Hän ei voinut antaa anteeksi, että Alma oli pelotettu tulemasta sillalle.

„Äläs huoli, sama laiva palaa vielä tänä iltapäivänä ja minä menen sillalle. Jos Alma on laivassa, saan hänet kyllä tulemaan"

„No tuo vaan, jos saat", sanoi Alpo.

Alpo olisi paljo kernaammin mennyt kyllä itse, mutta se huomio, jonka alaiseksi hän viinaksien vastaanottajana oli aamulla joutunut, esti häntä. Jos Alma olisikin paluumatkalla, olisi siinä varmaan myöskin muita hänen tuttaviaan ja aamullisia matkustajia ja Alman häpeäminen ei olisi vähääkään hälvennyt. Kernaasti ei hän olisi Jussoa lähettänyt, varsinkin kun Jusso kerskui olevansa vanha tuttava, mutta muuta keinoa ei ollut. Kaikesta huolimatta tunsi hän kuitenkin iloitsevansa siitä, että saisi Alman vieraakseen.

Tosiasia oli, että Jusso tunsi Alman, mutta mikään tuttava hän ei hänen kanssaan ollut. Oli aikoinaan asunut samassa talossa ja tarvinnut silloin jotakin pientä neuloustyötä, jonka Alma oli valmistanut. Oli sitten jonkun aikaa vastaantullessa tervehtinytkin, mutta siitäkin jo aikoja sitten lakannut.

Jusso meni iltapäivällä laivalle, tapasi Alman ja sai hänet tosiaankin jäämään sillalle. Alpo sai kun saikin hänet vieraakseen. Alma oli heidän vieranaan kalastajan tuvassa koko yön ja vasta seuraavana aamuna palasi kaupunkiin. Tämä Alman käynti perusti Alpon ja hänen tuttavuutensa, niin vahvaksi, että Alpo kesäloman päätyttyä ja kaupunkiin palattua aina haki hänen seuraansa. Alpin kapakassa käynnit melkein loppuivat ja seuraavana syystalvena he menivät kihloihin. Keväällä heidät kuulutettiin ja kesäkuun alussa he olivat mies ja vaimo.

Alpon puolesta oli avioliiton syynä todellinen mieltymys, mutta ei Alman, vaikka hän luonnollisesti sellaista teeskenteli. Kun hänen raittiustoverinsa häneltä kyselivät, kuinka hän, raittiusintoilija, menee naimisiin itseään paljoa vanhemman ja tunnetun kapakkamiehen kanssa, arveli hän, että minkä sille tekee, kun se näkyy olevan niin sallittua ja juopottelevasta miehestä voi tulla hänen miehenään raitis.

Tosiasiassa oli Alma kyllästynyt yksinään elämään. Se että sai tehdä työtä elääkseen, harrastaa ja puuhata vuosikausia raittiusseurassa, saamatta sen enempää toimeen, alkoi lopulta maistua puulle. Hän tahtoi vapautua jokapäiväisestä raadannasta ja saada oman kodin.

Naimisiin mennessään Alpon kanssa, näkikin nuo toiveet saavuttavansa. Se, että Alpo oli juopotteleva vanhapoika, oli hänelle toisarvoinen asia. Se että hän pääsi rouvaksi ja vapautui jokapäiväisestä leipätyöstä, ratkaisi asian. Ja hänestä tuli Alpo N:n

Seuraavana kesänä meni Alpo Almansa kanssa samaan kalastajatupaan asumaan missä hän ennenkin oli kesää viettänyt. Jusso, vanhana Alpon ystävänä sai tulla mukaan, kuten ennenkin. Nyt oli Jussolla kyllä puhetovereita kaksikin, mutta entinen pirteys ja tyytyväisyys oli häneltä poissa. Hän tunsi itsensä orvoksi ja yksinäiseksi, kun oli kadottanut Alpossa ainaisen seuratoverinsa. Heidän ulkonaiset suhteensa olivat yhtä hyvät kuin ennenkin, mutta kun Alpo oli nyt naimisissa, ei hänellä ollut aikaa Jusson kanssa aina seurustella. Jo syksyiltoina kaupungissa ikävästyi Jusso kokonaan, ja kun ei saanut Alposta seuraa, meni usein yksin ennen totuttuun tapaansa Natalin hotelliin. Siellä istuskeli hän illat. Ei hän niin paljoa juopotellut, että sentakia olisi siellä aina ollut, mutta hänellä ei ollut muualakaan sen kodikkaampaa. Istujärkevä ja säästeliäs. Jo nuorena ollessaan oli hän osannut kaiken suosionsa muuttaa rahaksi. Hän oli kyllin avosilmäinen näkemään rahan mahdin ja hän oli kaikki keinonsa pannut ansaitakseen rahaa. Naimisiin pääsöä oli hän **samalla aina ajatellut, tullut siinä** suhteessa usein pettyneeksi ja kerran pahasti petetyksikin. Hän oli kerran ollut pihkaantunut erääseen polyteknikkoon, antautunut sille kokonaan ja lainannut hänelle silloisen säästönsä 2,000 mk. Polyteknikon piti näet men Saksaan. Sieltä oli hänen määrä palata parin kolmen vuoden kuluttua takaisin ja mennä sitte Julian kanssa naimisiin.

Mutta polyteknikko livistikin Amerikkaan ja sille tielle jäi. Kului useita vuosia ja Julia odotteli häntä. Mutta kun pari vuotta yli määräajan oli kulunut, ymmärsi Julia, että häntä oli petetty. Ei hän miehestä niin suuria välittänyt, mutta nuo hänen 2,000 markkaansa kaiveli häntä aina. Tuon terveellisen opetuksen saatuaan, oli hän viisastunut. Hän alkoi säästää yhä innokkaammin mutta rakkausliverryksille oli hän kylmä. Hyvän maksun saatuan hän antautui kyllä leikittelyihin, mutta rahoistaan hän piteli lujasti kiinni. Kun naimisiinpääsyn toivot alkoivat yhä vähetä, aikoi hän tuonnempana, kun oli saanut kylliksi säästöön, perustaa oman ravintolaliikkeen. Mutta sellaisen saanti sopivalla tuottavalla paikalla ei ollut niin helppoa.

Näissä odotuksissa ollen tutustui hän lähemmin Jussoon, Natalina hotellin vakinaiseen vieraaseen. Hän näki Jusson yksinkertaiseksi, hienotunteiseksi mieheksi, jolla oli verrattain hyvät tulot, ja joka sen lisäksi oli ikävissään yksinäisyydestään. Mies ei niin erinomainen saalis ollut ja nuorempina päivinän ei Julia olisi hänestä vähääkään välittänyt, mutta nyt oli toisin. Ollen monia kertoja pettynyt, ja tullut väsyneeksi ainaiseen nöyrään palvelukseen kaikkien, ei ensiluokkaisten juopottelijain kanssa, arveli hän, ettei avioliitto Jusson kanssa olisi sittenkään hullumpi. Ja kun hän oli tullut siitä selville, asetteli hän niin taitavasti itsensä Jusson tielle, että Jusson täytyi väkisten luoda häneen tavallista enemmän huomiota. Ja vaikka Jusso periaatteessa pitikin kaikkia kapakkanaisia keskitasoa alempina olioina, täytyi hänen ruveta lopulta Juliaa hieman enemmän arvostelemaan. Hän näet, samoin kuin Alpokin, aikoi Julian ilman muuta käyttää hyväkseen. Mutta Julia oli ennakolta tuon kaiken itsetietoisesti jo laskenut. Määrättyä rajaa etemmäksi ei hän kaikista Jusson keinoista huolimatta antautunut. Jusso kiukustui ja harmistui, mutta siitä huolimatta pysyi Julia ystävällisenä, kiehtovana ja miellyttävänä. Jos Jusso oli jonakin iltana hänestä eronnut kovasti suuttuneena ja päättäneenä, ettei enän antaudu koko seikkailuun, oli Julia seuraavalla kohtauskerralla yhtä ystävällinen niin kuin ei mitään sellaista olisi tapahtunutkaan. Ja ennen pitkää alkoi Jusso hänen seuraansa kaivata ja ikävöidä. Hänen täytyi, tahtoi tai tai, mennä Juliaa aina iltasin tapaamaan. Ja tuo 6,000 markan pankkikirja, jonka hän tiesi Julian omistavan, ja jonka oli omin silmin nähnyt, se painoi vaa'assa koko joukon. Olihan se hänelle, jolla ei mitään säästöjä ennestään ollut, sievoinen omaisuus. Sillä saisi m. m. jo hyvänlaisen asunto-osakkeen, jommoista Jusso harmistuneena useihin muuttelemisiin, oli alkanut ajatella.

The Sampo Correspondence School,
P. O. Box 344. Chicago, Illinois.

Uusimman aikainen
VALOKUVAAMO.
kaupungissamme.

Nykyaiakaisin ja parhaiten ylöslaitettu valokuvaamo koko länsi Canadassa. Kaikki parhaat ja uusimmat koneet y. m. työvälineet käytännössä.
Nainen palvelee naisia, laittaen ylös hivukset ja pukuja.

Rogers Studio.

Fallis Footin yläkerrassa — — —.— 82 Cumberland St.

Mutta naida sentään kapakkatyttö, se oli vastoin kaikkia hänen entisiä vakaumuksiaan, se oli hänestä iljettävää.

Mutta sittenkin Julia oli ja pysyi alati hänen mielessään, siitä ei hän päässyt yli eikä ympäri.

Tultuaan nyt Alpon kanssa entiseen kesäasuntoon kalastajatölliin saaristossa, tunsi hän itsensä ikävystyneeksi, kun ei ollut tilaisuutta tavata Juliaansa. Oltuaan siellä viikon, päätti hän ilman muuta kutsua Julian sinne ja ilmoitti Alpolle ja hänen vaimolleen että hänelle tulee kaupungista sunnuntaina aamulaivassa vieras, joku „naisimmeinen".

Mitä, tuleeko sinullekin, vanhanpojan karhulle, naisvieras. No niin tietysti joku sievä konttorimamselli. Onnea vaan, kovin olet ollutkin tämän viikon hermoissasi, ehkäpä se naisimmeinen on kääntänyt ajatuksesi kokonaan.

Jusso tunsi punastuvansa. Hän muisti viime kesäiset väittelynsä ja entiset ajatuksensa, sekä vedon jonka hän oli Alpon kanssa lyönyt. Ja nyt, jo ennenkuin tuskin vuosi oli kulunut, oli Alpo nainut raittiustytön ja hän pihkaantunut kapakkatyttöön. Hän puraisi huultaan ja sanoi:

„Olet vasta puoliksi vedon voittanut, itse menemällä naimisiin. Mitä minuun tulee, ei ole kysymys naimisista, vaan tavallisesta lystistä tyttöjen kanssa, kuten ennenkin".

Hän ei voinut sanoa, kuka tyttö oli, jota hän odotti ja hän lohdutti itseään sillä, etteihän Alpokaan viime kesänä sitä sanonut. Ei hän itse puolestaan vieläkään todenteoilla naimisiin aikonut. Ei suinkaan. Mutta jos hän nyt ikävöi Julian seuraa ja Julia tuli hänen luoksensa, mitäs siitä. Olihan hän monasti ennen nuorempina päivinään ollut ihastunut, mutta ilman mitään mielenponnistusta oli hän niistä ihastuksista päässyt. Samoin kai kävisi nytkin. Naida kapakkatyttö. Hyi saakeli, ajatteli hän.

Laiva poikkesi siltaan tavalliseen aikaan. Jusso ja Alpo Almansa kanssa olivat vastassa ja Alpon silmät levisivät suuriksi ja suu meni omituiseen hymyyn; kun hän näki, että odotettu tulija oli Julia, jonka hän hyin ennestään tunsi. Mutta Jusso ei Alpon silmiin katsonut. Hän koetti olla kuten ei mitään merkillistä olisi tapahtunut. Esittely Almalle kävi virallisesti ja kankeasti. Ja sitte astuttiin kalastajatupaan, Alpon ja Alman kesäasuntoon.

Julia viipyi siellä kolme päivää. Sillä ajalla osasi hän niin sukeltautua Alpon ja Alman suosioon miellyttävällä käytöstavallaan, että he melkein unohtivat hänen olevan kapakkatytön. He näkivät

SE KASVATTAA HIUKSET,

mutta ei sen jälkeen kuin hiusten juuret ovat kuoleutuneet.

Mr. McEachern kertoo että hän on myynyt paljon Parisian Sagea syystä että ostajat ovat olleet siihen tyytyväisiä.

Hän takaa sen päästävän hilseen ja estävän hivukset lähtemästä sekä parantavan kutkelman; ellei niin rahanne takaisin.

Parisian Sage kasvattaa hivukset ellei hivusjuuret ole kuolleet.

Se virkistää näivettyneet hivukset ja tekee ne reheviksi ja loistaviksi. Se on paras hivusvoide maailmassa. — Hinta ainoastaan 50c. suurelta pullolta.

Parisian Sage on paras hivusten kasvattaja ja kaunistaja kaikista tunnetuista hivusvoiteista. Koettakaa sitä ehdolla että rahanne takaisin, ellette ole tyytyväinen.

R. F. Booth Co. Ltd.,
Fort Erie, Ont.

Myöskin lähetetään tilattaessa postivapaasti.

hänessä vain miellyttävän, sulavakäytöksisen ihmisen, joka puheli, puheli kaikista asioista vilkkaasti ja asiantuntemuksella, kuten harvat keskiluokan naiset kykenevät. Sen ohella oli hän iloinen, esiintyi miellyttävän vaatimattomasti, osasi laulaa paremmin kuin kukaan heistä ja lausui kaikkien ihmeeksi erään vaikuttavan raittiusrunon.

Ensi kankeuden ohi mentyä, oli Jusso kuin toinen mies. Hilpeä, iloinen ja hän seurasi Juliaa kaikkialla rakastunein ilmein.

Hänen pois mentyään sanoi Alpo Jussolle: „Kovin miellyttävä tyttö se Julia onkin. Vahinko vaan että hän on kapakkatyttö, jollaista sinä et koskaan nai".

Mutta parin viikon perästä ilmestyi Jusson sormeen kihlasormus. Kun Alpo oli saanut nähdä siinä Julian nimen, sanoi hän, katsoen hymyillen Jussoa silmiin:

„Sinäkin Brutus".

„Niin, minä olen hävinnyt vedon täydellisesti", vastasi Jusso hymyillen.

Syyspuolella kesää, kun Alpo ja Jusso jo olivat muuttaneet kaupunkiin, menivät he eräänä sunnuntaina Alma ja Julia mukanaan, Luodon ulkoravintolaan. Siellä söivät he muhkean päivällisen.

„Kuka olisi vuosi takaperin tällaista uskonut", sanoivat miehet.

„Kaikki on nyt niinkuin olla pitääkin", vakuuttivat naiset.

Mutta Alpo ja Jusso virittivät vanhoilla käheillä äänillään entisen iloisen laulunsa:

„Toi kaunis ja ihana
Ranskojen maa,
Mi saksoilta vallattu on."

Levittäkää Työkansaa.

„KUN KOIRA OLI VIHKIMESTARINA".

Sunnuntai mietelmiä.

Vanhoista perinnöllisyyden ja ympäristön kasvattamista tottumuksen tavoista riippuville ihmisille, haiskahtaa ehkä „koiramainen vihkimestarina" tapaus amerikalaiselta sukkeluudelta. Sitä sellainen temppu ei kuitenkaan ole, vaikka monen mielestä tämän luontainen asia lienee ennenkuulumaton taivaan kannen alla ja sitä ainakin voipi olettaa vihkimähistoriasta.

Mutta toiselta puolen „ihmeiden maailmassa" jos ennakkoluulottomasti asioita ajattelee niin tällainenkin sattuma on luonnollisena ilmiönä ymmärrettävä. „Tuomaksen" tavoin epäiliöille voin vakuuttaa, että koira „pastorin" apulaisena toimi heinäk. 29 p:nä B. C. pääkaupungissa.

Tämän romantillisen historian kehitysvaiheet on näin yksinkertaisesti selitettävissä.

Oli kaunis kesäpäivä, joka minun ystävättäreni kanssa houkutteli meren rannalle lähtemään. Siellä ajattelinkin saavani nauttia luonnosta täysin siemauksin, eikä mistään kaupungin hiekkapölystä. Tehtaiden pilaamatonta raitista meriilmaa keuhkoihinsa vetämään läksi seuratoveriksemme talon uskollinen „Musti". Suureen luonnon parantolaan täytyi kulkea katuja myöten. Sillä välimatkalla sai huomata sen, miten ihmiset „rakastavat" kaupungin pölyisiä katuja. Kenelläkään ei näyttänyt olevan matkan päämääränä kaukainen ranta loiskuvine aaltoineen, vaikka sunnuntai päivänä olisi siihen ollut hyvä tilaisuus epäterveellisissä olosuhteissa raataville työläisillekin. Mutta kenelle perheelämän velvollisuuksilta jääpi vapaaaikaa niin olen huomannut sen valitettavan ilmiön tässä kaupungissa, että nuoret miehet kuin myöskin parta suu äijät hakevat elämän virkistystä työssä väsyneille raajoilleen epäterveellisissä rahan riisto paikoista — kapakoista. Neitoset sitä vastoin käyvät jalkalihaksiaan kehittämässä tanssilavalla. Molemmat alas huutettavia huvittelun „taiteen temppeleitä". Se nyt siitä.

Matkalla meren rantaan oli eräs joukostamme pakoitettuna poikkeamaan tuttavansa luona. Minä vanhainpiikain henkivartijain kanssa jäin kadulle odottamaan kolmatta seuralaistani. Katujen risteyksessä oli likainen penkki, johon panin pienen kirja pakettini istumalihaksien alle. Porvarillisesti siinä istuttuani rupesin havainnoita tekemään.

En montakaan minuutia siinä kerinnyt haaveilla, kun näköpiirini ilmestyi amerikalainen kaunotar. eli oikeammin sanottuna muotimaailman orja. Puhtaimmilla tunteilla, näköaistimien välityksellä koetin sulotarta lempiä minkä kerkisin, vaikka kasvonpirteistä muistutti hän vähäsen elähtänyttä ihmistä. Mutta vartaloltaan kuin „pulmunen" oli hieno ja kopea kuin kevään ruusunen, niin miksi silloin ei olisi katsettani kahlinnut? Kovasta istumasohvasta huolimatta aloin tuntea säkkikankaasta tehdyn takkini alla hyrynly ryntunnelmaa. Ee se mikään ihme ollutkaan. kun pariisilainen kaunotar jäi meitä kanssa ihailemaan toiselle puolen katua. Hänen lempeiden silmäyksien sääliväinen katse, oli naamani painaa maata kohden. Mutta samassa syntyi aatos. että se on häpeä miehelle, jos antaa heikomman sukupuolen voittaa silmäkieltä pu-

puutarha monenlaisine kiemurtelevine köynnöksineen. Keskeltä metsää kohosi taivasta kohden Venäjän husaripoikien hatussa olevan tupsun muotoinen — ketun häntä, joka kuitenkin painolain voimasta muodosti tavallaan sievän kaaren. Vielä hatun lierin alta, silmääni pisti heinäruko, joka riippuu maan ja taivaan välillä puolimetriä. Miten tuo niskapatti on kasvanut. Yksinkertainen vastaus kuuluu, hevosen ja lehmän häntiä siihen täytynyt sitoa narun kanssa. Mitenhän sekin epämuodostuma on selitettävissä ruumiin hoidon vaatimuksia tyydyttäissä? Vastaavatko sitten, sel laiset harjasniput kauneusaistin taiteellisia puolia? Se makuasia tietysti suurimmaksi osaksi riippuu siitä, miten paljon miehillä on naisia arvostellessa tervettä järkeä murukapassa. Tässä luonnollisten hiuksien höystämis- ja miesmaailman valloittamissuunnitelmassa eivät Kalevalan kansan immetkään tahdo olla Pekkaa huonompia. Siitä karvailmiöstä parhaimpana todistuksena on sekin. omin silmin nähty asia, että yleistä amerikalaista säädyllisyyttä noudattaissa eräskin tyttö tilasi synnyinmaastaan 25 markan hiussäkin. Tavaran perille saavuttua oli se sydämellisesti tervetullut. Tässäkin naisten eduksensa esiintymis- ja poikien kesyttämisjuonessa, tulee ilmi se tosiasia miten itsenäistä arvostelukykyä vailla olevat ihmiset ovat ympäristönsä vaikutuksen alaisia. Mutta tämä palmikkojuttu veikin sivuseikkoihin. Hänen ylimmästä ruumiin osasta alaspäin tirkistellessäni olin äkkääviaäni herrattaren ihon pinnalla punamullan jätteitä. Tämä taidemaalaus oli ehkä tasoittamassa suurimpia elämän huolien murtamia, sillä onhan surunsa itse kullakin, sanotaan sanassakin.

Ulkopäin tulevien maalin tuhrijain tähden oli varustettuna näkötaulu suojelusmuurilla. Siihen tarkoitukseen olikin käytetty hienoa verkkoa, joka esti kärpästen lentämästä suoraan lankkumaalariksi. Keskipaikka ruumista oli taasen vedetty niin kireälle, että varmasti uskallan sanoa sen, että vatsa oli selkärangassa kiinni. Eiköhän sellaisestakin kauneus aistin miellyttämisestä äiteys kärsi? Rautaliiveillä sisäelimien kuristamisesta luulen aiheutuvankin sitten ne sadat korvia vihlovat synnytystuskat, joita äidit saavat luonnon säälimättömyyden tähden tuntea. Onkos heidän pakko rikkoa luonnonlakia? Ei suinkaan sitä terveys vaatine tekemään?

Kaikkea tällaista sekalaista ajatellessani valmistautui maalitauluni kävelemään pölyisen kadun poikki. Mutta siitä ylimenosta ei tahtonutkaan tulla mitään, sillä hameen helmat kun olivat pitkät. vanhan aikaista mallia. Toisena esteenä taisi olla se, että jalassa näytti olevan kärpäsen nahoista ja linnun höyhenistä tehdyt kengät. Ennenkuin tämä tavarajuna uskalsi lähteä liikkeelle niin siinäkös toinenkin kerta katsottiin jalkoihin ja mekon helmaan, että onko se edes tarpeeksi korkealla, ettei yleisiä käytäviä kulkiessa maksutonta lakaisutyötä kauppungille tekisi. Epäkäytännöllisen kävelypuvun tähden, tuli hän väliin nostaneeksi hienoharsokankaista päällyshamettaan niin korkealle, että näkyi sukanvarren päällä patentti petsiä. Mitähän varten ne rimpsut sielläkin olivat? Nykyaikainen koululääketiede sen voinee kansantajuisesti selittää. Jos tätä ilmaista katu — eli oikeammin sanottuna sirkusmaista näytelmää katsellessani o-

kaisten tunteiden valtaamana toivoin, ettei puujaloilla kävelevä vaan kaatuisi minun näköpiirini sisällä. Sanon häntä sellaisilla jaloilla marssiaksi kun anturan koroa olivat 15 senttimetriä korkeat. Onnellisesti sentään sievää jalkaansa kiveen loukkaamatta pääsi enkeli vaarallisen salakarin yli. Ja silloin minunkin keuhkoistani kohosi helpotuksen huokaus. Oi! kiitos vieläkin, ettei kovemmin tuullut, jonka tähden en myöskään tarvinnut olla katunostajaisissa.

Sileätä katukäytävää myöten eteenpäin pyrkijä sai vapaasti kulkea, niin puoleksi pilvisellä ilmalla, auringon pistoksen saamisen pelosta ja sen valon rusketamisen ja puuterin naamasta irtautumisen tähden, levitti hän varataivaan päänsä päälle. Suuri takki yhdellä käsivarrella ja toisella kädellään ‚tativaan akselia" kannattaissaan, meni etanan nopeudella päämääräänsä kohden. Minä yksinäisyyteen jääneenä ja hiukan pihkaantuneena mietiskelin „syntyjä syviä" niin että ihmeellisiä ovat jumalan työt — kylkiluun kappaleista.

Kylmäverisesti jos tätäkin luomisen kehityshuippua vakavasti ajattelee niin huomaa hallituksen johdossa paljon epäjohdonmukaista. Esim. mainittakoon vaikka se, kun sama henkilö pitää päänsä nyytissä, mutta säärivarsista paistaa ihon värinen vuorivaate. Eiköhän tämä riittäne istumahavainnoitani, jos lopetan näkemiseni suomalaiselle kansan ainekselle tutusta näytöskappaleesta lainatulla lauseella: „Ai-jai-jai kun en miestä saa lauleli Anttilan Amalia". „Kukaś sinun käski panna hameesi helmaan rimpsuja kamalia" — on Pölhö-Kustaan sattuva arvostelu, joka vielä hyvin sopii nykyaikaisille ukko-haluisillekin.

Lepäämistarkoituksessa penkillä istuessani odottamattomien tunnepyörteiden keskelle joutuneena tuli nautintorikasta elämääni häiritsemään kylävieras. Ilmaisematta hänelle salaisuuksiani esittämän henkilön seuranteosta, otin vuoteeni ja läksimme reippaasti henkivartioinemme tallustelemaan Vielä ennen merenrantaan päästyä tuli kadulla vastaamme „porvarillisesti ajaen nelivaljakolla. Sellaiset huvittelijat olivat köyhälistön kustannuksella ratsastajia. Paremmin itsensä huomatuksi tekemiseksi olivat kiivenneet noin 5 metrin korkeisiin avonaisiin vaunuihin. Sieltä merikiikarinensa heittivät meitä apostolin kulkuneuvoilla raahustavaa kolminaisuusryhmää kohden halveksivan katseen. Siten neljä sellaista 20—25 ihmisen lihalla kuormitettua ja hyvissä voimissa olevaa sekalaista loiseläjää kuluttivat aikansa. Heidän juomansa vaahtovien riemumaljojen vaikutuksen iloinen mieliala saattoi keskipisteeni hiehumaan. Sentähden nyrkkiä puristaen sissimmässäni huusinkin kostoa: „Alas pienen vähemmistön ylellisyys ja nautinto oikeus!"

Eteenpäin mennessäni ajattelin lisää, että silloin kun riistetyt ja nykyisin sorronalaisuudessa oleat lakkaavat kirkoissa ja kapakoissa käymästä ja muiden porvarillisten pimittäjäin perästä juoksemasta, niin silloin on voitto työväestön ja kärsineen vapauden ja ja riemunlaulut korkeuteen kajohtavat! Milloin koittaa se ikävöity vapauden iloinen kevät? Sen kysymyksen onnellinen ratkaisu riippuu työväen liikkeen voimakkundesta.

Kieron kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän aatoksissa, astelin rohkeana kuin sodan jumala kau-

kin päivänä kilometrin pituisella rantamaalla ei näkynyt kuin pari tyttöä ja toisessa paikkaa 3 poikaa pienen noutiotulen ääressä istuvan. Hyvän terveyden säilyttämisen, vaikka luulisi olevan jokaiselle kulttuuri-ihmiselle kultaa kalliimman, niin Amerikassa näyttää ainakin siltä, ettei sen asian harrastaminen heille 'ole penninkään arvoinen. Ehkä sitten vasta heräävät kun viimeinenkin terveys on mennyt, jota kuitenkaan eivät myrkyllisiä lääkkeitä juomalla enää saa takaisin.

Maksun edestä oleva yleinen uimapaikka ja kaupungin suuren humpuukin suurimmat humpuuki lystit, vaikka ovat neljättä mailia ulkona kaupungista, niin ne saavat kyllä suurta kannatusta yleisön puolelta. Vaikka nykyisen porvarillisen yhteiskunnan pyhien velvollisuus olisi, suuremmassa määrin tehdä tunnetuksi tieteiden uusimpia tuloksia terveyden hoidon alaltakin, mutta sitä ihmisrakkaudesta se ei tee, jos määräävässä asemassa olevia ei siihen pakoteta.Tästä tosiasiasta tietoisena siihen päivään mennessä,jolloin ihmiskunnalle ruvetaan järkiperäisiä elämänohjeita neuvomaan, on sen päivän sarastusta odottaissa, jokainen yhteiskunnan yksilö velvollinen huolehtimaan omain jälkeläistensä terveyttä. Itseensä rakastavia luonnonhelmassa „kuhnioita" kun vähäisen oli, niin siten oli hyvää istumatilaa eturiviinkin saatavissa, ja valta kun oli valita, niin etsimme itsemielestämme parhaimman lepopaikan. Pitkää matkaa emme tarvinneetkaan kulkea, kun luonto tarjosi runollisen, heinillä verhotun pienen maakappaleen käytettäväksemme. Tämä „historiallinen" kohta, oli muodostunut siten, että ylempää rantapenkereen maakerrosta meren vaahtopäiset laineet, ovat pudottaneet rantakalliolle. Pehmoisella luonnon tyynyllä olikin koko ruumiin varassa helppo kelliä. Tuulen useamman päivän samalla suunnalla ollessa, sen vaikutuksesta olikin vastarannalle kerääntynyt ruohoja, risuja, puun kuoria ja tukkipuita oikein „Porvoonmitalla". Kaukana meren yläosalla liiteli muutamia moottorivenheitä.Kerran silmiemme ohitse kulki pari suurimpaa valtameren kyntäjää, joista yksi meni Seattleen ja toinen tuli Vancouverista Victoriaan., muuten ei kukaan häirinnyt rauhaamme, lukuun ottamatta laineiden synnyttämää ääntä rantakalliota vastaan.

Suuremman ympäristön puutteessa sillä kertaa joutui ihailun esineeksemme luonnon äärettömyys ja aurinko. Yhdessä taivaan eläviä kuvia katsellessa teimme johtopäätöksiä, mitä elämä maan päällä olisi ilman tuota suurta tulikiekkoa? Ei mitään, sillä siitähän avaruuden pallosta riippuu koko elollisen luonnon elämä, kuolema ja ylösnouseminen. Pienen pieneksi elämän soluksi tuntee ihminen itsensä luontoäidin ja taivaankappaleiden rinnalla. Vaikka toiselta puolen, tätä luonnon keikarimaisinta lasta, sanotaan maanpäällä sen kehittyneimmäksi eläväksi. No, onhan se väite monessa suhteessa myönnettävä oikeaksi, kun kerran samanlaisista elämän alku-iduista, toisista henkisesti alemmalla kehitysasteella olevista ‚serkuistamme" on ihminen miljoonien vuosien kuluessa kruunannut itsensä maapallon keisariksi.. Majesteetillisuuden valtaistuimelle on häntä eteenpäin vienyt elämän ankara koulumestari kärsimyksien kouluttamana kokemusperäisen tiedon portaita myöten, eikä salli-

KATSOKAA! - - -

FORTUN'in akkunoita

66, 68 ja 70 Cumberland Street, Port Arthur.

Js tarvitsette jotakin mikä kuu'uu miesten vaatetukseen kuten pukuja, sukkia, kenkiä, hattuja lakkeja, alusvaatteita, paitoja, kauluksia, kaulanauhoja, henkseleitä y. m.

Katsokaa näitä komeita, uusia „Swetereitä" kaiken muotisia ja värisiä, napitettavia ja umpinaisia

$1.00 kuuteen $6.00.

Katsokaa näitä puhtaita villasia työsukkia 25c. 5 paria **$1.00**

Meidän uusi täyteläinen varasto kuuluisia Altro-kenkiä on nyt täällä, niitä on kaiken lajisia kauneimpia malleja, mustia ja ruskeita.

Taval. $1.00 Paidat .... 75c.

Taval. 35 ja 50c. Nektite .... 25c.

lä nytkin „ikuisilla totuuksilla" kerskaava jumalan santarmiston joka väliimme on astunut, joka henkisesti vielä murhaa pienet maitosuu lapsetkin, tekemällä heidän aivokopastaan eläintarhoja kaavamaisine perkeleoppeineen. Siten sellaisten maailman parantajain on onnistunut kaunine kultaisine Jerusalemin syötteineen menestymään vedettävää laumaansa taluttaa, kauaksi pois järkiperäisen elämän uralta, jonka tähden kärsivän ihmiskunnan keskuudesta kuuluukin itkun ja hammasten kiristystä juuri sentähden, kun he eivät saa „helvetin kultakaivosagenttien" opeilta vapaasti elää luonnon vaistojen mukaan. Vielä tänä päivänäkin koettaa kirkko siveysaposteleineen maallista holhousvaltaa evankeliumin voimalla käsissään pitää, etteivät synnissä siinneet ja syntyneet, vaan Aatamin puvussa liika korkealle lentäisi ja siten häpeämättömällä teollaan hienohermoisten siveellisiä tunteita loukkaisi. Moisia Eedenin vallattomuuden neitseelliseen luonnollisuuteen pääsemästä, sitä jumalattomuutta estäkseen, on kirkko valtion kanssa veljeysliitossa ollen asettanutkin Gerubiinin taivaan ja maan välille välkkyvä miekka (välin kuularuisku) kädessä vartioimaan elämän ja tiedon puuta, etteivät syntiset sen hedelmästä maistaissa saisi luonnon vaistojen herättämään tervettä ja ihanteellisuuteen pyrkivää näköaistiaan takaisin.

Syntymästä hautaan saakka poliissimaisen valvonnan alaisena eläessä tulee monta kertaa itseltän kysyneeksi: eikö esim. ihmisellä sitten ole ensinkään oikeutta nauttia elämänsä voimakkaimmista tunteista ilman „pyhien isien" lupakirjaa? Tähän kysymykseen vastauksen antaminen kuuluu luontoäidillemme, joka ilmaisee ihmiselle sen aakkosen, että mies ja nainen yhdessä eläen vasta tulevat siksi miksi luonto heidät on määrännyt. Yhdessä leipäkannikkaa järsien tulevat täydelliseksi ihmiseksi — luomakunnan kruununuksi. Niin, miksi silloin heillä ei olisi ilman tunteiden laillistuttamista oikeus päättää tulevaisuuden elämän ystävyys suhteista? Enkä tähän kahden kauppaan ole kielteistä käskyä löytä-

HUOMATKAA!

Kaunista Värsypaperia

saa tilata sekä ostaa Työkansan konttoorista. Paperi on somistettu kauniilla ja sopivilla värssyillä.

Tilataan osotteella:

TYOKANSA

Bx 132, Port Arthur, Ont., Can.

TILATKAA!

Maksaa ainoastaan neljäkymmentä senttiä kaksi tusinaa.

TILATKAA!

HUOMATKAA!

meitä miellyttävästä tunnelmasta nauttineet ja sen vaikutuksesta tulleet rajattomien ilon tunteiden valtamiksi, niin silloin „isänmaattomien" eteen astuskeli pitkä villainen koira ystävällinen katse meihin. ‚onnellisiin" kohdistettuna. Istumatuolimme kun oli melkein metrin korkuudella, niin pastori „Musti" pyysikin lupaa ääneen ilmaisemalla päästä — lemmenalttarille. Tungettelevaisuudesta huolimatta hänen kohteliaaseen ja vaatimattomaan seuratoveruuteen suostuimme. „Koman" sanan lausuttuamme hyppäsikin henkivartijamme — ehkä jumalallisesta johdatuksesta pappien kaavamaista temppua matkimaan. Vihkipallille päästyä kiersi ihmislemmestä runoilija selkämme taakse ja hellävaroen asetti päänsä

OLETKO ITSETIETOINEN?

Ymmärrätkö kaikilta ihmisiltä, joiden kanssa joudut tekemisiin, vaatia kunnioitusta itseäsi ja mielipiteitäsi kohtaan?

Onko sinussa kunniantuntoa?

Osaatko ehdottomasti kääntää selkäsi niille, jotka itsepintaisesti osoittavat halveksimista sinulle?

Oletko uskollinen

niille riennoille, joiden edistämiseksi sanot tahtovasi toimia?

Jos ole,

niin tee kaiken voitavasi opettaaksesi liikemiehiä, jotka tarvitsevat sinun rahojasi, osoittamaan sanomalehdellesi ja sen kautta sinulle kaiken sen huomaavaisuuden, minkä he osoittavat porvarilliselle yleisölle.

Älä koskaan osta mitään liikemiehiltä, jotka halveksivat sinua

maailmassa'' jos ennakkoluuloittomasti asioita ajattelee niin tällainenkin sattuma on luonnollisena ilmiönä ymmärrettävä. „Tuomaksen'' tavoin epäiliöille voin vakuuttaa, että koira „pastorin'' apulaisena toimi heinäk. 29 p:nä B. C. pääkaupungissa.

Tämän romantillisen historian kehitysvaiheet on näin yksinkertaisesti selitettävissä.

Oli kaunis kesäpäivä, joka minun ystävättäreni kanssa houkutteli meren rannalle lähtemään. Siellä ajattelinkin saavani nauttia luonnosta täysin siemauksin, eikä mistään kaupungin hiekkapölystä. Tehtaiden pilaamatonta raitista meriilmaa keuhkoihinsa vetämään läksi seuratoveriksemme talon uskollinen „Musti''. Suureen luonnon parantolaan täytyi kulkea katuja myöten. Sillä välimatkalla sai huomata sen, miten ihmiset „rakastavat'' kaupungin pölyisiä katuja. Kenelläkään ei näyttänyt olevan matkan päämääränä kaukainen ranta loiskuvine aaltoineen, vaikka sunnuntai päivänä olisi siihen ollut hyvä tilaisuus epäterveellisissä olosuhteissa raataville työläisillekin. Mutta kenelle perheelämän velvollisuuksilta jääpi vapaaaikaa niin olen huomannut sen valitettavan ilmiön tässä kaupungissa, että nuoret miehet kuin myöskin partasuu äijät hakevat elämän virkistystä työssä väsyneille raajoilleen epäterveellisissä rahan riisto paikoista — kapakoista. Neitoset sitä vastoin käyvät jalkalihaksiaan kehittämässä tanssilavalla. Molemmat alas huutettavia huvittelun „taiteen temppeleitä''. Se nyt siitä.

Matkalla meren rantaan oli eräs joukostamme pakoitettuna poikkeamaan tuttavansa luona. Minä vanhainpiikain henkivartijain kanssa jäin kadulle odottamaan kolmatta seuralaistani. Katujen risteyksessä oli likainen penkki, johon panin pienen kirjapakettini istumalihaksien alle. Porvarillisesti siinä istuttuani rupesin havainnoita tekemään.

En montakaan minuutia siinä kerinnyt haaveilla, kun näköpiirini ilmestyi amerikalainen kaunotar. eli oikeammin sanottuna muotimaailman orja. Puhtaimmilla tunteilla, näköaistimien välityksellä koetin sulotarta lempiä minkä kerkisin, vaikka kasvonpirteistä muistutti hän vähäsen elähtänyttä ihmistä. Mutta vartaloltaan kuin „pulmunen'' oli hieno ja kopea kuin kevään ruusunen, niin miksi silloin ei olisi katsettani kahlinnut? Kovasta istumasohvasta huolimatta aloin tuntea säkkikankaasta tehdyn takkini alla hyrynly ryntunnelmaa. Ee se mikään ihme ollutkaan. kun pariisilainen kaunotar jäi meitä kanssa ihailemaan toiselle puolen katua. Hänen lempeiden silmäyksien säälivainen katse, oli naamani painaa maata kohden. Mutta samassa syntyi aatos. että se on häpeä miehelle, jos antaa heikomman sukupuolen voittaa silmäkieltä puhuessa. Istuvassa asennossa kun olin, niin sentähden päätinkin katsella keinotekoista taidekokoelmaa kuin koira lintua eli oravaa puuhun haukkuessaan. Päättäväisestä rohkeudestani olikin se hyöty, että hilpeän ruusun säkenöivät silmät kääntyivätkin maassa makaavaan vihkimestariin. Meidän näköaistimien pienen kiertoliikkeen tehtyä, minun olikin hyvä hyljättynä sivustapäin katsojana tehdä tieteellisiä havainnoita.

Sivu mennen niistäkin tutkielmista muutama sana terveysopilliselta näkökannalta. Aikani tätä moniväristä perhosta silmäillessäni tuli sellainen päähänpisto. että vaatiikohan naisten terveys päässä pitämään melkein metrin levyistä hattua. Lisäksi sen pääkappaleen yläpuolella oli pieni laiset harjasniput kauneusaistin taiteellisia puolia? Se makuasia tietysti suurimmaksi osaksi riippuu siitä, miten paljon miehillä on naisia arvostellessa tervettä järkeä murukapassa. Tässä luonnollisten hiuksien höystämis- ja miesmaailman valloittamissuunnitelmassa eivät Kalevalan kansan immetkään tahdo olla Pekkaa huonompia. Siitä karvailmiöstä parhaimpana todistuksena on sekin. omin silmin nähty asia, että yleistä amerikalaista säädyllisyyttä noudattaissa eräskin tyttö tilasi synnyinmaastaan 25 markan hiussäkin. Tavaran perille saavuttua oli se sydämellisesti tervetullut. Tässäkin naisten eduksensa esiintymis- ja poikien kesyttämisjuonessa, tulee ilmi se tosiasia miten itsenäistä arvostelukykyä vailla olevat ihmiset ovat ympäristönsä vaikutuksen alaisia. Mutta tämä palmikkojuttu veikin sivuseikkoihin. Hänen ylimmästä ruumiin osasta alaspäin tirkistellessäni olin äkkäävinäni herrattaren ihon pinnalla punamullan jätteitä. Tämä taidemaalaus oli ehkä tasoittamassa suurimpia elämän huolien murtamia, sillä onhan surunsa itse kullakin, sanotaan sanassakin.

Ulkopäin tulevien maalin tuhrijain tähden oli varustettuna näkötaulu suojelusmuurilla. Siihen tarkoitukseen olikin käytetty hienoa verkkoa, joka esti kärpästen lentämästä suoraan lankkumaalariksi. Keskipaikka ruumista oli taasen vedetty niin kireälle, että varmasti uskallan sanoa sen, että vatsa oli selkärangassa kiinni. Eiköhän sellaisestakin kauneusaistin miellyttämisestä äiteys kärsi? Rautaliiveillä sisäelimien kuristamisesta luulen aiheutuvankin sitten ne sadat korvia vihlovat synnytystuskat, joita äidit saavat luonnon säälimättömyyden tähden tuntea. Onkos heidän pakko rikkoa luonnonlakia? Ei suinkaan sitä terveys vaatine tekemään?

Kaikkea tällaista sekalaista ajatellessani valmistautui maalitauluni kävelemään pölyisen kadun poikki. Mutta siitä ylimenosta ei tahtonutkaan tulla mitään, sillä hameen helmat kun olivat pitkät. vanhan aikaista mallia. Toisena esteenä taisi olla se, että jalassa näytti olevan kärpäsen nahoista ja linnun höyhenistä tehdyt kengät. Ennenkuin tämä tavarajuna uskalsi lähteä liikkeelle niin siinäkös toinenkin kerta katsottiin jalkoihin ja mekon helmaan, että onko se edes tarpeeksi korkealla, ettei yleisiä käytäviä kulkiessa maksutonta lakaisutyötä kauppungille tekisi. Epäkäytännöllisen kävelypuvun tähden, tuli hän väliin nostaneeksi hienoharsokankaista päällyshamettaan niin korkealle, että näkyi sukanvarren päällä patentti petsiä. Mitähän varten ne rimpsut sielläkin olivat? Nykyaikainen koululääketiede sen voinee kansantajuisesti selittää. Jos tätä ilmaista katu — eli oikeammin sanottuna sirkusmaista näytelmää katsellessani olisin ollut vähänkin hienotuntoinen „gentlemanni'', niin jo siveellinen velvollisuuteni olisi ollut heikompaa astiaa auttaa, sillä, että olisin levittänyt nenäliinani ja takkinin tien poikki ylimenosillaksi. Automopiilinkin puutteessa oli aikomukseni kyllä tarjoutua kuormaajuriksi. Mutta suomalainen epäkohteliaisuuteni siinä lähimmäisen auttamistyössä jarrutti. Kenenkään tukevaa kättä ojentamatta täytyi hilsun vihdoinkin lähteä liikkeelle, vaikka ehkä kaupungin viranomaisia kiroten siitä kun eivät laita lankkusiltoja pölyisten ylikäytävien poikki. Liikkeellä oleva hökötys ei mieltäylentävää vaikutusta sitten enää tehnyt kun hän kulki sakin jouhoastiassa. Vastenmielisyyttä vielä synnytti sekin, kun käynti oli horjuvaa. Sentähden pelonsekaisesti, niin puoleksi pilvisellä ilmalla, auringon pistoksen saamisen pelosta ja sen valon rusketamisen ja puuterin naamasta irtautumisen tähden, levitti hän varataivaan päänsä päälle. Suuri takki yhdellä käsivarrella ja toisella kädellään ,tativaan akselia'' kannattaissaan, meni etanan nopeudella päämääräänsä kohden. Minä yksinäisyyteen jääneenä ja hiukan pihkaantuneena mietiskelin „syntyjä syviä'' niin että ihmeellisiä ovat jumalan työt — kylkiluun kappaleista.

Kylmäverisesti jos tätäkin luomisen kehityshuippua vakavasti ajattelee niin huomaa hallituksen johdossa paljon epäjohdonmukaista. Esim. mainittakoon vaikka se, kun sama henkilö pitää päänsä nyytissä, mutta säärivarsista paistaa ihon värinen vuorivaate. Eiköhän tämä riittäne istumahavainnoistani, jos lopetan näkemiseni suomalaiselle kansan ainekselle tutusta näytöskappaleesta lainatulla lauseella: „Ai-jai-jai kun en miestä saa lauleli Anttilan Amalia''. „Kukas sinun käski panna hameesi helmaan rimpsuja kamalia'' — on Pölhö-Kustaan sattuva arvostelu, joka vielä hyvin sopii nykyaikaisille ukko-haluisillekin.

Lepäämistarkoituksessa penkillä istuessani odottamattomien tunnepyörteiden keskelle joutuneena tuli nautintorikasta elämääni häiritsemään kylävieras. Ilmaisematta hänelle salaisuuksiani esittämän henkilön seuranteosta, otin vuoteeni ja läksimme reippaasti henkivartioinemme tallustelemaan Vielä ennen merenrantaan päästyä tuli kadulla vastaamme „porvarillisesti ajaen nelivaljakolla. Sellaiset huvittelijat olivat köyhälistön kustannuksella ratsastajia. Paremmin itsensä huomatuksi tekemiseksi olivat kiivenneet noin 5 metrin korkeisiin avonaisiin vaunuihin. Sieltä merikiikarinensa heittivät meitä apostolin kulkuneuvoilla raahustavaa kolminaisuusryhmää kohden halveksivan katseen. Siten neljä sellaista 20-25 ihmisen lihalla kuormitettua ja hyvissä voimissa olevaa sekalaista loiseläjää kuluttivat aikansa. Heidän juomansa vaahtovien riemumaljojen vaikutuksen iloinen mieliala saattoi keskipisteeni hiehumaan. Sentähden nyrkkiä puristaen sissimmässäni huusinkin kostoa: „Alas pienen vähemmistön ylellisyys ja nautinto oikeus!''

Eteenpäin mennessäni ajattelin lisää, että silloin kun riistetyt ja nykyisin sorronalaisuudessa oleat lakkaavat kirkoissa ja kapakoissa käymästä ja muiden porvarillisten pimittäjäin perästä juoksemasta, niin silloin on voitto työväestön ja kärsineen vapauden ja ja riemunlaulut korkeuteen kajohtavat! Milloin koittaa se ikävöity vapauden iloinen kevät? Sen kysymyksen onnellinen ratkaisu riippuu työväen likkeen voimakkuudesta.

Kieron kapitalistisen yhteiskuntajärjestelmän aatoksissa, astelin rohkeana kuin sodan jumala kaunitten yksityisten talojen ja puutarhojen ohi alkuperäiseen päämaalini.

Tyynenmeren rannalle päästyä, pisti silmiini ensinmäiseksi puutteellinen assuntorakennusjärjestelmä. Meren rannassa kun on paljon tyhjää asumatonta maata, niin kymmeniä työläisiä onkin sinne ruvennut kangastelttoihin asumaan. Näistä kesähuviloista ei ole muuta kuin hyvää sanottava, sillä ne varsinkin kesäaikana vastaavat monessa suhteessa terveysopillisiakin vaatimuksia enemmän kuin kivimuurin likaiset kellarikerroksien pimeät komerot, joissa tuhansien perheiden täytyy paremman puutteessa rypeä.

Tietämättömyydestä kaiketi se johtuu, kun sapattina vapaata merenrantaa eivät tuhannet työläiset osaa hyväkseen käyttää. Sinä humpuukin suurimmat humpuukilystit, vaikka ovat neljättä mailia ulkona kaupungista, niin ne saavat kyllä suurta kannatusta yleisön puolelta. Vaikka nykyisen porvarillisen yhteiskunnan pyhien velvollisuus olisi, suuremmassa määrin tehdä tunnetuksi tieteiden uusimpia tuloksia terveyden hoidon alaltakin, mutta sitä ihmisrakkaudesta se ei tee, jos määräävässä asemassa olevia ei siihen pakoteta.Tästä tosiasiasta tietoisena siihen päivään mennessä,jolloin ihmiskunnalle ruvetaan järkiperäisiä elämänohjeita neuvomaan, on sen päivän sarastusta odottaissa, jokainen yhteiskunnan yksilö velvollinen huolehtimaan omain jälkeläistensä terveyttä. Itseensä rakastavia luonnonhelmassa „kuhnioita'' kun vähäisen oli, niin siten oli hyvää istumatilaa eturiviinkin saatavissa, ja valta kun oli valita, niin etsimme itsemielestämme parhaimman lepopaikan. Pitkää matkaa emme tarvinneetkaan kulkea, kun luonto tarjosi runollisen, heinillä verhotun pienen maakappaleen käytettäväksemme. Tämä „historiallinen'' kohta, oli muodostunut siten, että ylempää rantapenkereen maakerrosta meren vaahtopäiset laineet, ovat pudottaneet rantakalliolle. Pehmoisella luonnon tyynyllä olikin koko ruumiin varassa helppo kelliä. Tuulen useamman päivän samalla suunnalla ollessa, sen vaikutuksesta olikin vastarannalle kerääntynyt ruohoja, risuja, puun kuoria ja tukkipuita oikein „Porvoonmitalla''. Kaukana meren yläosalla liiteli muutamia moottorivenheitä.Kerran silmiemme ohitse kulki pari suurimpaa valtameren kyntäjää, joista yksi meni Seattleen ja toinen tuli Vancouverista Victoriaan., muuten ei kukaan häirinnyt rauhaamme, lukuun ottamatta laineiden synnyttämää ääntä rantakalliota vastaan.

Suuremman ympäristön puutteessa sillä kertaa joutui ihailun esineeksemme luonnon äärettömyys ja aurinko. Yhdessä taivaan eläviä kuvia katsellessa teimme johtopäätöksiä, mitä elämä maan päällä olisi ilman tuota suurta tulikiekkoa? Ei mitään, sillä siitähän avaruuden pallosta riippuu koko elollisen luonnon elämä, kuolema ja ylösnouseminen. Pieneksi elämän soluksi tuntee ihminen itsensä luontoäidin ja taivaankappaleiden rinnalla. Vaikka toiselta puolen, tätä luonnon keikarimaisinta lasta, sanotaan maanpäällä sen kehittyneimmäksi eläväksi. No, onhan se väite monessa suhteessa myönnettävä oikeaksi, kun kerran samanlaisista elämän alku-iduista, toisista henkisesti alemmalla kehitysasteella olevista ,serkuistamme'' on ihminen miljoonien vuosien kuluessa kruunannut itsensä maapallon keisariksi.. Majesteetillisuuden valtaistuimelle on häntä eteenpäin vienyt elämän ankara koulumestari kärsimyksien kouluuttamana kokemusperäisen tiedon portaita myöten, eikä sallimuksesta annetun viisauden armosta. — Itsesäilyttämisvietin pakotuksesta armoa tuntemattoman luonnon kanssa tapellessa on onnistunut henkensä säilyttäneenä myöskin suurentamaan aivosolujaan, joten niitä kehittämällä ja luonnon opastamana on järkeänsä väsymättömästi käyttämällä käytännöllisen tieteen kautta pääsyt nyt niin pitkälle, että nykyisin voipi helposti vallita kalat meressä taivaan linnut, karjan ja koko maan.

Mutta tuhansia vuosia takaperin ihmiskunnan kehityksessä on tapahtunut pysähdys. Jos sitä luonnossa ilmenevän järkähtämätömän lakimukaisuuden kannalta arvostelemme, niin pian jokainen tulee huomaamaan sen, jos vähänkin pitää silmänsä auki, että vielä nytkin „ikuisilla totuuksilla'' kerskaava jumalan santarmiston joka väliimme on astunut, joka henkisesti vielä murhaa pienet maitosuu lapsetkin, tekemällä heidän aivokopastaan eläintarhoja kaavamaisine perkeleoppeineen. Siten sellaisten maailman parantajain on onnistunut kaunine kultaisine Jerusalemin syötteineen menestymään vedettävää laumaansa taluttaa, kauaksi pois järkiperäisen elämän uralta, jonka tähden kärsivän ihmiskunnan keskuudesta kuuluukin itkun ja hammasten kiristystä juuri sentähden, kun he eivät saa „helvetin kultakaivosagenttien'' opeilta vapaasti elää luonnon vaistojen mukaan. Vielä tänä päivänäkin koettaa kirkko siveysaposteleineen maallista holhousvaltaa evankeliumin voimalla käsissään pitää, etteivät synnissä siinneet ja syntyneet, vaan Aatamin puvussa liika korkealle lentäisi ja siten häpeämättömällä teollaan hienohermoisten siveellisiä tunteita loukkaisi. Moisia Eedenin vallattomuuden neitseelliseen luonnollisuuteen pääsemästä, sitä jumalattomuutta estäkseen, on kirkko valtion kanssa veljeysliitossa ollen asettanutkin Gerubiinin taivaan ja maan välille välkkyvä miekka (välin kuularuisku) kädessä vartioimaan elämän ja tiedon puuta, etteivät syntiset sen hedelmästä maistaissa saisi luonnon vaistojen herättämään tervettä ja ihanteellisuuteen pyrkivää näköaistiaan takaisin.

Syntymästä hautaan saakka poliissimaisen valvonnan alaisena eläessä tulee monta kertaa itseltän kysyneeksi: eikö esim. ihmisellä sitten ole ensinkään oikeutta nauttia elämänsä voimakkaimmista tunteista ilman „pyhien isien'' lupakirjaa? Tähän kysymykseen vastauksen antaminen kuuluu luontoäidillemme, joka ilmaisee ihmiselle sen aakkosen, että mies ja nainen yhdessä eläen vasta tulevat siksi miksi luonto heidät on määrännyt. Yhdessä leipäkannikkaa järsien tulevat täydelliseksi ihmiseksi — luomakunnan kruunnuksi. Niin, miksi silloin heillä ei olisi ilman tunteiden laillistuttamista oikeus päättää tulevaisuuden elämän ystävyys suhteista? Enkä tähän kahden kauppaan ole kielteistä käskyä löytänyt raamatusta hakemallakaan. Koska kirjojen kirjassakaan ei tästä mitään sanota, nin helposti nykyaikainen vihkimähistoria onkin ymmärrettävä pappien kultakaivoksena muiden kymmenyksien lisäksi. Taikauskon kahleista vapautuneena en ole pohjatonta papin säkkiä päättänyt eläissäni ruveta täyttämään, koska avioliitto perheelämän velvollisuuksineen on yhteiskunnallinen laitos. Sitä mieltä tässä edistysaskeleessa ovat Amerikassa — ihmisiä säälivät eläimetkin.

Sellainen elämäntunteiden yhtymiseen osaaottavaisuus eläinkunnan puolelta ilmenee seuraavasta ja kauniista juhlahetkestä luonnon suuressa temppelissä.

Kun muutamia tuntia vihkipallin päällä olimme viattomasta ja meitä miellyttävästä tunnelmasta nauttineet ja sen vaikutuksesta tulleet rajattomien ilon tunteiden valtamiksi, niin silloin „isänmaattomien'' eteen astuskeli pitkä villainen koira ystävällinen katse meihin. ,onnellisiin'' kohdistettuna. Istumatuolimme kun oli melkein metrin korkuudella, niin pastori „Musti'' pyysikin lupaa ääneen ilmaisemalla päästä — lemmenalttarille. Tungettelevaisuudesta huolimatta hänen kohteliaaseen ja vaatimattomaan seuratoveruuteen suostuimme. „Koman'' sanan lausuttuamme hyppäsikin henkivartijamme — ehkä jumalallisesta johdatuksesta pappien kaavamaista temppua matkimaan. Vihkipallille päästyä kiersi ihmislemmestä runoilija selkämme taakse ja hellävaroen asetti päänsä meidän käsivarsiemme päälle ja pari minuuttia maaten käsivarrellamme sen pyhän toimituksen tehtyä, seurakunnan puutteessa tahtoi vielä vuorotellen uutta avioparia onnitella suutelemalla poskelle, jota ensimmäisen tunnin oikeutta ei kuitenkaan saanut mielensä mukaan tehdyksi. Meidän epäkohteliaisuudestamme loukkaantumatta poistui vihkijäisistä sulhas- ja morsius vieras ja meni ruhtinaallisesti vastapäätä olevalle kivelle istumaan ja sieltä katseli kättensä töitä olivatko ne sangen sopivat, mitä oli isänmaan onnen hyväksi yhteen liittänyt.

Tämä minulle ja ehkä monelle muulle ennen sattumaton yllätys synnytti monenlaisia mielikuvia päähäni. Jonkun aikaa tätä sallimuksen työtä epäilin ensimäisen luokan häväistysjuttuna, sentähden kun kirkollisten seremoonien aikana, uskalsimme palvella epäjumalia. Mielen tasapainon säilyttäneenä „Ulla Marilta'' kainosti kysyin: selitäppäs „kylkiluuni'', mitä tämä koiramainen juoni tarkoittaa?

„Kun me olemme outoja munkalaisia vieraalla maalla, nin pastorin mielestä ei siirtolaistenkaan ole hyvä yksinänsä olla, jotea heidänkin pitää tulla yhdeksi lihaksi. Tunteellisempana „ruisnassuni'' lienee oikein arvannut''.

(Jatk.)

Js tarvitsette jotakin mikä kuu'uu miesten vaatetukseen kuten pukuja, sukkia, kenkiä, hattuja lakkeja, alusvaatteita, paitoja, kauluksia, kaulanauhoja, henkseleitä y. m.

Katsokaa näitä komeita, uusia „Swetereitä'' kaiken muotisia ja värisiä, napitettavia ja umpinaisia

$1.00 kuuteen $6.00.

Katsokaa näitä puhtaita villasia työsukkia 25c. 5 paria $1.00

Meidän uusi täyteläinen varasto kuuluisia Altro-kenkiä on nyt täällä, niitä on kaiken lajisia kauneimpia malleja, mustia ja ruskeita.

Taval. $1.00 Paidat .... 75c.

Taval. 35 ja 50c. Nektite .... 25c.

TILATKAA!

Maksaa ainoastaan neljäkymmentä senttiä kaksi tusinaa.

TILATKAA!

HUOMATKAA!

Kaunista Värsypaperia

saa tilata sekä ostaa Työkansan konttoorista. Paperi on somistettu kauniilla ja sopivilla värssyillä.

Tilataan osotteella:

TYOKANSA

Bx 132, Port Arthur, Ont., Can.

HUOMATKAA!

OLETKO ITSETIETOINEN?

Ymmärrätkö kaikilta ihmisiltä, joiden kanssa joudut tekemisiin, vaatia kunnioitusta itseäsi ja mielipiteitäsi kohtaan?

Onko sinussa kunniantuntoa?

Osaatko ehdottomasti kääntää selkäsi niille, jotka itsepintaisesti osoittavat halveksimista sinulle?

Oletko uskollinen

niille riennoille, joiden edistämiseksi sanot tahtovasi toimia?

Jos ole,

niin tee kaiken voitavasi opettaaksesi liikemiehiä, jotka tarvitsevat sinun rahojasi, osoittamaan sanomalehdellesi ja sen kautta sinulle kaiken sen huomaavaisuuden, minkä he osoittavat porvarilliselle yleisölle.

Älä koskaan osta mitään liikemiehiltä, jotka halveksivat sinua siten, etteivät ilmoita asioistaan sinulle sinun omassa lehdessäsi! Osta kaikki tarpeesi niiltä, jotka ilmoittavat Työkansassa.

TYOKANSA,

Ilmestyy joka tiistaina ja perjantaina 8-sivuisena. Port Arthurissa Ont., Canadassa.

Toimitus ja konttori Bay katu No. 314. Puhelin 402.

Toimittajat:

J. W. Kannasto, Vastaava. — Yrjö Mäkelä, M. Hahl.

P. Katainen, Taloudenhoit. — Manager.

TILAUSHINNAT:

Canadaan:

1 vuosikerta	$2.50
½ vuosikert.	1.25
3 kuukautta	.75

Yhdysvaltoihin ja Suomeen:

1 vuosikerta	$3.00
½ vuosikert.	1.50
3 kuukautta	.75

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmotuksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. riviltä. -:- Ilmotuksista etusivulla 50 prosentin korotus.

Kaikki tilaukset, ilmoitukset sekä lehteen aijotut kirjoitukset ovat lähetettävät osoitteella: „TYÖKANSA" Box 132 Port Arthur, Ont. Canada.

Kuolema ilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja $1.50 2 kertaa. — Syntymäilmoitukset 50c kerta ja 75c 2 kertaa. — Halutaan tiedot 25c kerta ja 50c 3 kertaa.

Työkansa (The Workpeople)

Published every Tuesday and Friday in Port Arthur, Ont. Canada by The Finnish Publishing Co., Ltd.

Office Bay St. no. 314. 'Phone 402.

Advertising rates 25c. per inch each insertion.

Extended the statutory postal privileges the 17th Dec. 1907 at the Post Office Port Arthur, Ont. Canada.

MUISTAKAAPA KIRJOTTAA TYÖKANSAN SYYSJULKAISUUN.

Työkansan vuotuinen syysjulkaisu tulee taas ilmestymään ensi syksyn aikana. Siihen pyydämme kaikkien Canadan ja Yhdysvaltain suomalaisten kynämiesten kirjottamaan. Parhaista kirjotuksista maksetaan hyvä palkkio.

PORVARIT PALJASTAVAT TOISIANSA JA — ITSENSÄ.

Aina silloin kuin porvareille tulee riita siitä, kuka ryhmä saa suurimpia nylkemisen mahdollisuuksia, paljastavat he toinen toisensa ja — paljastavat itsensä. Nykyisten vaalien aikana, joissa kummatkin Canadan porvaripuolueet ratsastavat tullikysymyksellä, ovat he perinpohjin paljastaneet toisensa ja molemmilla näkyy olevan syntejä aivan kosolta. Lehtemme tässä numerossa noita paljastuksia on nähtävänä ja uusia saamme seuraaviin numeroihin. Jo ensi lehdessä tulemme osottamaan, millä tavalla kummankin näiden puolueiden konnuudet koskevat työväestöön.

SOSIALISTIEN TULEE OLLA JOHDONMUKAISIA.

„Miksi nykyajan sosialistit tahtovat välillisiä parannuksia työväen luokalle?" kysyttiin Cameron H. Kingiltä sosialistien kokouksessa, Berkelyssä, Cal. King selitti, että ollakseen johdonmukaisia, täytyy sosialistipuolueen ottaa osaa käytännölliseen toimintaan, joita työväenluokka tänäpäivänä tarvitsee, kuten esim. Ranskassa ja Saksassa. Ja hän

YHTEISKUNTA KEHITTYY — MURHAAMAAN.

Tunnettua on, mitenkä kapitalistiset yhteiskunnat vuosi vuodelta lisäävät sotavarustuksiansa ja kuluttavat suuria summia keksiäksensä yhä ihmeellisempiä ja tuhoavampia murhauskoneita.

Nyt on taas Yhdysvalloissa rakennettu uusia kanuunoita, uusia taistelulaivoja Texasia ja New Yorkia varten. Nämä kanunat kantavat viidentoista mailin päähän. — Vertailun vuoksi mainittakoon ,että Yhdysvaltain sisällissodan aikana parhaimmat kanunat kantoivat ainoastaan kaksi mailia.

Nämä uudet särkijähirviöt ovat maailman suurimmat sotalaivakanunat. Niiden pituus on 53 jalkaa ja 6½ tuumaa, läpimitta on 47 tuumaa ja „kaliperin" läpimitta 24 tuumaa. Ne siis ampuvat 24 tuumaisilla kuulilla. Paino on 63 ja kuusi kymmenes osa tonnia ja maksavat ne $74,770 kappale, johon ei vielä ole laskettu paikoilleen kulettamista ja sijoittamista.

Ajatelkaahan: yksi ainoa kapitalismin turvaksi rakennettu kanuna maksaa 74,770 dollaria! Kuinka monen työläisen vuosien työn tulos on pantu yhteen ainoaan murhakoneeseen, jonka tarkoituksena vain on edistää kapitalismin voittokulkua jokaiseen maailman soppeen, suojella sitä ulkonaisilta sekä sisäisiltä viholisilta. Kuinka paljon yhden ainoan tuollaisen murhakoneen hinnalla levitettäisiin sivistystä kansajoukkoihin tai lisättäisiin hyödyllisen työn tuottavaisuutta? — Mutta kapitalismi ei ajattele sillä tavalla, että se etsisi hyötyänsä kansan sivistyttämisen kautta, vaan se etsii hyötyänsä kansojen kurjuuden kustannuksella.

TILITYS AUG. KUUSISTON MATKALTA.

Tuloja:

Osakkeista	$225.00
Työkansan tilauksista	246.00
Väkäleuvasta	116.50
Kevät Valosta ja kirj.	210.21
Puhumakolehdeista:	
Toukokuulla:	
Ladysmith, B. C., 12 p.	$4.15
„ „ 13 p.	3.70
„ „ 14 p.	0.85
Nanaimo, B. C., 15 p.	4.05
Lund, B. C., 27 p.	5.00
Campbell River, B.C., 29 p.	7.50
Sointula, B. C., 31 p.	11.05
Kesäkuulla:	
Seattle, Wash., 11 p.	7.65
Renton, Wash., 12 p.	2.95
Daywe, Wash., 14 p.	5.00
Franklin, Wash., 16 p.	1.25
Wilkeson, Wash., 18 p.	8.70
Carbonado, Wash., 18 p.	5.20
Winlock, Wash., 25 p.	10.00
Portland, Ore., 30 p.	6.25
Heinäkuulla:	
Winlock, Wash., 4 p.	1.25
Aberdeen, Wash., 5 p.	8.10
Hoquiam, Wash., 6 p.	3.45
Salmon Arm, B. C., 15 p.	5.75
Phoenix, B. C., 19 p.	5.55
Phoenix, B. C., 21 p.	3.80
Rossland, B. C., 21 p.	3.80
Spokane, Wash., 23 p.	1.35
Spoane, Wash., 23 p.	1.35
Rossland, B. C., 26 p.	4.00
Coleman, Alta., 30 p.	8.35
Bellevue, 31 p.	2.15
Elokuulla:	
Calgary 1 p.	4.55
Canmore 2 p.	4.05
Canmore 3 p.	13.35
Calgary 4 p.	3.35
Red Deer 6 p.	5.85
„ „ 8 p.	3.90
„ „ 12 p.	4.50
„ „ 14 p.	3.00
Kolehdit yhteensä $190.85	
Kokonaistulot $1,051.06.	

Menot:

Kyytit ja expensit	$243.91
Palkkaa	255.00
Menot yhteensä	$498.91
Jäännös	$552.15

TOVERI M. HAHLILLE.

Vastineessani toveri J. W. Ahlqvistille on toveri M. Hahl'ilta huomautus kahdessakin paikkaa, joidenka johdosta katson velvollisuudekseni selittää seuraavaa.

Sanoin vastineessani toveri J. W. Ahlqvist'ille, että kirjaseen „Canadan sosialistipuolue ja sosialdemokratia" oli tullut sellaisia virheitä, joille ei löydety pe-

Tov. M. Hahl'in kysymykseen, että mitkä paikat kirjeessä ovat sellaisia joihinka ei ole voitu löytää perustuslaillista puolustusta. Tuohon kysymykseen olisi helppo vastata, vaan katson sen tarpeettomaksi. Sen siaan kehoitan jokaista puoluetoveria siihen luetuna tov. M. Hahl'kin lukemaan tuon kirjasen sekä Canadan sosialistipuolueen perustuslait. Ja kun ne on luettu ja tutkittu ja sittenkin vielä ollaan eri mieltä niin siinä tapauksessa silloin olen valmis selittämään kantani.

Mitä sitten tulee tov. M. Hahl'in rikoksellisuuteen tuossa asiassa niin puhun siitä niin suoraan ja lyhkäsesti kuin on ihmiseltä mahdollista. Tov. M. Hahl ei ole vähemmässäkään määrässä rikollinen, sillä allekirjoittanut käsittää koko kysymyksen joukkokysymyksenä ja tov. M. Hahl on ollut vaan kysymyksessä joukon aseena ja on niin ollen myöskin yksilönä edesvastuuton, ja lohdutukseksi vielä voin lisätä, että joskus tapahtuu niinkin, että joukonkin tekemä erehdys saatetaan painaa yhteisen edun kannalta villaselle.

Toveruudella:

E. Tigert.

•

En minä, tämän „selityksen" perästäkään tule siihen käsitykseen, että kysymyksesä oleva kirnen olisi mikään „erehdys" minun puoleltani ja että se sisältää puoluerikoksen. Se sisältää yksinkertaisesti arvostelua Canadan sosialistipuolueesta ja muutamia ehdotuksia puoluetoiminnan korjaamiseksi, eikä muuta Täydelleen yhdyn toveri Tigertin ehdotukseen, että asiaan „innostuneet" puoluetoverit lukisivat kirjasen uudelleen ja koettaisivat siitä etsiä puoluerikosta. Kirjasta on vielä saatavana Työkansasta. Minun moralistani muuten saapi arvella tahansa, sillä siitälän on „arveltu" niin paljon ettei mitään uutta voitane arvella.

M. Hahl.

TYÖMIES TAAS PILALEHDEN PERUSTAMISHOMMISSA.

Täällä Työkansassa ei ole pidetty tapana haukuskella toisia puoluelehtiä, ei silloinkaan kun ne ovat sitä ansainneet. Emmekä nytkään haukuskele, sanonmehan vaan muutaman sanan seuraavasta asiasta:

Työmiehen kustannusosakeyhtiön kokouksessa, joka on pidetty viime sunnuntain aikana Hancockissa, Michiganissa, on päätetty perustaa pilalehti Työmiehen yhteyteen. Lehden perustamisen on, johtokunnan puolesta ehdottanut taloudenhoitaja J. Nummivuori, joka on sanonut „jo kauan olleen täällä puutteen kunnollisesta pilalehdestä, joka sellaisenaan on suuresta merkityksestä sosialistiselle agitatsionityölle."

Siis, mikäli kokous raportissa olevasta selostuksesta näyttää, on tuohon hommaan ryhdytty sen tähden, että on pilalehti pidetty ihan välttämättömänä sosialistiselle agitatsionityölle. Tarkemmin katsottuna huomaa kuitenkin heti, että se ei ollut tarve, jonka tähden tuohon hommaan ryhdyttiin, vaan se oli Työmiehessä jo vuosikausia vallinnut toisten puoluelehtien vahingoittamisen halu ja kykenemättömyys ymmärtämään puolueen tarpeita kokonaisuudessaan, joka pani tuollaisiin puuhiin ryhtymään. Osottaako sekin pilalehden tarpeellisuutta, kun esityksen sen perustamisesta teki Nummivuori, mies, joka tuskin tietää sosialistisen agitatsioni työn tarpeellisuudesta mitään. Ja, että tuon homman alkuunpanijana on ollut juuri Nummivuori, todistaa se, että hän on Suomessa käynyt tiedustamassa pilalehden toimittajaa ja kuvien piirustajaa.

Tuossa kokouksessa tiedettiin, että Työkansan kustannusyhtiön toimesta jo ilmestyy pilalehti, tiedettiin myöskin, että se on hyvänä apuna Työkansan pystyssä pitämisessä. Tämä ei kuitenkaan ollut kokouksessa olleille edustajille sen arvoinen asia, että he olisivat sitä ottaneet huomioonsa; Nummivuorelta ja Työmiehen ja Työmiehen pisnesklikiltä sen huomioon ottamista ei voinut odottaakkaan.

Jos Nummivuori tietäisi mitä sosialistisessa agitatsionityössä

tain suomalaisten sosialistiosastojen solitarisuudesta naapurimaan sosialistista liikettä kohtaan. Sillä tavalla sitä asiamme edistyy, puskekaa päälle pojat.

KAPITALISMI TEKEE SAIRAITA — MYYDÄKSEEN LÄÄKKEITÄ.

Kuluneena kauppavuotena on Yhdysvalloista viety patenttilääkkeitä Europan maihin liki seitsemällä miljoonalla dollarilla. Viimeisen kymmenen vuoden kuluessa on noita patenttimyrkkyjä viety Yhdysvalloista Europan enemmän kuin $50,000,000 edestä.

Amerikalaisten patenttilääkkeiden käyttäminen kasvaa ympäri maailmaa aivan hirvittävällä nopeudella. Viisitoista vuotta takaperin vietiin niitä ulos maasta ei täyteen kahden miljoonan dollarin arvosta ja nyt on vienti nemmän kuin kolminkertainen. Tuo lääkemyrkkyjen nielemisen tarve on europalaisissa suurentunut seuraavasti: V. 1896 vietiin Yhdysvalloista ei täydellä kahdella miljoonalla, v. 1900 kolmella, v. 1905 viidellä ja v. 1910 seitsemällä miljoonalla dollarilla. Suurimpana amerikalaisten lääkkeiden kuluttajana on ollut Englanti. Englantiin on viety viimeisen kolmen vuoden kuluessa seitsemällä miljoonalla dollarilla. Viimevuotena vietiin Englantin $1,750,000, Saksaan $64,000, Espanjaan $55,000, Ranskaan $36,000, Belgiaan $32,000. Pieneen Cubaan vietiin lääkkeitä $422,000. Canadalaiset ovat viimevuotena nielleet noita ihmeellisiä sekotuksia $335,000 edestä.

Tästä amerikalaisten patenttilääkkeiden tarpeen kasvamisesta voipi vetää muutamia mieltäkiinnittäviä johtopäätöksiä. Kun ottaa huomioon, että kemialliset tehtaat, joissa lääkeaineita valmistellaan, ovat suurimmaksi osaksi Europassa; lääkeaineet tuodaan sieltä amerikalaisiin ihmelääkärien sekottelulaboratoreihin ja patenttilääketehtaihin — ja sitte europalaiset ostavat huimaavasti kasvavassa määrässä amerikalaisia patentti lääkkeitä, niin mikä siihen on syynä?

Ensimäinen johtopäätös lääkkeiden käyttämisen huimaavasta kasvamisesta on, että ihmiset ovat tulleet sairaammiksi samalla nopeudella kuin heidän lääkkeiden käyttämistarpeensa on kasvanut. Tämä päätelmä on, jos sen todistuksena käytetään yksinomaan amerikalaisten patenttilääkkeiden menekin kasvamista, hieman pintapuolinen. Mutta perää siinäkin on, sillä on otettava huomioon, että tavallisen lääkärin määräämien lääkkeiden käyttäminen on kasvanut vuosittain vielä suuremmassa suhteessa kuin patenttilääkkeiden käyttö. Ja se todistaa sairauden lisääntymistä, joko sitte todellisen sairauden tai vain luulosairauden.

Ainakin sosialistien yleisesti tietämä tosiasia onkin, että sairaus kapitalistisissa yhteiskunnissa kasvaa hirvittävällä nopeudella. Kapitalistinen järjestelmä synnyttää kaikkialla ensiksi „tavallisia" tauteja — mutta se synnyttää myöskin sille järjestelmälle ominaisia tauteja, sellaisia joita ei ole ollut yleisempänä ennen kapitalismia eikä tule olemaan kapitalismin jälkeen. Tautien yleisyys se se onkin yksi kapitalismin kirous, jonka se heittää alaistensa kansojen yli. Kapitalistisissa yhteiskunnissa ei ole kysymys vain muutamista „kuolemaan tuomituista" sairaista, vaan kysymys on sairaudesta, jonka kapitalismi järjestelmällään on levittanyt joukkosairaudeksi.

Niinikään kuulu kapitalistisen yhteiskuntaelämän luonteeseen, synnyttää luulosairautta, „hermostumista", jonka tunnusmerkki on ettei oikeastaan mistään vaivaa, ei „kivistä" eikä tiedä milloin rupeaakaan, mutta „muuten vain elämä tuntuu niin mitättömältä ja vastenmieliseltä." Sairaloinen kiihotustila, sehän on yleinen tila, jossa kapitalistisissa yhteiskunnissa eletään.

Niinpä sitte, kun on tehty tarpeeksi todellisia sekä luulosairaita lääkekapitalistien liike käypi hyvin. Ihmiset ollessansa yleisessä sairauden ja „hermostuksen" tilassa turvautuvat kiihkolla sekä lääkärien että patenttilääkekaup-

kirpjotuksiini tulee, johtunut kahdesta syystä, ensiksi siitä, että meidän ehdokkaamme eivät tullikysymyksellä pyri valtaan ja toiseksi siitä, että meillä ei ole luotettavia tilastoja eikä muitakaan laskelmia siitä. Periaatteessa ovat sosialistit kaikissa maissa kaikkien tullien ja kaikellaisten välillisten verotusten poistamisen kannalla, mutta siitä, miten tullit poistetaan ollaan eri maissa jokaisessa omalla kannallaan. Voi näet käydä siten että tulli poistetaan ainoastaan sitä varten, että kapitalistit pääsevät mielin määrin raiskaamaan senkin maan luonnonrikkauksia, jossa niitä on ennemmin voitu tulleilla edes jossain määrässä suojella.

Minun mielestäni, sekä Yhdysvaltain, että Canadan sosialistien olisi näiden maiden välisessä tullikysymyksessä asetuttava sille kannalle, että, jos huomataan jollakin tullireformilla pyrittävän ainoastaan siihen, että toisen tai toisen maan kapitalistit yrittävät päästä rajan yli raiskaamaan toisen maan luonnonrikkauksia, niin silloin asetutaan sellaista reformia vastustamaan. Jos taas on kysymyksessä saada täydellinen vapaa kauppa vallitsevaksi, silloin voivat sosialistitkin ottaa sen ajaaksensa.

Mikäli nykyistä Canadan ja Yhdysvaltain välistä tullisopimusehdotusta voi käsittää, on sen tarkoitus suorastaan panna molempain näiden maiden, etupäässä Canadan, luonnonrikkaudet alttiiksi kapitalismin raiskaukselle. Tarkastakaapa vain mitä ovat ne esineet, joita tullisopimus koskee ja te huomaatte, että ne ovat etupäässä sellaisia, joita ei työväestö käytä kummassakaan maassa. Kahvi ja tee ovat niitä aineksia, joita enite viljelee juuri työväestö, mutta niille ei ole edes ehdotettukaan tullivapautta. Tupakkaa työläiset myöskin käyttävät runsaasti, mutta sille tullin alentaminen ei ole saanut tulli reformaattorien huomiota osaksensa. Useat muutkin, yleensä kaikki sellaiset tavarat, joita enite käyttää juuri työväestö, ovat jääneet ulkopuolelle siitä ehdotuksesta, joka on jo Yhdysvalloissa hyväksytty.

Mitä hyötyä on työväestölle siitä ,että tulleja alennetaan tai kokonaan poistetaan ainoastaan niille tavaroille, joita tehdaskapitalistit ja muutamat trustit tarvitsevat kontrolleeraamansa teollisuuden hyväksi. Eihän tosin voi mennä sanomaan, että vaikkapa tullit poistettaisiinkin ainoastaan niiltä tavaroilta, joita työväestö tarvitsee, että näidenkään tavarain hinnat silti porvarillisen yhteiskuntajärjestelmän aikana sanottavasti alenisivat, yhtä vähän kun voi mennä sitäkään sanomaan, että tälläisestä reformista porvarillisen järjestelmän aikana, vaikkapa hinnatkin alenisivat, olisi työväestölle mitään hyötyä. Mutta kaikessa tapauksessa olisi siitä hyötyä tulevaisuuteen nähden eikä, kuten nyt ehdotetusta tullisopimuksesta, vahinkoa heti siitä päivästä lähtien kuin se on hyväksytty.

Me sosialistit kyllä tiedämme, että elintarpeitten kalleus tai halpuus porvarillisessa yhteiskunnassa ei määrää työväestön hyvinvointia. Asia on nähkääs siten, että silloin kuin elintarpeitten hinnat ovat korkeat, ovat palkatkin korkeammat, jotavastoin elintarpeitten hintojen laskettua myöskin palkat pienenevät. Porvarillisessa yhteiskunnassa, jossa työväestö on itsetiedotonta, määrää työväestön elämisen vaistomainen vaatimus työväestön hyvinvoinnin. Jos taas työväestö on itsetietoista, ei silloinkaan sen hyvinvointia määrää se, miten halvalla saadaan ostaa tarve tavaroita, vaan sen määrää se, mitä tämä työväestö osaa kuluttaa ja vaatia. Ainoastaan sitä mukaa kuin työväestön elämänvaatimukset kasvavat, sitä mukaa sen hyvinvointi lisääntyy. Mutta kaikesta tästä huolimatta, jos me näemme, että esim. tullisopimuksella on sellainen luonne, että siitä on edes välillistä hyötyä tulevaisuuteen nähden, ajakamme sitä, mutta ajakaamme sitä omasta alotteestamme.

Minä en tiedä mille kannalle meidän edustajamme, jos heitä nyt pääsee Dominion parlament-

matta ollenkaan siitä, että köyhälistön asema trusteihin nähden pysyy entisellään. Se seikka on meille sosialisteille myöskin tärkeä, että me mikäli meillä on voimaa sellaiseen, alkaisimme nyt jo katsomaan, etteivät trustit järjettömällä yhteiskunnan taloudenhoidollansa pääse hävittämään kaikkien maiden luonnonrikkauksia. Porvarit kyllä puhuvat hiton paljon Canadan asuttamisesta, mutta meidän ei saa sentään ruveta luulemaan, että Canadan asuttaminen ehdottomasti vaatii esim. Canadan metsien haaskausta, johon Yhdysvaltain trustit pyrkivät.

Me kulemme huimaavaa vauhtia sosialistiseen yhteiskuntaan. Mutta minkälainen sosialistinen yhteiskunta se on, jossa ei enää ole mitään muuta kuin trustien hävittämät autiot erämaat. „Jos ei ole luonnonrikkauksia, niin on sitä enemmän jalostettua rikkautta", sanotaan. Mutta jos esim. Canadan metsät jalostetaan niin, että jälelle jää ainoastaan autio erämaa, niin mitä herran nimessä meille on tällaisesta „jalostamisesta" ollut hyötyä. Sensijaan, että eläisimme onnellisessa sosialistisessa yhteiskunnassa, saamme veisata valitusvirttä kapitalismin hävittämillä raunioilla.

Älköön luultako, että olen tahtonut tällä kirjotuksella puollustaa Canadan konservatiivi puoluetta joka on nyt tullien alennusta vastustavalla kannalla. Minä olen vain sanonut sen, mikä minun mielestäni on tälläisessä kysymyksessä oikein. Jokaisen rehellisen työläisen velvollisuus on pysyä erossa sekä konservatiiveistä, että liberaaleista. Mutta jokaisen rehellisen työläisen, etenkin sosialistin, on samalla koetettava oppia itse ymmärtämään mikä tälläisissä kysymyksissä on oikein ja mikä väärin. Jokaisella sosialistilla täytyy olla oma kantansa, eli oikeammin, hänen täytyy käsittää puolueensa, köyhälistöpuolueen kannan, milloinkaan sekaantumatta porvareihin. Sekä konservatiivit, että liberaalit ovat meidän vihollisiamme auttamattomasti. He ovat kummatkin meitä kohtaan perkeleitä ja oppikaamme heitä sellaisina kohtelemaan.

J. V. K—to.

Englannin rautatielakko.

Viime päivien sanomalehdet ovat laajasti kertoneet Englannin suuren rautatielakon tapahtumista ja lopuksi on saapunut sellainen tiedonanto, että tuo monivaiheinen lakko on päättynyt lakkolaisten voitolla. Työväestön luokkatietoinen yhteistoiminta on siis, saatettuaan hallituksen kätyreineen ja lopulta kuularuiskuineen ja pistimineen täydelliseen ahdinkoon, pakottanut hallituksen tunnustamaan, että vallitseva asiaintila vaati todellakin ratkaisua.

Englannin **hallitus** oli tässä lakossa yhtä ahtaalla kuin rautatieyhtiötkin, sillä hallitseva luokka omistaa rautatiet. Siis, porvarilehtien selostus, että hallitus antoi tässä asiassa päätöksensä yleistä etua valvovana ja vielä rautatieyhtiöitä vastustavana ryhmänä, on täysin perätön hallituksen heikkoutta peittämään levitetty juoni. Hallitus ei voinut pakottaa rautatieyhtiöitä sovintoon, vaan sovittelun täytyi tapahtua kaikkien kapitalistiryhmien keskinäisestä alotteesta kun työväestön menettely kävi porvarien liike-etuja uhkaavaksi. Alituiset kahakat ja näissä vallinnut työväestön lahjomaton luokkatunne, jota äskeinen merimieslakko ja muut työtaistelut ovat varmentaneet, saattoivat koko Englannin sellaiseen kaaostilaan, että porvariston oli pakko tunnustaa työväestön vaatimukset oikeutetuiksi, ainakin osittain, pelastuakseen joutumasta ykä uhkaavamman sekasorron pyörteisiin.

Tämä taistelu ja siinä saavutettu voitto on suurimerkityksellinen. Se tulee opettamaan Englannin työväestölle, että heidän taistelujensa tulokset eivät rajoitu hallitsevalta luokalta pakotettuihin pikkuparannuksiin; että voittojen saavuttamisen ehtona on työväestön horjumaton yksimielisyys ja luokkatietoinen järjestäy-

toi varoituksen, että heidän on valittava kahdesta: joko yhdyttävä kapitalisteihin tai määrättävä oma vallankumouksellinen suunta. Muussa tapauksessa tulee se hyljättynä jäämään hämäräksi muistomerk. siitä „yleisestä tyytymättömyydestä, joka synnyttää niin monet eri uudistusliikkeet."—Yhdysvaltain, Canadan ja koko mailman työväestölle tulee äskeinen Englannin lakkotaistelu olemaan rohkaisevana todistuksena järjestyneen työväestön tosi voitokkaasta taistelukyvystä.

L. M—nen.

Canadan suomalaiset.

TROCHU, ALTA.

Ei ole mitään erityistä kirjoittamista, syystä ettei tässä kaupungissa ole suomalaisia kuin minä vaivainen mies perheeni kanssa. Työmme on vaatteiden pesu, josta tahtoo olla pieni tulo, vaan parempi on sekin kuin ei mitään.

Tästä etelään 3 mailia on suomalaisia kymmenkunta perhettä homestead maalla ja Antti Matsonilla on ostomaa. Näyttää että he saavat viljaa, jos säilyy raesateelta.

Tämän kuun 13 päivä jälkeenpuolisen oli kova ukonilma. Salama sattui erästä sunnuntaikoulupoikaa päähän, vaan ei kuolettavasti Tree Hill-nimisessä paikassa. Siitä eteläänpäin oli kaatanut viljan maahan, mutta en tiedä miten laajasti.

Rikastumisen mieli on tässäkin kaupungissa, kun löysivät kolisonen kaivoa tehdessä. Suoni oli 5½ jalkaa paksu ja 168 jalkaa syvä. Vaan eihän se ole köyhälistön hyöty, koska perustivat heti yhtiön, katoliikipappi etumiehenä. — Tämä kaupunki onkin melkein katoliikkien hallussa. „Shaftia" pitäisi alettaman viemään alle pikapuoleen. Eikä ihme, koska se tulee olemaan rautatien vieressä, nimittäin Grand Trunkin, joka pitäisi valmistua ensi kuussa tänne asti pohjoisesta päin.

Toveruudella

Gust Gustafson.

CREIGHTONIN UUTISIA.

Olen katsellut tätä tämän kylän oloa, joka näyttääkin hyvin kurjalta, siitä syystä, että täällä on vielä kehitys sillä tasalla kuin muilla paikkakunnilla on ollut joku sata vuotta taaksepäin. Täällä on suomalaisiakin joku satakunta, vaan eihän niitä siltikään tiedä jos ne on suomalaisia, kun ne on kaiket illat noissa talimanni kämpissä, joissa harjotetaan tuota salakappaliikettä. Ja niinä aikoina kun ne eivät ole noissa salakäpakoissa, niin ei ole muusta puhetta kuin oluesta ja sitte taas masiinan runnaamisesta, josta miehet riitelevät keskenään, että sinä sait niin vähän reikää ja niin toisin. Muu ei ole kysymyksessäkään, lukuunottamatta joitakin yksilöitä. On täällä tosin hiljakkoin perustettu osasto, mutta sen toiminta on kovin laimeata. Minä olen ollut muutamassa kokouksessa ja on niissä ollut innaisia kymmenkunta ja niistäkin suurin osa niin humalassa, että maasta kiini pitää ja pelkää siltikin putoavansa. On täällä kai joku toinenkin seura, sanovat sitä „Veljeysseuraksi" ja sen jäsenistö näkyykin olevan hyvin veljellisiä keskenään ajoittain kun ovat tuolla kuuluisalla raittiushaalilla, jossa on ollut ohjelmana heipparalla. Tosin ne näkyy käsittävän sen tosiasian, että niin kauvan juodaan kun väkijuomia on saatavissa ja siksi Creighton raittiusmiehet kai koettavatkin lopettaa oluen juomalla. Vaan saa nähdä kuinka he siinä onnistuvat. Innokasta se yritys ainakin on, koska niillä on olut pullot taskussa silloinkin kun ovat noitten raittiussiskojensa kanssa tuossa kuuluisassa heipparallassa.

Piirteli:

Sivukulkeva.

VANCOUVER, B. C.

Kokouksen toivomuksen mu-

3 kuukautta .... .75

Yhdysvaltoihin ja Suomeen:

1 vuosikerta $3.00
½ vuosikert. 1.50
3 kuukautta .... .75

Ilmoitushinnat: 25 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmotuksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. riviltä. -:- Ilmotuksista etusivulla 50 prosentin korotus.

Kaikki tilaukset, ilmoitukset sekä lehteen aijotut kirjoitukset ovat lähetettävät osoitteella: „TYÖKANSA" Box 132 Port Arthur, Ont. Canada.

Kuolema ilmoitukset maksaa $1.00 kerta ja $1.50 2 kertaa. — Syntymäilmoitukset 50c kerta ja 75c 2 kertaa. — Halutaan tiedot 25c kerta ja 50c 3 kertaa.

Työkansa (The Workpeople)

Published every Tuesday and Friday in Port Arthur, Ont. Canada by The Finnish Publishing Co., Ltd.

Office Bay St. no. 314. 'Phone 402.

Advertising rates 25c. per inch each insertion.

Extended the statutory postal privileges the 17th Dec. 1907 at the Post Office Port Arthur, Ont. Canada.

MUISTAKAAPA KIRJOTTAA TYÖKANSAN SYYSJULKAISUUN.

Työkansan vuotuinen syysjulkaisu tulee taas ilmestymään ensi syksyn aikana. Siihen pyydämme kaikkien Canadan ja Yhdysvaltain suomalaisten kynämiesten kirjottamaan. Parhaista kirjotuksista maksetaan hyvä palkkio.

PORVARIT PALJASTAVAT TOISIANSA JA — ITSENSÄ.

Aina silloin kuin porvareille tulee riita siitä, kuka ryhmä saa suurimpia nylkemisen mahdollisuuksia, paljastavat he toinen toisensa ja — paljastavat itsensä. Nykyisten vaalien aikana, joissa kummatkin Canadan porvaripuolueet ratsastavat tullikysymyksellä, ovat he perinpohjin paljastaneet toisensa ja molemmilla näkyy olevan syntejä aivan kosolta. Lehtemme tässä numerossa noita paljastuksia on nähtävänä ja uusia saamme seuraaviin numeroihin. Jo ensi lehdessä tulemme osottamaan, millä tavalla kummankin näiden puolueiden konnuudet koskevat työväestöön.

SOSIALISTIEN TULEE OLLA JOHDONMUKAISIA.

„Miksi nykyajan sosialistit tahtovat välillisiä parannuksia työväen luokalle?'' kysyttiin Cameron H. Kingiltä sosialistien kokouksessa, Berkelyssä, Cal. King selitti, että ollakseen johdonmukaisia, täytyy sosialistipuolueen ottaa osaa käytännölliseen toimintaan, joita työväenluokka tänäpäivänä tarvitsee, kuten esim. Ranskassa ja Saksassa. Ja hän jatkoi:

„On olemassa osa sosialisteja, jotka uskovat, että vallankumous tulee, joka äkkiä kääntää kaikki ympäri. He uskovat vahvasti tällaiseen utopiaan ja käyttävät „fraaseinansa'' Marxin lausunnoita, että se kuulostaisi paremmalta. He eivät väsytoistamasta sanaa „vallankumous''. He toitottavat, että kaikki pienet voitot joita nyt jo saadaan, ovat arvottomia. He eivät näe siinä mitään hyvää. Sellaiset kuin kansallistuttaa rautatiet, laatia vanhuudenvakuutus lakia kasvattaa metsät, kunnallistuttaa hiilivarastot ja raitiotiet, ne eivät kannata, sillä ne ovat kapitalismin suutelemista.

Mutta minä sanon, he eivät itsekään tiedä, mikä on vallankumous. Sellaiset uneksijat ovat supistumassa käytännöllisen taistelun tieltä. Niitä asioita jotka sosialistit vievät käytännöllisen toiminnan kautta voittoon kannattaa oppia ja ne tuottavat sosialismille luottoa''. — Toveri.

47 tuumaa ja „kaliperin'' läpimitta 24 tuumaa. Ne siis ampuvat 24 tuumaisilla kuulilla. Paino on 63 ja kuusi kymmenes osa tonnia ja maksavat ne $74,770 kappale, johon ei vielä ole laskettu paikoilleen kulettamista ja sijoittamista.

Ajatelkaahan: yksi ainoa kapitalismin turvaksi rakennettu kanuna maksaa 74,770 dollaria! Kuinka monen työläisen vuosien työn tulos on pantu yhteen ainoaan murhakoneeseen, jonka tarkoituksena vain on edistää kapitalismin voittokulkua jokaiseen maailman soppeen, suojella sitä ulkonaisilta sekä sisäisiltä viholisilta. Kuinka paljon yhden ainoan tuollaisen murhakoneen hinnalla levitettäisiin sivistystä kansajoukkoihin tai lisättäisiin hyödyllisen työn tuottavaisuutta? — Mutta kapitalismi ei ajattele sillä tavalla, että se etsisi hyötyänsä kansan sivistyttämisen kautta, vaan se etsii hyötyänsä kansojen kurjuuden kustannuksella.

TILITYS AUG. KUUSISTON MATKALTA.

Tuloja:

Osakkeista	$225.00
Työkansan tilauksista ..	246.00
Väkäleuvasta	116.50
Kevät Valosta ja kirj...	210.21
Puhumakolehdeista:	
Toukokuulla:	
Ladysmith, B. C., 12 p.....	$4.15
„ „ 13 p.	3.70
„ „ 14 p.	0.85
Nanaimo, B. C., 15 p.	4.05
Lund, B. C., 27 p.	5.00
Campbell River, B.C., 29 p.	7.50
Sointula, B. C., 31 p.	11.05
Kesäkuulla:	
Seattle, Wash., 11 p.	7.65
Renton, Wash., 12 p.	2.95
Daywe, Wash., 14 p.	5.00
Franklin, Wash., 16 p.	1.25
Wilkeson, Wash., 18 p.....	8.70
Carbonado, Wash., 18 p. ..	5.20
Winlock, Wash., 25 p.	10.00
Portland, Ore., 30 p.	6.25
Heinäkuulla:	
Winlock, Wash., 4 p.	1.25
Aberdeen, Wash., 5 p.	8.10
Hoquiam, Wash., 6 p.	3.45
Salmon Arm, B. C., 15 p. ..	5.75
Phoenix, B. C., 19 p.	5.55
Phoenix, B. C., 21 p.	3.80
Rossland, B. C., 21 p.	3.80
Spokane, Wash., 23 p.	1.35
Spoane, Wash., 23 p.	1.35
Rossland, B. C., 26 p.	4.00
Coleman, Alta., 30 p.	8.35
Bellevue, 31 p.	2.15
Elokuulla:	
Calgary 1 p.	4.55
Canmore 2 p.	4.05
Canmore 3 p.	13.35
Calgary 4 p.	3.35
Red Deer 6 p.	5.85
„ „ 8 p.	3.90
„ „ 12 p.	4.50
„ „ 14 p.	3.00
Kolehdit yhteensä $190.85	
Kokonaistulot $1,051.06.	

Menot:

Kyytit ja expensit	$243.91
Palkkaa	255.00
Menot yhteensä......	$498.91
Jäännös	$552.15

TOVERI M. HAHLILLE.

Vastineessani toveri J. W. Ahlqvistille on toveri M. Hahl'ilta huomautus kahdessakin paikkaa, joidenka johdosta katson velvollisuudekseni selittää seuraavaa:

Sanoin vastineessani toveri J. W. Ahlqvist'ille, että kirjaseen „Canadan sosialistipuolue ja sosialdemokratia'' oli tullut sellaisia virheitä, joille ei löydety peruslaillista puolustusta, ja jotka virheet silloin myöskin tunnusti kirjasen varsinainen laatija ja kokoonpania tov. M. Hahl.

Mutta nyt kuitenkin huomautuksessaan minulle tov. M Hahl kieltää tuon tunnustuksensa. Tuon tunnustuksensa kieltämisen hänen puoleltaan kyllä merkitsee, että minä olen siinä tapauksessa valehtelija. Kuitenkin on asia sitä laatua, ettei tov. M. Hahl'in tunnustusta löydetä mistään sen aikuisista asiakirjoista ja jos siitä silti väiteltäisi niin täytyisi siitä väitellä summamutikassa tai sitten pitää koko juttua tavallisena käräjäjuttuna ja käsitellä sen mukaan. Itse puolueasioihin nähden ei sillä kummassakaan tapauksessa ole mitään asioita edistävää merkitystä. Jos joku yksilö tunnustaa tai kieltää tunnustuksensa, niin sillä ei ole muihin nähden, vaan saman yksilön itseensä nähden vaikutusta. Sillä tuollaisista seikoista muut ihmiset arvostelevat hänen moraliansa.

koko kysymyksen joukkokysymyksenä ja tov. M. Hahl on ollut vaan kysymyksessä joukon aseena ja on niin ollen myöskin yksilönä edesvastuuton, ja lohdutukseksi vielä voin lisätä, että joskus tapahtuu niinkin, että joukonkin tekemä erehdys saatetaan painaa yhteisen edun kannalta villaselle.

Toveruudella:

E. Tigert.

•

En minä, tämän „selityksen'' perästäkään tule siihen käsitykseen, että kysymyksesä oleva kirjen olisi mikään „erehdys'' minun puoleltani ja että se sisältää puoluerikoksen. Se sisältää yksinkertaisesti arvostelua Canadan sosialistipuolueesta ja muutamia ehdotuksia puoluetoiminnan korjaamiseksi, eikä muuta. Täydelleen yhdyn toveri Tigertin ehdotukseen, että asiaan „innostuneet'' puoluetoverit lukisivat kirjasen uudelleen ja koettaisivat siitä etsiä puoluerikosta. Kirjasta on vielä saatavana Työkansasta. Minun moralistani muuten saapi arvella tahansa, sillä siitälän on „arveltu'' niin paljon ettei mitään uutta voitane arvella.

M. Hahl.

TYÖMIES TAAS PILALEHDEN PERUSTAMISHOMMISSA.

Täällä Työkansassa ei ole pidetty tapana haukuskella toisia puoluelehtiä, ei silloinkaan kun ne ovat sitä ansainneet. Emmekä nytkään haukuskele, sanommehan vaan muutaman sanan seuraavasta asiasta:

Työmiehen kustannusosakeyhtiön kokouksessa, joka on pidetty viime sunnuntain aikana Hancockissa, Michiganissa, on päätetty perustaa pilalehti Työmiehen yhteyteen. Lehden perustamisen on, johtokunnan puolesta ehdottanut taloudenhoitaja J. Nummivuori, joka on sanonut „jo kauan olleen täällä puutteen kunnollisesta pilalehdestä, joka sellaisenaan on suuresta merkityksestä sosialistiselle agitatsionityölle.''

Siis, mikäli kokous raportissa olevasta selostuksesta näyttää, on tuohon hommaan ryhdytty sen tähden, että on pilalehti pidetty ihan välttämättömänä sosialistiselle agitatsionityölle. Tarkemmin katsottuna huomaa kuitenkin heti, että se ei ollut tarve, jonka tähden tuohon hommaan ryhdyttiin, vaan se oli Työmiehessä jo vuosikausia vallinnut toisten puoluelehtien vahingoittamisen halu ja kykenemättömyys ymmärtämään puolueen tarpeita kokonaisuudessaan, joka pani tuollaisiin puuhiin ryhtymään. Osottaako sekin pilalehden tarpeellisuutta, kun esityksen sen perustamisesta teki Nummivuori, mies, joka tuskin tietää sosialistisen agitatsioni työn tarpeellisuudesta mitään. Ja, että tuon homman alkuunpanijana on ollut juuri Nummivuori, todistaa se, että hän on Suomessa käynyt tiedustamassa pilalehden toimittajaa ja kuvien piirustajaa.

Tuossa kokouksessa tiedettiin, että Työkansan kustannusyhtiön toimesta jo ilmestyy pilalehti, tiedettiin myöskin, että se on hyvänä apuna Työkansan pystyssä pitämisessä. Tämä ei kuitenkaan ollut kokouksessa olleille edustajille sen arvoinen asia, että he olisivat sitä ottaneet huomioonsa; Nummivuorelta ja Työmiehen ja Työmiehen pisnesklikiltä sen huomioon ottamista ei voinut odottaakkaan.

Jos Nummivuori tietäisi mitä sosialistisessa agitatsionityössä tarvitaan, ei hän olisi mennyt mokomaa pötyä Työmiehen yhtiökokoukselle syöttämään. Ja jos yhtiökokous olisi ollut selvillä sosialistisen agitatsionin tarpeista, olisi se pannut mokoman esityksen penkin alle. Paljon järkevämmin olisi Nummivuori ja hänen perässänsä kulkeva yhtiökokous tehnyt, jos olisivat päättäneet, että sosialistinen agitatsionityö kaipaa kipeästi puoluelehtiä ja sentähden ei meidän sovi ruveta toisia puoluelehtiä tappamaan perustamalla niiden toimesta jo ilmestyville lehdille kilpailijoita. Mutta tällaista asioitten harkitsemiskykyisyyttä ei voida toivoa siltä joukolta, jotka keinoja valitsematta ovat vuosikausia runnailleet johtamiansa ja vaikutusvaltansa alla olevia puolueen liikkeitä enemmän pimeästä kuin sosialistisen liikkeen hyvinvointia ja menestystä silmällä pitäen.

Kuvaavaa muuten on tuollainen menettely myöskin Yhdysval-

täyteen kahden miljoonan dollarin arvosta ja nyt on vienti nemmän kuin kolminkertainen. Tuo lääkemyrkkyjen nielemisen tarve on europalaisissa suurentunut seuraavasti: V. 1896 vietiin Yhdysvalloista ei täydellä kahdella miljoonalla, v. 1900 kolmella, v. 1905 viidellä ja v. 1910 seitsemällä miljoonalla dollarilla. Suurimpana amerikalaisten lääkkeiden kuluttajana on ollut Englanti. Englantiin on viety viimeisen kolmen vuoden kuluessa seitsemällä miljoonalla dollarilla. Viimevuotena vietiin Englantin $1,750,000, Saksaan $64,000, Espanjaan $55,000, Ranskaan $36,000, Belgiaan $32,000. Pieneen Cubaan vietiin lääkkeitä $422,000. Canadalaiset ovat viimevuotena nielleet noita ihmeellisiä sekotuksia $335,000 edestä.

Tästä amerikalaisten patenttilääkkeiden tarpeen kasvamisesta voipi vetää muutamia mieltäkiinnittäviä johtopäätöksiä. Kun ottaa huomioon, että kemialliset tehtaat, joissa lääkeaineita valmistellaan, ovat suurimmaksi osaksi Europassa; lääkeaineet tuodaan sieltä amerikalaisiin ihmelääkärien sekottelulaboratoreihin ja patenttilääketehtaihin — ja sitte europalaiset ostavat huimaavasti kasvavassa määrässä amerikalaisia patentti lääkkeitä, niin mikä siihen on syynä?

Ensimäinen johtopäätös lääkkeiden käyttämisen huimaavasta kasvamisesta on, että ihmiset ovat tulleet sairaammiksi samalla nopeudella kuin heidän lääkkeiden käyttämistarpeensa on kasvanut. Tämä päätelmä on, jos sen todistuksena käytetään yksinomaan amerikalaisten patenttilääkkeiden menekin kasvamista, hieman pintapuolinen. Mutta perää siinäkin on, sillä on otettava huomioon, että tavallisen lääkärin määräämien lääkkeiden käyttäminen on kasvanut vuosittain vielä suuremmassa suhteessa kuin patenttilääkk. käyttö. Ja se todistaa sairauden lisääntymistä, joko sitte todellisen sairauden tai vain luulosairauden.

Ainakin sosialistien yleisesti tietämä tosiasia onkin, että sairaus kapitalistisissa yhteiskunnissa kasvaa hirvittävällä nopeudella. Kapitalistinen järjestelmä synnyttää kaikkialla ensiksi „tavallisia'' tauteja — mutta se synnyttää myöskin sille järjestelmälle ominaisia tauteja, sellaisia joita ei ole ollut yleisempänä ennen kapitalismia eikä tule olemaan kapitalismin jälkeen. Tautien yleisyys se onkin yksi kapitalismin kirous, jonka se heittää alaistensa kansojen yli. Kapitalistisissa yhteiskunnissa ei ole kysymys vain muutamista „kuolemaan tuomituista'' sairaista, vaan kysymys on sairaudesta, jonka kapitalismi järjestelmällään on levittanyt joukkosairaudeksi.

Niinikään kuulu kapitalistisen yhteiskuntaelämän luonteeseen, synnyttää luulosairautta, „hermostumista'', jonka tunnusmerkki on ettei oikeastaan mistään vaivaa, ei „kivistä'' eikä tiedä milloin rupeaakaan, mutta „muuten vain elämä tuntuu niin mitättömältä ja vastenmieliseltä.'' Sairaloinen kiihotustila, sehän on yleinen tila, jossa kapitalistisissa yhteiskunnissa eletään.

Niinpä sitte, kun on tehty tarpeeksi todellisia sekä luulosairaita lääkekapitalistien liike käypi hyvin. Ihmiset ollessansa yleisessä sairauden ja „hermostuksen'' tilassa turvautuvat kiihkolla sekä lääkärien että patenttilääkekauppiaiden lääkkeiden nieljöiksi, turvautuvat kuin hukkuva oljenkorteen, etsimään pelastusta, terveyttä ja elämänonnea kaikkialta mistä vain sitä suurin san[illegible] luvataan. Patenttilääkkeiden menekin kasvamisen toinen tekijä onkin ilmotushuijaus, jossa amerikalainen liike on pitkälle kehittynyt.

Mikä sosialistien kanta tullikysymyksessä.

Työkansassa on jo kymmeniä palstoja pitkältä selosteltu Canadan ja Yhdysvaltain välistä tullisopimusta. Mutta se, mitä olemme tähän asti sanoneet, on ollut etupäässä porvarien siihen suhtautumisesta. Millä tavalla sosialistien tulisi siihen suhtautua, on jäänyt vähemmälle sanomiselle. Tämä on, ainakin mitä minun

olisi näiden maiden välisessä tullikysymyksessä asetuttava sille kannalle, että, jos huomataan jollakin tullireformilla pyrittävän ainoastaan siihen, että toisen tai toisen maan kapitalistit yrittävät päästä rajan yli raiskaamaan toisen maan luonnorikkauksia, niin silloin asetutaan sellaista reformia vastustamaan. Jos taas on kysymyksessä saada täydellinen vapaa kauppa vallitsevaksi, silloin voivat sosialistitkin ottaa sen ajaaksensa.

Mikäli nykyistä Canadan ja Yhdysvaltain välistä tullisopimusehdotusta voi käsittää, on sen tarkoitus suorastaan panna molempain näiden maiden, etupäässä Canadan, luonnonrikkaudet alttiiksi kapitalismin raiskaukselle. Tarkastakaapa vain mitä ovat ne esineet, joita tullisopimus koskee ja te huomaatte, että ne ovat etupäässä sellaisia, joita ei työväestö käytä kummassakaan maassa. Kahvi ja tee ovat niitä aineksia, joita enite viljelee juuri työväestö, mutta niille ei ole edes ehdotettukaan tullivapautta. Tupakkaa työläiset myöskin käyttävät runsaasti, mutta sille tullin alentaminen ei ole saanut tulli reformaattorien huomiota osaksensa. Useat muutkin, yleensä kaikki sellaiset tavarat, joita enite käyttää juuri työväestö, ovat jääneet ulkopuolelle siitä ehdotuksesta, joka on jo Yhdysvalloissa hyväksytty.

Mitä hyötyä on työväestölle siitä, että tulleja alennetaan tai kokonaan poistetaan ainoastaan niille tavaroille, joita tehdaskapitalistit ja muutamat trustit tarvitsevat kontrolleeraamansa teollisuuden hyväksi. Eihän tosin voi mennä sanomaan, että vaikkapa tullit poistettaisiinkin ainoastaan niiltä tavaroilta, joita työväestö tarvitsee, että näidenkään tavarain hinnat silti porvarillisen yhteiskuntajärjestelmän aikana sanottavasti alenisivat, yhtä vähän kun voi mennä sitäkään sanomaan, että tälläisestä reformista porvarillisen järjestelmän aikana, vaikkapa hinnatkin alenisivat, olisi työväestölle mitään hyötyä. Mutta kaikessa tapauksessa olisi siitä hyötyä tulevaisuuteen nähden eikä, kuten nyt ehdotetusta tullisopimuksesta, vahinkoa heti siitä päivästä lähtien kuin se on hyväksytty.

Me sosialistit kyllä tiedämme, että elintarpeitten kalleus tai halpuus porvarillisessa yhteiskunnassa ei määrää työväestön hyvinvointia. Asia on nähkääs siten, että silloin kuin elintarpeitten hinnat ovat korkeat, ovat palkatkin korkeammat, jotavastoin elintarpeitten hintojen laskettua myöskin palkat pienenevät. Porvarillisessa yhteiskunnassa, jossa työväestö on itsetiedotonta, määrää työväestön elämisen vaistomainen vaatimus työväestön hyvinvoinnin. Jos taas työväestö on itsetietoista, ei silloinkaan sen hyvinvointia määrää se, miten halvalla saadaan ostaa tarve tavaroita, vaan sen määrää se, mitä tämä työväestö osaa kuluttaa ja vaatia. Ainoastaan sitä mukaa kuin työväestön elämänvaatimukset kasvavat, sitä mukaa sen hyvinvointi lisääntyy. Mutta kaikesta tästä huolimatta, jos me näemme, että esim. tullisopimuksella on sellainen luonne, että siitä on edes välillistä hyötyä tulevaisuuteen nähden, ajakamme sitä, mutta ajakaamme sitä omasta alotteestamme.

Minä en tiedä mille kannalle meidän edustajamme, jos heitä nyt pääsee Dominion parlamenttiin, asettuvat tässä nyt käsilläolevassa asiassa. Tälläinen kysymys vaatii syvällistä tutkimusta ennenkuin siitä voi mennä tekemään varmoja päätöksiä sinne taikka tänne. Mutta näin ylimalkaisesti katsettuna minusta tuntuu siltä, että sosialistien olisi asetuttava sille kannalle, että kaikki tai ei mitään, s. t. s., jos ei tullia Yhdysvaltain kanssa saada tykkänään poistetuksi, niin älköön sitä poistettako niiltäkään tavaroilta, joita kapitalistit tehdas, rautatie y. m. teollisuus- ja kuletuslaitoksiinsa tarvitsevat.

Minä olen eräässä edellisessä kirjotuksessani sanonut, että tällä nyt kyseessäolevalla tullisopimuksella ei ole luokkaluonnetta. Olen sanonut, että sitä ei ole siinä merkityksessä, että se muuttaisi köyhälistön ja kapitalistien suhdetta toisiinsa. Tästä huolimatta on kuitenkin otettava huomioon, että kapitalistit, etupäässä Yhdysvaltain trustit, siitä hyötyvät, huoli-

le mitään muuta kuin trustien hävittämät autiot erämaat. „Jos ei ole luonnonrikkauksia, niin on sitä enemmän jalostettua rikkautta'', sanotaan. Mutta jos esim. Canadan metsät jalostetaan niin, että jälelle jää ainoastaan autio erämaa, niin mitä herran nimessä meille on tällaisesta „jalostamisesta'' ollut hyötyä. Sensijaan, että eläisimme onnellisessa sosialistisessa yhteiskunnassa, saamme veisata valitusvirttä kapitalismin hävittämillä raunioilla.

Älköön luultako, että olen tahtonut tällä kirjotuksella puollustaa Canadan konservatiivi puoluetta joka on nyt tullien alennusta vastustavalla kannalla. Minä olen vain sanonut sen, mikä minun mielestäni on tälläisessä kysymyksessä oikein. Jokaisen rehellisen työläisen velvollisuus on pysyä erossa sekä konservatiiveistä, että liberaaleista. Mutta jokaisen rehellisen työläisen, etenkin sosialistin, on samalla koetettava oppia itse ymmärtämään mikä tälläisissä kysymyksissä on oikein ja mikä väärin. Jokaisella sosialistilla täytyy olla oma kantansa, eli oikeammin, hänen täytyy käsittää puolueensa, köyhälistöpuolueen kannan, milloinkaan sekaantumatta porvareihin. Sekä konservatiivit, että liberaalit ovat meidän vihollisiamme auttamattomasti. He ovat kummatkin meitä kohtaan perkeleitä ja oppikaamme heitä sellaisina kohtelemaan.

J. V. K—to.

Englannin rautatielakko.

Viime päivien sanomalehdet ovat laajasti kertoneet Englannin suuren rautatielakon tapahtumista ja lopuksi on saapunut sellainen tiedonanto, että tuo monivaiheinen lakko on päättynyt lakkolaisten voitolla. Työväestön luokkatietoinen yhteistoiminta on siis, saatettuaan hallituksen kätyreineen ja lopulta kuularuiskuineen ja pistimineen täydelliseen ahdinkoon, pakottanut hallituksen tunnustamaan, että vallitseva asiaintila vaati todellakin ratkaisua.

Englannin **hallitus** oli tässä lakossa yhtä ahtaalla kuin rautatieyhtiötkin, sillä hallitseva luokka omistaa rautatiet. Siis, porvarilehtien selostus, että hallitus antoi tässä asiassa päätöksensä yleistä etua valvovana ja vielä rautatieyhtiöitä vastustavana ryhmänä, on täysin perätön hallituksen heikkoutta peittämään levitetty juoni. Hallitus ei voinut pakottaa rautatieyhtiöitä sovintoon, vaan sovittelun täytyi tapahtua kaikkien kapitalistiryhmien keskinäisestä alotteesta kun työväestön menettely kävi porvarien liike-etuja uhkaavaksi. Alituiset kahakat ja näissä vallinnut työväestön lahjomaton luokkatunne, jota äskeinen merimieslakko ja muut työtaistelut ovat varmentaneet, saattoivat koko Englannin sellaiseen kaaostilaan, että porvariston oli pakko tunnustaa työväestön vaatimukset oikeutetuiksi, ainakin osittain, pelastuakseen joutumasta yhä uhkaavamman sekasorron pyörteisiin.

Tämä taistelu ja siinä saavutettu voitto on suurimerkityksellinen. Se tulee opettamaan Englannin työväestölle, että heidän taistelujensa tulokset eivät rajoitu hallitsevalta luokalta pakotettuihin pikkuparannuksiin; että voittojen saavuttamisen ehtona on työväestön horjumaton yksimielisyys ja luokkatietoinen järjestäytyminen taloudellisella ja valtiollisella alalla; ja, että työväestö näinä ehdot ymmärrettyään kykenee lopullisesti poistamaan yksityisomistuksen ja sille perustuvan luokkahallinnon. Se tulee poistamaan työväestön väärän luottamuksen vanhoihin porvaripuolueihin, toisin sanoen, osoittamaan, että n. s. vapaamielinen puolue on yhdenarvoinen vanhoillisen eli konservatiivipuolueen kanssa. Englannin työväestö sai kokea, että **molemmat puolueet ovat käytännöllisesti samat** ja vastasivat heidän vaatimuksiinsa pistimillä ja kuulilla, kunnes yleinen tuotannon ja erityisesti kuljetuksen alalla tapahtunut häiriö, uhkasi tuhota koko Englannin yhteiskuntaelämän.

Niille „johtajille'' ja johdettaville, jotka riippumattoman työväenpuolueen edustajina kosiskelivat kapitalisteja ja uskottelivat hankkivansa parannuksia työväestölle, äskeinen rautatielakko an-

TROCHU, ALTA.

Ei ole mitään erityistä kirjoittamista, syystä ettei tässä kaupungissa ole suomalaisia kuin minä vaivainen mies perheeni kanssa. Työmme on vaatteiden pesu, josta tahtoo olla pieni tulo, vaan parempi on sekin kuin ei mitään.

Tästä etelään 3 mailia on suomalaisia kymmenkunta perhettä homestead maalla ja Antti Matsonilla on ostomaa. Näyttää että he saavat viljaa, jos säilyy raesateelta.

Tämän kuun 13 päivä jälkeenpuolisen oli kova ukonilma. Salama sattui erästä sunnuntaikoulupoikaa päähän, vaan ei kuolettavasti Tree Hill-nimisessä paikassa. Siitä eteläänpäin oli kaatanut viljan maahan, mutta en tiedä miten laajasti.

Rikastumisen mieli on tässäkin kaupungissa, kun löysivät kolisuonen kaivoa tehdessä. Suoni oli 5½ jalkaa paksu ja 168 jalkaa syvä. Vaan eihän se ole köyhälistön hyöty, koska perustivat heti yhtiön, katoliikipappi etumiehenä. — Tämä kaupunki onkin melkein katoliikkien hallussa. „Shaftia'' pitäisi alettaman viemään alle pikapuoleen. Eikä ihme, koska se tulee olemaan rautatien vieressä, nimittäin Grand Trunkin, joka pitäisi valmistua ensi kuussa tänne asti pohjoisesta päin.

Toveruudella

Gust Gustafson.

CREIGHTONIN UUTISIA.

Olen katsellut tätä tämän kylän oloa, joka näyttääkin hyvin kurjalta, siitä syystä, että täällä on vielä kehitys sillä tasalla kuin muilla paikkakunnilla on ollut joku sata vuotta taaksepäin. Täällä on suomalaisiakin joku satakunta, vaan eihän niitä siltikään tiedä jos ne on suomalaisia, kun ne on kaiket illat noissa talimanni kämpissä, joissa harjotetaan tuota salakappaliikettä. Ja niinä aikoina kun ne eivät ole noissa salakapakoissa, niin ei ole muusta puhetta kuin oluesta ja sitte taas masiinan runnaamisesta, josta miehet riitelevät keskenään, että sinä sait niin vähän reikää ja niin toisin. Muu ei ole kysymyksessäkään, lukuunottamatta joitakin yksilöitä. On täällä tosin hiljakkoin perustettu osasto, mutta sen toiminta on kovin laimeata. Minä olen ollut muutamassa kokouksessa ja on niissä ollut innisiä kymmenkunta ja niistäkin suurin osa niin humalassa, että maasta kiini pitää ja pelkää siltikin putoavansa. On täällä kai joku toinenkin seura, sanovat sitä „Veljeysseuraksi'' ja sen jäsenistä näkyykin olevan hyvin veljellisiä keskenään ajoittain kun ovat tuolla kuuluisalla raittiushaalilla, jossa on ollut ohjelmana heipparalla. Tosin ne näkyy käsittävän sen tosiasian, että niin kauvan juodaan kun väkijuomia on saatavissa ja siksi Creighton raittiusmiehet kai koettavatkin lopettaa oluen juomalla. Vaan saa nähdä kuinka he siinä onnistuvat. Innokasta se yritys ainakin on, koska niillä on olut pullot taskussa silloinkin kun ovat noitten raittiussiskojensa kanssa tuossa kuuluisassa heipparallassa.

Piirteli:

Sivukulkeva.

VANCOUVER, B. C.

Kokouksen toivomuksen mukaan lähetän teille kertomuksen Kalevan Kansan ylimääräisestä kokouksesta.

Kalevan Kansa Colonization Company, Limited, piti ylimääräisen yhtiökokouksen t. k. 5 p:nä Vancouverissa O'Brien haalissa. Kokouksen avasi virkansa puolesta yhtiön viimeksi valittu presidentti A. Järvinen ja puheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti kokouksen avaaja; kirjuriksi John Myntti. Läsnä olivat kokouksessa seuraavat yhtiön jäsenet: Jaakko Rämö, Christian Ahonen, Viktor Saari, Voitto Peippo, Evald Mieltty, Herman Tanttari vain[illegible] (valtakirjalla), Martti Myrtti (valtak.), Viktori Rossi, John Honkala, John Flander (valtak.), Chas Bell, Viktor Karst, Karl Hendrikson (valtak.), Viktor Laaksonen (valtak.), Josef Leh-

Aappo Kärmekangas, Armas Skytt (valtak.) Kust. Hermanson, Anna Järvinen (valtak.), Andrew Järvinen, John Maikson, P. Saastamoinen, John Myntti, August Tuuri, Aret Wallin (valtak.), Salmon Ikonen, John Puukila (valtak.), A. J. Wilkman, John Skytt (valtak.), Roosa Rämö, Otto Lehtinen (valtak.), Oscar Fräki (valtak.), Matti Kurikka, Ida Tanttari, Arvo Skytt (valtak.), Henni Osterberg (valtak.), Maria Liisa Honkala (valtak.), Alex Nikander (valtak.), Viktori Oikari, Esa Moisio, sekä seuraavat, jotka olivat jättäneet kirjoittautumatta sisäjäseniksi, mutta olivat osakkeen omistajia: Alfred Ruis, Tilda Anderson, Ida Saastamoinen, G. A. Nygren ja Anna Kärmekangas.

Kokouksessa sallittiin vaan niitten olla läsnä, jotka olivat tekemisissä Kalevan Kansa osakeyhtiön kanssa. Keskusteltiin laajasti ja osaksi kiihkeästikin ensimäisestä kysymyksestä: Onko Kalevan Kansa julistettava jälleen virallisesti toimivaksi osakeyhtiöksi? Äänestyksellä oli kysymys ratkaistava ja suljetuin lipuin päätettiin 32 äänellä 9 vastaan ,että Kalevan Kansa C. C. jatkaa keskeyteyttä toimintaansa. Sivuuttaen toisen keskustelukysymyksen ryhdyttiin nyt president. vaaliin ja valittiin toimittaja Matti Kurikka 25 äänellä presidentiksi. Andrew Järvinen, jonka ehdokkuutta oli myöskin kannatettu, kieltäytyi. Johtokuntaan valittiin yksimielisesti seuraavat: Andrew Järvinen ja Viktor Laaksonen (Ladysmithistä), Chr. Ahonen, John Myntti ja Josef Lehto (Vancouverista) Viktori Oikari (Nanaimosta), Viktori Rossi,Voitto Peippo, Evald Mieltty ja Viktor Karst (Websters Cornesista), John Maikson (Stevestonista) ja Esa Moisio (Port Moodista). Tilintarkastajiksi valittiin Martti Myrtti ja Viktor Saari. Kysymys: Onko määrättävä lähempäin menojen peittämiseksi joku pienempi määrä jokaista osakkeenomistajaa kohti tuli sitten keskusteltavaksi, ja päätökseksi tuli, että jokaiselta osakkeenomistajalta, joka toivoo johtokunnan hänen etujaan valvovan, on suoritettava yksi dollari kuukauden kuluessa kokouksen päivästä, jos hän asuu Brittien Columbiassa, mutta kolmen kuukauden kuluessa, jos hän asuu tämän valtion rajain ulkopuolella. Johtokunnalle myönnettiin valta koota kultakin osakkeenomistajalta korkeintaan viiteen dollariin asti tällaisena verotuksena alkukulujen korvaukseksi.

Evästykseksi johtokunnalle lausui kokous, että johtokunnan olisi, välttäen riitoja saarella asuvainvain osakkeenomistajain kanssa, koetettava ensin saada sovinnollisin keinoin maata yhtiön jäsenille. Jos ei johtokunta tässä onnistu ja katsoo olevan pakko kääntyä oikeuslaitoksen puoleen, niin olisi kutusuttava uusi ylimääräinen yhtiökokous.

Pöytäkirjan on allekirjoittanut John Myntti.

Kunn. Matti Kurikka.

Tietoja ympäri maailman.

PORTUGALIN PORVARISTO PALJASTAA ITSENSÄ.

Lissabonista saapunut tieto kertoo, että Portugalin perustuslakeja säätävä kansalliskokous on 78 äänellä 76 ääntä vastaan hylännyt ehdotuksen, että perustus-

SOSIALISTIVAINOA BOSNIASSA.

Kun Itävalta aikoinaan anasti Bosnian ja Herzegovinan Turkilta, tapahtui tämä muka maan rauhottamisen ja „sivistämisen'' edistämiseksi. Saman „sivistystyön'' turvaamiseksi nuo maat vihdoin liitettiin lopullisesti Tonavan kaksoismonarkiaan. Minkälaista tämä „sivistäminen'' on ollut, sitä on aina silloin tällöin kerrottu. Se on ollut maan luonnonrikkauksien riistämistä, maan työväestön ja talonpoikaisten entisestään lisääntynyttä nylkemistä, ajatuksen ja mielipidevapauden kahlehtimista j. n. e. Tosin on Itävallan hallituksen aikana kapitalismi päässyt tunkeutumaan maahan vapaammin kuin Turkin aikana, vaikkei tässäkään suhteessa ole poistettu hallituksen toimesta kaikkia feodaliajan jätteitä. Ja kapitalismin mukana on maassa syntynyt myöskin sosialidemokratinen työväenliike, toistaiseksi tosin vielä heikko ja horjuva sekä aina hallituksen vainoama.

Sarajevosta, Bosnian pääkaupungista tulleen sähkösanoman mukaan on maassa käynnissä sosialistivaino. Sähkösanoma kertoo:

Sosialistien johtajat Beronese ja Dragovicz on karkoitettu Bosniasta. Heidän puoluelaisensa ovat toimeenpanneet suuria mielenosotuksia karkoitettujen lähteissä kaupungista. Santarmit sekaantuivat asiaan, jolloin 4 henkilöä haavottui vaarallisesti ja useita vangittiin.

Heidän karkoittamisensa syyksi ilmottavat viranomaiset Sarajevossa kesäkuun 9 p. saakka kestäneen pannuseppäin lakon, johon kumpikaan ei edes ole ottanut osaa, sillä Beronese on rautatieläisliiton puheenjohtaja ja Dragovicz entinen saman liiton puheenjohtaja. Heidät karkoitettiin „kiusallisina ulkomaalaisina'' ainaiseksi maasta. Beronese on Sarajevossa italialaisista vanhemmista syntynyt. Dragovicz on serbialainen.

Mielenosotuksiin otti osaa noin 3,000 työläistä. Santarmit esiintyivät provoseeraavasti ja raa'asti, kolme toveria, niiden joukossa Dragovicz, vangittiin syyttömästi. Myöhemmin kuitenkin sos. dem. puolueen hallinnon ylempien viranomaisten puoleen kääntymisen johdosta laskettiin vapaiksi.

Kaupungin työväestö on kiihdyksissä. Sotaväki oli koko päivän sotavalmiina kasarmeissaan.

KANSAINVÄLISEN YHDISTYMISEN SUURI MERKITYS.

Suomen Kirjaltajaliitto, joka kuuluu kansainväliseen kirjaltajain keskusvirastoon, sai viimeisen lakon aikana tuntea yhteenliittymisen merkityksen kansainvälisestikin. Keskusviraston kautta avustivat Suomen kirjaltajia heidän lakkotaistelussaan eri maiden kirjaltajajärjestöt seuraavilla summilla, mitkä ovat julaistut viimeksi ilmestyneessä Gutenbergissä.

Sveitsin kirjaltajaliitto, 2,843:77, Romanilainen Sveitsin 420:—, Saksan kirjaltajaliitto 48,312:—, Itävallan 14,214:72, Unkarin 7,716:70, Kroatian 284:90, Serbian 282:—, Rumanian 360:—, Bosnian ja Herzegovinan 95:06, Italian 8,421:84, Ranskan 7,056:46, Luxemburgin 121:92, Tanskan 2,064:92, Norjan 1,216:—, Ruotsin kirjaltajaliitolta 2,880:36 ja muilta ulkolaisilta järjestöiltä 222 mk.

Numerot puhuvat järkkymätöntä totuuden kieltä työläisille: Kaikkien maitten köyhälistö, liittykää yhteen!

PORVARISTON LUOKKAVIHA.

Böömin saksalaisen Znaim-kaupungin sosialidemokratit ovat puuhanneet itselleen omaa taloa. Talon rakentaminen on ollut okaana kaupungin kunnon porvariston silmissä. Mutta vihansa ovat he kuitenkin pidättäneet puhkeamasta, kunnes se kävi mahdottomaksi. Olivat näet talon peruskiven laskemisjuhlat, joihin saapui vieraita muiltakin paikkakunnilta. Jo asemalla joutuivat he, heidät kun helposti tunsi juhlamerkeistä, hävyttömän kohtelun alaisiksi

KIINAN JAKAMISSUUNNITELMIA.

Muuan Venäjän ulkopolitiikan paraita tuntijoita toveri Dornoff julkaisi äskettäin „Pradassa'' artikkelin asemasta Kaukaisessa Idässä, josta artikkelista otamme seuraavan selostuksen:

Joku kuukausi takaperin saattoi Europan kiihdyksiin uutinen, että Venäjän ja Kiinan välillä oli puhkeamassa sota: Venäjän hallitus oli antanut Kiinalle ultimatumin ja joka päivä oli odotettavissa 30,000 suuruisen venäläisen sotaväenosaston marssivan Kuldshaan. Ne, jotka, kuten esim. siperialaiset, asuivat tapahtumaseutujen läheisyydessä, eivät nähneet sotahuhuissa mitään uutta. Irkutskissa ja Thitassa asuvain on jokaisen täytynyt nähdä se tosiasia, että kahden kolmen viimeisen vuoden kuluessa on Europan Venäjältä tuotu lakkaamatta rykmenttejä Kaukaiseen Itään, on rakennettu kuumeisella kiireellä kasarmeja ja barakkeja sekä hankittu kaikilta tahoilta muonavaroja ja muita varastoja. Salaisuutena ei siellä voinut pysyä, että Itä-Aasiaan keskitettiin puolenmiljoonan armeijaa. Toiselta puolen näkivät sikäläiset asukkaat myöskin Kiinan valmistukset, sen että se kokosi melkein kaikki europalaiseen malliin kootut sotajoukkonsa Venäjän rajalle. Tästä syystä pitivät siperilaiset, etenkin Harbinin ja Ussurin alueen asukkaat, jo pitkät ajat sotaa Venäjän ja Kiinan välillä välttämättömänä. Mutta kuitenkin lienee useimmille heistäkin äkkiä puhennut odotettu sodan puhkeavan Mandshuriassa ja etupäässä sangen tarmokkaan sekä Venäjän että Kiinan taholta tapahtuvan asutustoiminnan takia, jossa kiinalaiset ovat olleet paljo taitamatomampia ja saavuttaneet suurta menestystä. Mutta mitä merkitsi vuoden 1881 sopimus, jonka uskotellun loukkauksen takia Venäjä antoi ultimatuminsa, sitä tuskin kukaan tiesi. Asia kävi vielä monimutkaisemmaksi kun selveni, ettei Venäjä ollutkaan yksin osallisena tässä jutussa: yhtä odottamatta kun sotahuhut ja niiden vahvistaminen ilmestyi sanomalehtiin huhuja Kiinan jakamisesta Venäjän, Japanin ja Englannin kesken. Näitä huhuja ei, meidän tietääksemme, ole virallisesti peruutettu. Mutta noin ennen aikojaan julkisuuteen tullut suunnitelma pakotti Venäjän hallitusta vastedes toimimaan siihen, että ilmotti Kiinan vastauksen tuohon ultimatumiin olevan tyydyttävän. Sotahuhut vaikenivat. Mutta jonkulainen „keskusvaltakunnan'' jakaminen pysyy kupitenkin tästä huolimatta todennäköisenä ja juuri tuo niin äkkiä näyttämölle ilmestynyt Kuldsha esiintyy yhdistysjäsenenä Kaukaisessa Idässä uhkaavan sodan ja Venäjän itsevaltiuden entisten Aleksander II aikuisten miehistysten välillä. Se seikka, että Venäjän ultimatumi koski Kuldshaa, varmentaa sitä alkujaan uskomattomalta näyttävää huhua noiden äskeisten vihollisten „yhteistoiminnasta'' tällä ryöstöretkellä. Ne ovat, kuten näyttää, vihdoinkin keksineet Kiinan jakamiselle muodon, joka poistaa vaaran, että ne jo heti ensihetkellä joutuisivat toistensa tukkaan. Ja mitä sen jälkeen tapahtuisi sen saisi tulevaisuus selvittääkseen.

Nykyisen sukupuolen elävässä muistossa on vielä se politikka, joka vei venäjänarmeijan surkeaan tappioon Mandshuriassa. Mutta tämä oli suhteellisesti nuori käänne Kiinan ryöstämisen historiassa, jota ryöstämistä Venäjä jo pitkät ajat on harjoittanut — tosin huo-

kin Siperan ja Itä-Kiinaan radan rakentamisen jälkeenkin Europan tavaroille edullisemmaksi. Mutta ei tässä vielä kylliksi, pian kävi selväksi, ettei Venäjä voinut pitää hallussaan Tyynen valtameren satamia, joita varten se tarvitsi laivaston, jota se, kaikista kustannuksista huolimatta ei kyennyt hankkimaan. Vitten seikkailua voitiin ylläpitää ainoastaan niin kauvan kuin sitä sallivat muut vallat, jotka käsikädessä Venäjän kanssa ryöstivät Kiinaa. Venäjän onnistui sopia Englannin ja Saksan kanssa, joista edellinen Port-Arthurin valtaamisen jälkeen miehitti Vei-haiVein kun taas Saksa Venäjän luostumuksella anasti Kiasthaun. Ranska oli ilman muuta liittolaisena Venäjän puolella. Ainoastaan Japania oli mahdoton tyydyttää, eikä sitä tahdottukaan koska tätä valtiota pidettiin liian heikkona. Tuloksena olivat — Mukden ja Tshushima! Venäjä katsoi näiden iskujen jälkeen olevansa pakotettu välttämään sellaisia seutuja, missä muut vallat silmin nähtävästi olivat sitä vahvemmat ja etsimään itselleen sellaisen kappaleen kiinalaisesta saaliista, jonka takia se ei joutuisi kenenkään kanssa kilpailemaan. Lisäksi oli jo kiire käsissä, kun Kiina kasvaa ja voimistuu joka päivä, kun kiinalainen kapitalismi edistyy suunnattomin askelein ja kun Kiinan sotavoima kasvaa rinnan sen kanssa. Kiinakin jättää jo ne ajat, jolloin se oli vain muiden valtojen siirtomaa, vieraan pääoman riistämisesine. Kiinalainen pääoma on jo valmis ottamaan maansa kohtalot omiin käsiinsä. Nykyään tuskin kukaan toivoo koko Kiinan valtakunnan jakamista, voidaan vain ajatella kaukasten ja vähän kehittyneiden maakuntien anastusta. Mitä Europan sanomalehdet kertoivat Englannin, Japanin ja Venäjän välisestä sopimuksesta, vastasi täydelleen tätä muuttunutta asemaa. Tämän sopimuksen mukaan tulisi Englanti saamaan Tibetin, Japani Mandshurian etelä-osan ja Venäjä osan Länsi-Kiinasta, mahdollisesti koko tämän alueen sekä Mongolian.

Näiden huhujen uskottavuutta, mikäli ne koskevat Venäjää, tukee vielä seuraava seikka. Huolimatta Venäjän Turkestanin puuvillatuotannon kehittymisestä ei venäläisten tuottajain ole vielä onnistunut karkottaa amerikkalaista puuvillaa. Kiinan Turkestanin miehittäminen, joka laajentaisi puuvillaviljelysalueen kahtakertaa suuremmaksi, voisi hyvin paljo auttaa tämän unelman toteuttamista. Mutta kaiken tämän lisäksi on Kiinan Turkestanissa rikkaita kivihiilikerroksia, muutama maailman rikkaimpia kuparikerroksia, naftalähteitä, joissa ei tarvita naftan nostamiseen maan pinnalle mitään koneellista apua, ja lopuksi hyvin arvokkaita kultakerroksia. Tähän on vain vielä lisättävä, että venäläinen pääoma on täällä, maan maantieellisen aseman takia, melkein monopoliasemassa. Venäjä on Kiinan Turkestanin lähin kapitalistinen naapuri, varsinaisesta Kiinasta ovat nämä Kiinan läntiset maakunnat paljoa etäämmällä kuin Venäjän Turkestanista. Vuorijonot, jotka ovat monin paikoin helposti ylikuljettavissa, niissä kun on koko joukon solia, kun taas Turkestanin ja varsinaisen Kiinan välillä on Gobin erämaa, vedetön ja kasvullisuutta melkein vailla oleva 5,000 kilometrin levyinen maakaistale, jota vain vaivoi karavaanit kulkevat. Ja itsevaltaisen Venäjän päävihollinen vapaa, avoin meri ei ole täällä miltään suunnalta nähtävissä, vaan kymmenien tuhansien virs-

mat oikeudet kuin kiinalaisilla kauppiailla. Juuri tätä sisältää „vuoden 1881 sopimus'', jonka uskottelujen loukkausten takia Venäjä antoi äskeisen ultimatuminsa. Kiinan Turkestanin kaikissa tärkeimmissä kaupungeissa on Venäjän konsuleja, joiden on sangen huolellisesti valvottava venäläisten kauppiaiden etuja. Vielä joitakuita viikkoja sitte, duuman istuntojen päätyttyä katsoi ministerineuvosto „pakottavan välttämättömäksi'' perustaa konsuliviraston Aiguniin — merkki merkki siitä minkälaisia tärkeitä politisia tehtäviä, etenkin Kiinan ja Venäjän välien kiristyttyä,konsuleille annetaan.

Mutta Kiinan Turkestanissakin paljastuu Venäjän kapitalismin heikkous. Kiina on jo herännyt ja venäläinen kauppias alkaa tuntea tämän nahoissaan. Maan tärkeimmät kauppahuoneet ovat kiinalaisia. Pankit ovat yksinomaan kiinalaisten käsissä. Vuonna 1908 teki Venäjän vienti Kiinaan 23 miljonaa ruplaa kun taas tuonti teki 93 milj. ruplaa. Toisin sanoin, Kiina saa Venäjän kaupasta enemmän hyötyä kuin Venäjä, kauppakilpailussa ovat kiinalaiset ehdottomasti venäläisiä etevimmät. On selvää, ettei venäläisen „kotimaisen teollisuuden'' pelastamiseksi ole enää muuta keinoa kuin Kuldshan miehittäminen ... Mutta pansaroitu nyrkki ei ole koskaan osottautunut taloudellisen kehityksen lakeja voimakkaammaksi. Ja taloudellisesti epäilemättä voimakkaampi Kiina tulee tällä alalla valmistamaan Turkestanissa Venäjälle uuden Mandshurian.

ERÄS ÄITI JA HÄNEN POIKANSA YSTÄVÄT

Fred Warrenin kirje Frank Laineen äidille Suomeen.

Vanha äiti! Kuinka monelta meiltä tänne Amerikan kultalaan työnhakuun saapuneelta pojalta ja tytöltä onkaan jäänyt sinne synnyinmaan ahtaisiin oloihin vanha äiti muistelemaan meitä. meitä suremaan, meiltä odottamaan apua ja ennen kaikkea tietoja meistä: rakkaimmistaan. Ja kuinka moni sinne jäänyt vanha äiti onkaan joutunut murehtimaan ja murehtivat, että heidän poikansa, tyttärensä ovat tänne tullessaan joutuneetkin ventovieraiden ihmisten joukkoon, ilman ystäviä yksin taistelemaan elämän ankaria koettelemuksia vastaan. Ja kun ei pitkiin aikoihin saavukaan mitään tietoja häneltä, joka sinne on lähtenyt, silloin vanhan äidin mielen valtaa epätoivo, silmät kyyneltyvät ja elämä hänestä tuntuu niin aution yksinäiseltä, tyhjältä ja katkeralta. Frank Laineen äiti oli yksi näistä tuhansista epätoivoisista työläisäideistä. Kuinka katkeralta onkaan hänelle elämä tuntunut. „Mitähän Ransulle on siellä vieraassa maassa tapahtunut, kun ei enään kirjota! Jos sille on jotain tapahtunut! Voi, voi eikä ole yhtään ystäviä lähellä!''

Mutta hänen pojallaan, vaikka sille oli tapahtunut melkein kauheimmin kuin koskaan kenenkään murehtivän äidin pojalle on tapahtunut, oli ystäviä. Lukekaa tämä kirje ja olette vakuutettuja että parempia ystäviä ei kenään työläisellä voisi koskaan olla.

Girard, Kansas, elok. 3 p. 1911.
Mrs. Sofia Laine, Haukijärvi, Merikarvia, Finland, Europe.

Hyvä Rouva:—
Olen vilpittömästi iloinen saadessani ilmoittaa teille, että pojallenne Frankille on oikeus tuominnut maksettavaksi $25,000 vahingonkorvausta saamistaan vammoista. Asiasta on kylläkin taisteltava vielä toisessa oikeudessa, mutta vaatimus on niin oikeudenmukainen, että olen varma alemman oikeuden päätöksen vahvistamisesta siellä. Tunnen velvollisuudekseni ilmottaa tämän hyvän uutisen Teille, ennenkuin pu-

asunnon, yksinkertaisen, tyydyttävän elämän ja — Frankin.

Olen iloinen saadessani sanoa Teille, että sosialistisessa liikkeessä kaikki miehet ovat veljiä keskenään ja että Frank tuskia kärsiessään vieraalla maalla on löytänyt ystäviä. Kuultuaan häntä kohdanneesta onnettomuudesta Appeal to Reasonin kannattajouk-

Kultakantaisia puoluemerkkejä

saatavana Työkansan konttorista.

Hinta 50 senttiä

Lähetetään tilattaessa, postivapaasti.

TILATKAA ITSELLENNE

TASKUSANAKIRJA

Jossa on sekä suomalais-englantilainen että englantilais-suomalainen sanavarasto. Käytännöllinen toveri kaikkialla. Kirjat ovat erittäin siroja ulkoasultaan, sidotut punasiin tai mustiin nahkakansiin, pientä taskukokoa.

Hinta aakkosrekisterin kanssa $2.00
„ ilman rekisteriä $1.60

Tilataan osoitteella:
TYÖKANSA,
Box 132, Port Arthur, Ont., Canada.

Parhain lääke

mitä ruumiimme kaipaa on suomalainen sauna.

Vastaanotto tapahtuu joka keskiviikko, perjantai ja lauantai, iltapäivällä.

Alusvaatteita pestään.

J. A. PAJUNEN.
Robertson katu 229 Fort William

Työkansan ja Väkäleuan

tilauksia otetaan vastaan Jack Shear'sin palloroomassa Fort Williamissa. Myöskin Väkäleuan yksityisnumeroita aina saatavana.

Tavallisissa vatsuri kohtauksissa auttaa usein yksi annos Chamberlain Koliikki Kolera ja vatsuri lääkettä. Sisus vaivoissa ei ole vertoja tälle lääkkeelle.
Myytävänä kaikkialla.

Hyvin tunnettu nainen Des Monis'esta, Ijova kaksipäivää kärsittyään hirveätä vatsakipua parantui heti otetuaan annoksen Chamberlain atsurilääkettä.
Myytävänä kaikkialla.

Suomalainen kelloseppä

SÄMI KOIVUNIEMI,
123 Albert st. ..Port Arthur..

PALLOHUONE

618½ Simpson Street,
Fort William.

Vaatteenne korjataan, puhdistetaan ja silitetään.
Tupakkaa ja virvoitusjuomia saatavana.

J. SHEAR.

— Juuri nyt teidän kiireemmällä ajallanne on usein vaara saada vatsurin, joka vie aikaanne monet päivät ellei teillä ole aina varastossa Chamberlainin koliikki, kolera ja vatsurilääkettä, jota voisitte ottaa annoksen heti kuin tunnette taudin oireita.
Myytävänä kaikkialla.

Opettajia halutaan

Työväen-Opisto julistaa täten kahden Englanninkielen opettajan paikat avoimiksi. Toisen opettajista tulee Englanninkielen opetuksen ohella opettaa myöskin kirjanpitoa (Kaksinkertainen Amerikalainen) ja laskentoa, toisen laskentoa ja kaunokirjoitusta y. m.

Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen ovat lähetettävät ennen syyskun 15 päivää osotteella: Työväen-Opisto, Smithville, Minn.

Smithville, Minn., 26 p. Heinäk. 1911.
Työväen-Opiston Johtokunta.

Paikka avoinna!

The Co-operative Tr. Co. osuuskauppaan halutaan kirjanpitäjä. Hakialta vaaditaan kaksinkertainen kirjanpito.

Hakemukset palkkavaatimuksineen todistusten kanssa, ovat lähetettävät ennen elok. 30 p.

Osoitteella:
Trading Ct. Johtokunta
281 Bay st., Port Arthur, Ont. Can

Paikka avoinna.

Nainen, joka voipi hoitaa kaksinkertaisen amerikalaisen kirjan ja konttorissa tarvittavan kirjevaihdon, saapi paikan Työkansan konttorissa. Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen lähetettävät ennen elokuun 30 päivää

Osoitteella:
Työkansan johtokunta.
Box 132 Port Arthur, Ont, Can.

Skandinavian
RESTAURANT

629 Simpson Street,
Fort William.

Hyvin valmistettua ja terveellistä

RUOKAA

saatavana joka aika päivästä, aterioittain, viikottain ja kuukausittain.

P. YLINEN,
omistaja.

100 jalkaa Lapamatoja

ja enempikin tulee usein Alve-Satsin nautittua.

ALVE-SATSI, apteekari Lignell'in erityinen keksintö. Kaksinkertainen voima. Tämä lääke tappaa varmasti Lapamadot, Sukkulamadot, ja kaikki vatsassa olevat madot.——Matojen tuntomerkit ovat: Vääntelitä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, ruokahalun puute, vatsan täyteläisyys, oksentaminen, tahi taipuminen oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon väheneminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa ja sisälmyksissä. Monet kärsivät tätä yleisesti, tuloksena omituisesta ruokajärjestelmästään ja moni, joka on sairas eikä löydä mitään

keen omistajia: Alfred Ruis, Tilda Anderson, Ida Saastamoinen, G. A. Nygren ja Anna Kärmekangas.

Kokouksessa sallittiin vaan niitten olla läsnä, jotka olivat tekemisissä Kalevan Kansa osakeyhtiön kanssa. Keskusteltiin laajasti ja osaksi kiihkeästikin ensimäisestä kysymyksestä: Onko Kalevan Kansa julistettava jälleen virallisesti toimivaksi osakeyhtiöksi? Äänestyksellä oli kysymys ratkaistava ja suljetuin lipuin päätettiin 32 äänellä 9 vastaan ,että Kalevan Kansa C. C. jatkaa keskeyteyttä toimintaansa. Sivuuttaen toisen keskustelukysymyksen ryhdyttiin nyt president. vaaliin ja valittiin toimittaja Matti Kurikka 25 äänellä presidentiksi. Andrew Järvinen, jonka ehdokkuutta oli myöskin kannatettu, kieltäytyi. Johtokuntaan valittiin yksimielisesti seuraavat: Andrew Järvinen ja Viktor Laaksonen (Ladysmithistä), Chr. Ahonen, John Myntti ja Josef Lehto (Vancouverista) Viktori Oikari (Nanaimosta), Viktori Rossi,Voitto Peippo, Evald Mieltty ja Viktor Karst (Websters Cornesista), John Maikson (Stevestonista) ja Esa Moisio (Port Moodista). Tilintarkastajiksi valittiin Martti Myrtti ja Viktor Saari. Kysymys: Onko määrättävä lähempäin menojen peittämiseksi joku pienempi määrä jokaista osakkeenomistajaa kohti tuli sitten keskusteltavaksi, ja päätökseksi tuli, että jokaiselta osakkeenomistajalta, joka toivoo johtokunnan hänen etujaan valvovan, on suoritettava yksi dollari kuukauden kuluessa kokouksen päivästä, jos hän asuu Brittien Columbiassa, mutta kolmen kuukauden kuluessa, jos hän asuu tämän valtion rajain ulkopuolella. Johtokunnalle myönnettiin valta koota kultakin osakkeenomistajalta korkeintaan viiteen dollariin asti tällaisena verotuksena alkukulujen korvaukseksi.

Evästykseksi johtokunnalle lausui kokous, että johtokunnan olisi, välttäen riitoja saarella asuvainvain osakkeenomistajain kanssa, koetettava ensin saada sovinnollisin keinoin maata yhtiön jäsenille. Jos ei johtokunta tässä onnistu ja katsoo olevan pakko kääntyä oikeuslaitoksen puoleen, niin olisi kutsuttava uusi ylimääräinen yhtiökokous.

Pöytäkirjan on allekirjoittanut John Myntti.

Kunn. Matti Kurikka.

Tietoja ympäri maailman.

PORTUGALIN PORVARISTO PALJASTAA ITSENSÄ.

Lissabonista saapunut tieto kertoo, että Portugalin perustuslakeja säätävä kansalliskokous on 78 äänellä 76 ääntä vastaan hylännyt ehdotuksen, että perustuslakiin otettaisiin pykälä, joka laillistuttaa työlakot ja työnsulut.

Mitä tämä päätös sisältää ei ole vaikea käsittää. Vaikka sitä onkin tietysti puolusteltu sellaisilla syillä, että tuollaista lakko- ja sulkuoikeutta ei ole säädetty minkään muun maan perustuslaeissa, että tuollainen pykälä on muodoton ja naurettava, että Portugalin nuori tasavalta tahtoo kulkea yhteiskunnallisen rauhan vakiinnuttamisen, teollisuusperustuslaillisuuden tietä j. n. e., niin päätöksen takana on kuitenkin porvariston pelko työväkeä, halu rajottaa ja estää sen luokkataistelua, pakottaa se täydellisesti kapitalistien armoille. Kapitalisteilta menee sulkuoikeus samalla, sanotaan. Mutta mitä he sillä tekevät silloin kun työmiehet eivät lakoilla saa kapinoida, kun sotaväelle ja santarmeille tietenkin annetaan sittenkin mahdollisesti puhkeavain lakkojen lopettamisoikeus.

vaikkei tässäkään suhteessa ole poistettu hallituksen toimesta kaikkia feodaliajan jätteitä. Ja kapitalismin mukana on maassa syntynyt myöskin sosialidemokratinen työväenliike, toistaiseksi tosin vielä heikko ja horjuva sekä aina hallituksen vainoama.

Sarajevosta, Bosnian pääkaupungista tulleen sähkösanoman mukaan on maassa käynnissä sosialistivaino. Sähkösanoma kertoo:

Sosialistien johtajat Beronese ja Dragoviez on karkoitettu Bosniasta. Heidän puoluelaisensa ovat toimeenpanneet suuria mielenosotuksia karkoitettujen lähteissä kaupungista. Santarmit sekaantuivat asiaan, jolloin 4 henkilöä haavottui vaarallisesti ja useita vangittiin.

Heidän karkoittamisensa syyksi ilmottavat viranomaiset Sarajevossa kesäkuun 9 p. saakka kestäneen pannuseppäin lakon, johon kumpikaan ei edes ole ottanut osaa, sillä Beronese on rautatieläisliiton puheenjohtaja ja Dragoviez entinen saman liiton puheenjohtaja. Heidät karkoitettiin „kiusallisina ulkomaalaisina'' ainaiseksi maasta. Beronese on Sarajevossa italialaisista vanhemmista syntynyt. Dragoviez on serbialainen.

Mielenosotuksiin otti osaa noin 3,000 työläistä. Santarmit esiintyivät provoseeraavasti ja raa'asti, kolme toveria, niiden joukossa Dragoviez, vangittiin syyttömästi. Myöhemmin kuitenkin sos. dem. puolueen hallinnon ylempien viranomaisten puoleen kääntymisen johdosta laskettiin vapaiksi.

Kaupungin työväestö on kiihdyksissä. Sotaväki oli koko päivän sotavalmiina kasarmeissaan.

KANSAINVÄLISEN YHDISTYMISEN SUURI MERKITYS.

Suomen Kirjaltajaliitto, joka kuuluu kansainväliseen kirjaltajain keskusvirastoon, sai viimeisen lakon aikana tuntea yhteenliittymisen merkityksen kansainvälisestikin. Keskusviraston kautta avustivat Suomen kirjaltajia heidän lakkotaistelussaan eri maiden kirjaltajajärjestöt seuraavilla summilla, mitkä ovat julaistut viimeksi ilmestyneessä Gutenbergissä.

Sveitsin kirjaltajaliitto, 2,843:77, Romanilainen Sveitsin 420:—, Saksan kirjaltajaliitto 48,312:— Itävallan 14,214:72, Unkarin 7,716:70, Kroatian 284:90, Serbian 282:—, Rumanian 360:—, Bosnian ja Herzegovinan 95:06, Italian 8,421:84, Ranskan 7,056:46, Luxemburgin 121:92, Tanskan 2,064:92, Norjan 1,216:—, Ruotsin kirjaltajaliitolta 2,880:36 ja muilta ulkolaisilta järjestöiltä 222 mk.

Numerot puhuvat järkkymätöntä totuuden kieltä työläisille: Kaikkien maitten köyhälistö, liittykää yhteen!

PORVARISTON LUOKKAVIHA.

Böömin saksalaisen Znaim-kaupungin sosialidemokratit ovat puuhanneet itselleen omaa taloa. Talon rakentaminen on ollut okaana kaupungin kunnon porvariston silmissä. Mutta vihansa ovat he kuitenkin pidättäneet puhkeamasta, kunnes se kävi mahdottomaksi. Olivat näet talon peruskiven laskemisjuhlat, joihin saapui vieraita muiltakin paikkakunnilta. Jo asemalla joutuivat he, heidät kun helposti tunsi juhlamerkeistä, hävyttömän kohtelun alaisiksi saksalaisten ylioppilasten taholta. Itse juhlatilaisuudessa alkoivat ylioppilaat ja muut heittiöt pommittaa kivillä yleisöä ja puhujia, etenkin tshekkiläistä edustajaa Stejskalia. Kivittäjäin joukossa oli saksalainen edustaja Teufel, vieläpä joukon johtajanakin. Poliisi oli kykenemätön hajottamaan kivisankareita. Vihdoin saapui paikalle santarmeja ja sotaväkeä hillitsemään porvarien luokkavihaa. Ampuma-aseita ei näitä vastaan käytetty. Vasta nyt voitiin juhla viettää ohjelmanmukaisesti loppuun.

8 puoluetoveria sai kivisateessa haavoja, jotkut hyvin vaarallisiakin. Huhuna kerrotaan hyökkääjäin johtajan Teufelinkin saaneen haavan.

Tämä lienee ainoan laatuinen tapaus sosialismin historiassa. Sotaväki suojelemassa sosialidemokratien juhlakokousta porvariston luokkavihan raivolta! Eihän sellaista joka päivä tapahtu.

Ne, jotka, kuten esim. siperialaiset, asuivat tapahtumaseutujen läheisyydessä, eivät nähneet sotahuhuissa mitään uutta. Irkutskissa ja Thitassa asuvain on jokaisen täytynyt nähdä se tosiasia, että kahden kolmen viimeisen vuoden kuluessa on Europan Venäjältä tuotu lakkaamatta rykmenttejä Kaukaiseen Itään, on rakennettu kuumeisella kiireellä kasarmeja ja barakkeja sekä hankittu kaikilta tahoilta muonavaroja ja muita varastoja. Salaisuutena ei siellä voinut pysyä, että Itä-Aasiaan keskitettiin puolenmiljoonan armeijaa. Toiselta puolen näkivät sikäläiset asukkaat myöskin Kiinan valmistukset, sen että se kokosi melkein kaikki europalaiseen malliin kootut sotajoukkonsa Venäjän rajalle. Tästä syystä pitivät siperilaiset, etenkin Harbinin ja Ussurin alueen asukkaat, jo pitkät ajat sotaa Venäjän ja Kiinan välillä välttämättömänä. Mutta kuitenkin lienee useimmille heistäkin äkkiä puhennut odotettu sodan puhkeavan Mandshuriassa ja etupäässä sangen tarmokkaan sekä Venäjän että Kiinan taholta tapahtuvan asutustoiminnan takia, jossa kiinalaiset ovat olleet paljo taitamatompia ja saavuttaneet suurta menestystä. Mutta mitä merkitsi vuoden 1881 sopimus, jonka uskotellun loukkauksen takia Venäjä antoi ultimatuminsa, sitä tuskin kukaan tiesi. Asia kävi vielä monimutkaisemmaksi kun selveni, ettei Venäjä ollutkaan yksin osallisena tässä jutussa: yhtä odottamatta kun sotahuhut ja niiden vahvistaminen ilmestyi sanomalehtiin huhuja Kiinan jakamisesta Venäjän, Japanin ja Englannin kesken. Näitä huhuja ei, meidän tietääksemme, ole virallisesti peruutettu. Mutta noin ennen aikojaan julkisuuteen tullut suunnitelma pakotti Venäjän hallitusta vastedes toimimaan siihen, että ilmotti Kiinan vastauksen tuohon ultimatumiin olevan tyydyttävän. Sotahuhut vaikenivat. Mutta jonkulainen „keskusvaltakunnan'' jakaminen pysyy kupitenkin tästä huolimatta todennäköisenä ja juuri tuo niin äkkiä näyttämölle ilmestynyt Kuldsha esiintyy yhdistysjäsenenä Kaukaisessa Idässä uhkaavan sodan ja Venäjän itsevaltiuden entisten Aleksander II aikuisten miehistysten välillä. Se seikka, että Venäjän ultimatumi koski Kuldshaa, varmentaa sitä alkujaan uskomattomalta näyttävää huhua noiden äskeisten vihollisten „yhteistoiminnasta'' tällä ryöstöretkellä. Ne ovat, kuten näyttää, vihdoinkin keksineet Kiinan jakamiselle muodon, joka poistaa vaaran, että ne jo heti ensihetkellä joutuisivat toistensa tukkaan. Ja mitä sen jälkeen tapahtuisi sen saisi tulevaisuus selvittääkseen.

Nykyisen sukupuolen elävässä muistossa on vielä se politikka, joka vei venäjänarmeijan surkeaan tappioon Mandshuriassa. Mutta tämä oli suhteellisesti nuori käänne Kiinan ryöstämisen historiassa, jota ryöstämistä Venäjä jo pitkät ajat on harjoittanut — tosin huonolla menestyksellä kuin kehittyneemmät maat, mutta ei suinkaan pienemmällä innolla. Itäaasiapolitikan uusi käänne ilmeni pyrkimyksensä vallata satamia Tyynen valtameren rannalla, jotta sen kautta Venäjän käsiin joutuisi lyhin tie Länsi-Europan ja Itä-Aasian välillä. Tämä seikka sai Venäjän entisen rahaministerin Vitten esittämään suunnitelman Itä-Kiinan radan rakentamiseksi. Mutta tämän radan rakentaminen oli välittömässä yhteydessä Port Arthurin ja Dalnin valtaamisen ja miehittämisen kanssa. Vitte uneksi, että Europan ja Kiinan välinen kauppa tulisi kulkemaan venäläisiä rautateitä. Mutta nämä unelmat särkyivät kun kävi selväksi, että kuletus Siperian rataa pitkin tuli paljo kallimmaksi kuin meriteitse, joka osottautui edelleen [illegible] kun taas Saksa Venäjän luostumuksella anasti Kiasthaun. Ranska oli ilman muuta liittolaisena Venäjän puolella. Aiñoastaan Japania oli mahdoton tyydyttää, eikä sitä tahdottukaan koska tätä valtiota pidettiin liian heikkona. Tuloksena olivat — Mukden ja Tshushima! Venäjä katsoi näiden iskujen jälkeen olevansa pakotettu välttämään sellaisia seutuja, missä muut vallat silmin nähtävästi olivat sitä vahvemmat ja etsimään itselleen sellaisen kappaleen kiinalaisesta saaliista, jonka takia se ei joutuisi kenenkään kanssa kilpailemaan. Lisäksi oli jo kiire käsissä, kun Kiina kasvaa ja voimistuu joka päivä, kun kiinalainen kapitalismi edistyy suunnattomin askelein ja kun Kiinan sotavoima kasvaa rinnan sen kanssa. Kiinakin jättää jo ne ajat, jolloin se oli vain muiden valtojen siirtomaa, vieraan pääoman riistämisesine. Kiinalainen pääoma on jo valmis ottamaan maansa kohtalot omiin käsiinsä. Nykyään tuskin kukaan toivoo koko Kiinan valtakunnan jakamista, voidaan vain ajatella kaukasten ja vähän kehittyneiden maakuntien anastusta. Mitä Europan sanomalehdet kertoivat Englannin, Japanin ja Venäjän välisestä sopimuksesta, vastasi täydelleen tätä muuttunutta asemaa. Tämän sopimuksen mukaan tulisi Englanti saamaan Tibetin, Japani Mandshurian etelä-osan ja Venäjä osan Länsi-Kiinasta, mahdollisesti koko tämän alueen sekä Mongolian.

Näiden huhujen uskottavuutta, mikäli ne koskevat Venäjää, tukee vielä seuraava seikka. Huolimatta Venäjän Turkestanin puuvillatuotannon kehittymisestä ei venäläisten tuottajain ole vielä onnistunut karkottaa amerikkalaista puuvillaa. Kiinan Turkestanin miehittäminen, joka laajentaisi puuvillaviljelysalueen kahtakertaa suuremmaksi, voisi hyvin paljo auttaa tämän unelman toteuttamista. Mutta kaiken tämän lisäksi on Kiinan Turkestanissa rikkaita kivihiilikerroksia, muutama maailman rikkaimpia kuparikerroksia, naftalähteitä, joissa ei tarvita naftan nostamiseen maan pinnalle mitään koneellista apua, ja lopuksi hyvin arvokkaita kultakerroksia. Tähän on vain vielä lisättävä, että venäläinen pääoma on täällä, maan maantieteellisen aseman takia, melkein monopoliasemassa. Venäjä on Kiinan Turkestanin lähin kapitalistinen naapuri, varsinaisesta Kiinasta ovat nämä Kiinan läntiset maakunnat paljoa etäämmällä kuin Venäjän Turkestanista. Vuorijonot, jotka ovat monin paikoin helposti ylikuljettavissa, niissä kun on koko joukon solia, kun taas Turkestanin ja varsinaisen Kiinan välillä on Gobin erämaa, vedetön ja kasvullisuutta melkein vailla oleva 5,000 kilometrin levyinen maakaistale, jota vain vaivoi karavaanit kulkevat. Ja itsevaltaisen Venäjän päävihollinen vapaa, avoin meri ei ole täällä miltään suunnalta nähtävissä, vaan vaan kymmenien tuhansien virstojen päässä. Melkein tuntuu siltä kuin olisi luonto luonut tämän maan Venäjän alueeksi.

Eivätkä Kiinan Turkestanin Venäjän alueeksi muuttamisyritykset ole suinkaan uusia. Jo v. 1871 miehettivät venäläiset joukot lähinnä olevan Kuldshan. Ja vaikka nämä joukot muutaman vuoden kuluttua jättivätkin sen, velvotettiin Kiina kuitenkin maksamaan Venäjälle tästä hyvästä 9 miljoonaa ruplaa. Lisäksi tuli Venäjän kauppa Länsi-Kiinassa— vaikka Venäjän kauppaoikeudet muodollisesti ulottuvat ainoastaan 50 virstaa rajalta — täydelleen rajattomaksi ja vapaaksi! Venäläiset kauppiaat saavat harjoittaa kauppaa paitsi venäläisillä, myöskin kiinalaisilla tavaroilla, s. o. heillä on Kiinassa suurem- ja venäjän vallen kiristyttyä,konsuleille annetaan.

Mutta Kiinan Turkestanissakin paljastuu Venäjän kapitalismin heikkous. Kiina on jo herännyt ja venäläinen kauppias alkaa tuntea tämän nahoissaan. Maan tärkeimmät kauppahuoneet ovat kiinalaisia. Pankit ovat yksinomaan kiinalaisten käsissä. Vuonna 1908 teki Venäjän vienti Kiinaan 23 miljonaa ruplaa kun taas tuonti teki 93 milj. ruplaa. Toisin sanoin, Kiina saa Venäjän kaupasta enemmän hyötyä kuin Venäjä, kauppakilpailussa ovat kiinalaiset ehdottomasti venäläisiä etevimmät. On selvää, ettei venäläisen „kotimaisen teollisuuden" pelastamiseksi ole enää muuta keinoa kuin Kuldshan miehittäminen ... Mutta pansaroitu nyrkki ei ole koskaan osottautunut taloudellisen kehityksen lakeja voimakkaammaksi. Ja taloudellisesti epäilemättä voimakkaampi Kiina tulee tällä alalla valmistamaan Turkestanissa Venäjälle uuden Mandshurian.

ERÄS ÄITI JA HÄNEN POIKANSA YSTÄVÄT

Fred Warrenin kirje Frank Laineen äidille Suomeen.

Vanha äiti! Kuinka monelta meiltä tänne Amerikan kultalaan työnhakuun saapuneelta pojalta ja tytöltä onkaan jäänyt sinne synyinmaan ahtaisiin oloihin vanha äiti muistelemaan meitä, meitä suremaan, meiltä odottamaan apua ja ennen kaikkea tietoja meistä: rakkaimmistaan. Ja kuinka moni sinne jäänyt vanha äiti onkaan joutunut murehtimaan ja murehtivat, että heidän poikansa, tyttärensä ovat tänne tullessaan joutuneetkin ventovieraiden ihmisten joukkoon, ilman ystäviä yksin taistelemaan elämän ankaria koettelemuksia vastaan. Ja kun ei pitkiin aikoihin saavukaan mitään tietoja häneltä, joka sinne on lähtenyt, silloin vanhan äidin mielen valtaa epätoivo, silmät kyyneltyvät ja elämä hänestä tuntuu niin aution yksinäiseltä, tyhjältä ja katkeralta. Frank Laineen äiti oli yksi näistä tuhansista epätoivoisista työläisäideistä. Kuinka katkeralta onkaan hänelle elämä tuntunut. „Mitähän Ranssille on siellä vieraassa maassa tapahtunut, kun ei enään kirjota! Jos sille on jotain tapahtunut! Voi, voi eikä ole yhtään ystäviä lähellä!''

Mutta hänen pojallaan, vaikka sille oli tapahtunut melkein kauheimmin kuin koskaan kenenkään murehtivän äidin pojalle on tapahtunut, oli ystäviä. Lukekaa tämä kirje ja olette vakuutettuja että parempia ystäviä ei kellään työläisellä voisi koskaan olla.

Girard, Kansas, elok. 3 p. 1911.
Mrs. Sofia Laine, Haukijärvi, Merikarvia, Finland, Europe.

Hyvä Rouva:—

Olen vilpittömästi iloinen saadessani ilmoittaa teille, että pojallenne Frankille on oikeus tuominnut maksettavaksi $25,000 vahingonkorvausta saamistaan vammoista. Asiasta on kylläkin taisteltava vielä toisessa oikeudessa, mutta vaatimus on niin oikeudenmukainen, että olen varma alemman oikeuden päätöksen vahvistamisesta siellä. Tunnen velvollisuudekseni ilmottaa tämän hyvän uutisen Teille, ennenkuin puhun siitä Appeal to Reasonin lukijoillekaan, sillä se koskee Teitä lähemmin kuin meitä.

Ajattelen usein Teistä kaukaisessa kodissanne, ja niistä tuskista mitä saitte kärsiä kun kuulitte onnettomuudesta, mikä Frankille oli tapahtunut. Se merkitsi niinhyvin Teidän kuin hänenkin toiveitten murskautumista. Ette voinut enää kuvitella kotia Amerikassa, lähellä ovea kukoistavine ruusuineen ja nurmipihoineen, ettekä jälleenyhdyntää poikanne kanssa, mikä Teitä oli elähyttänyt aikana, jonka saitte viettää hänestä erillään. Elämäntaistelut ja köyhyys, sekä ero hänestä, joka oli niin tarmokkaasti yrittänyt saadakseen varoja, että voisi tehdä elämänne mukavaksi, mutta joka nyt sai kärsiä vieraalla maalla ja vielä ilman ystäviä kuten Te kaikesta päättäen voitte otaksua, olivat ottaneet sijan unelmiltanne, joissa näitte pienen asunnon, yksinkertaisen, tyydyttävän elämän ja — Frankin.

Olen iloinen saadessani sanoa Teille, että sosialistisessa liikkeessä kaikki miehet ovat veljiä keskenään ja että Frank tuskia kärsiessään vieraalla maalla on löytänyt ystäviä. Kuultuaan häntä kohdanneesta onnettomuudesta Appeal to Reasonin kannattajoukko, kokoonpantu innokkaista sosialistisista miehistä ja naisista, jotka toimivat kaikkien tilan parantamiseksi, avustivat niin runsaasti, että me voimme kylliksi pätevällä tavalla esittää hänen asiansa oikeudessa; ja toivoa sopii, että jonakin päivänä Te vielä näette Frankin ja saatte sen pienen asunnon yksinkertaisine mukavuuksineen, joka toisi iloa ja muuta hyvää sekä teille että hänelle. Kun hän saa Teidät luokseen, korvata se tavallaan jossain määrin tuolle poikaraukalle menettämäänsä fyysillistä toimintakykyä. Olen varma, että jokainen, joka antoi apuaan tällaisen tuloksen saavuttamiseksi, tuntee tulleensa kyllin palkituksi vaivoistaan, tietäessään minkä tyydytyksen se tuo sekä Teille, että hänelle, pitkien, toivottoman mustien hetkien jälestä. Me emme jätä asiaa sikseen ennenkuin Frank saa mitä hänelle oikeudella kuuluu.

Hinta aakkosrekisterin kanssa $2.00
„ ilman rekisteriä $1.60
Tilataan osoitteella:
TYÖKANSA,
Box 132, Port Arthur, Ont., Canada.

Parhain lääke

mitä ruumiinne kaipaa on suomalainen sauna.

Vastaanotto tapahtuu joka keskiviikko, perjantai ja lauantai, iltapäivällä.

Alusvaatteita pestään.

J. A. PAJUNEN.
Robertson katu 229 Fort William

Työkansan ja Väkäleuan

tilauksia otetaan vastaan Jack Shear'sin palloroomassa Fort Williamissa. Myöskin Väkäleuan yksityisnumeroita aina saatavana.

Tavallisissa vatsuri kohtauksissa auttaa usein yksi annos Chamberlain Koliikki Kolera ja vatsuri lääkettä. Sisus vaivoissa ei ole vertoja tälle lääkkeelle.
Myytävänä kaikkialla.

Hyvin tunnettu nainen Des Monis'esta, Ijova kaksipäivää kärsittyään hirveätä vatsakipua parantui heti otetuaan annoksen Chamberlain atsurilääkettä.
Myytävänä kaikkialla.

Suomalainen kelloseppä

SÄMI KOIVUNIEMI,
123 Albert st. ..Port Arthur..

PALLOHUONE

618½ Simpson Street,
Fort William.

Vaatteenne korjataan, puhdistetaan ja silitetään.
Tupakkaa ja virvoitusjuomia saatavana.

J. SHEAR.

— Juuri nyt teidän kiireemmällä ajallanne on usein vaara saada vatsurin, joka vie aikaanne monet päivät ellei teillä ole aina varastossa Chamberlainin koliikki, kolera ja vatsurilääkettä, jota voisitte ottaa annoksen heti kuin tunnette taudin oireita.
Myytävänä kaikkialla.

Opettajia halutaan

Työväen-Opisto julistaa täten kahden Englanninkielen opettajan paikat avoimiksi. Toisen opettajista tulee Englanninkielen opetuksen ohella opettaa myöskin kirjanpitoa (Kaksinkertainen Amerikalainen) ja laskentoa, toisen laskentoa ja kaunokirjoitusta y. m.

Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen ovat lähetettävät ennen syyskun 15 päivää osotteella: Työväen-Opisto, Smithville, Minn.

Smithville, Minn., 26 p. Heinäk. 1911.
Työväen-Opiston Johtokunta.

Paikka avoinna!

The Co-operative Tr. Co. osuuskauppaan halutaan kirjanpitäjä. Hakialta vaaditaan kaksinkertainen kirjanpito.

Hakemukset palkkavaatimuksineen todistusten kanssa, ovat lähetettävät ennen elok. 30 p.

Osoitteella:
Trading Ct. Johtokunta
281 Bay st., Port Arthur, Ont. Can

Paikka avoinna.

Nainen, joka voipi hoitaa kaksinkertaisen amerikalaisen kirjan ja konttorissa tarvittavan kirjevaihdon, saapi paikan Työkansan konttorissa. Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen lähetettävät ennen elokuun 30 päivää

Osoitteella:
Työkansan johtokunta.
Box 132 Port Arthur, Ont, Can.

Skandinavian
RESTAURANT

629 Simpson Street,
Fort William.

Hyvin valmistettua ja terveellistä

RUOKAA

saatavana joka aika päivästä, aterioittain, viikottain ja kuukausittain.

P. YLINEN,
omistaja.

100 jalkaa Lapamatoja

ja enempikin tulee usein Alve-Satsin nautittua.

ALVE-SATSI, apteekari Lignell'in erityinen keksintö. Kaksinkertainen voima. Tämä lääke tappaa varmasti Lapamadot, Sukkulamadot, ja kaikki vatsassa olevat madot.—Matojen tuntomerkit ovat; Vääntelä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, ruokahalun puute, vatsan täytelläisyys, oksentaminen, tahi taipumiset oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon väheneminen ja epämieluttävä tunteita vatsassa ja sisälmyksessä. Monet kärsivät tätä yleisesti, tuloksena omituisesta ruokajärjestelmästään ja moni, joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskillinen, kärsii madoista, vaikka ei niitä olekaan näkynyt tarvetta tehdessä.—Tämä lapamatolääke on tullut tunnetummaksi ja suositummaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä jo valmistama lappamatolääke Amerikassa.

Cabinet, Idaho.
Arv. Kansalainen: Rakkaat kiitokset saan lausua nauttimastamin "Alve Satsista," joita olen vasta äskein nauttinut.—Minulta tuli 100 jalkaa lapamatoja — olen hyvin iloinen lääkkeestänne.
Kunnioituksella, Hilma Paulson.

Hangö, Suomi.—
Apteekkari P. A. Lignell
Nautittuani teidän "Alve Satsinne" poistui heti kaikkinainen kipu vatsastani, joita vuoksikausia olin kärsinyt, myöskin kärsin kauan onnettomuudesta, mutta tämän jälkeen on sekin haihtunut. Olen nyt terve.
Kunnioittaen—Oskari Niemi
Kauppamatkustaja.

Wannotettuja kopiat

LIGNELL'IN ALVE SATSI
(kaksinkertainen voima)—Lääke voidaan nauttia lääkkeen makua tuntematta... Lähetettään postimaksuineen $1.00 hinnasta. Täydet ohjeet mukana.

LIGNELL'IN SUOM. APTEEKKI
Osoitteella: P. A. Lignell Co., Superior, Wis.

Osuuskaupan Lihamyymälä

Kansalaiset:

Oma etunne vatii teitä ostamaan kaiken tavaranne osuuskaupasta.

Me tarjoamme teille ainoastaan puhdasta ja parhainta saatavissa olevaa lihatavaraa. Monenliset kotitekoiset puhtasti valmistetut makkarat ovat meillä erikois-alanamme.

Ostakaa tavaranne ainoastaan osuuskaupasta

Liike sijaitsee
No. 176 Algoma st. Puhelin 1118

Jokapäiväistäleipää!

on saatavana vanhanmaan reikäleipiä, korpuja kovaa leipää sekä leivoksia kaiksta aausta. Ne jotka aikovat omaa kotia perustaa muistakaa että ei ainoastaan rakkaudella eletä vaan tarvitaan leipää siis ähettäkää tilauksenne.

Huom! Linjoille toimitetaan tilaukset huolella.

Wm Blomqvist.

LEIPOMO

30 Centre St., Puhelin 345. Port Arthur, Ont.

Suomalainen Yhteiskauppa-yhtiö

Fort Willamissa.

Myy kaikkia ruokatavara alalle kuuluvia tavaroita. (Groceries & Bukhers). Tässä liikkeessä taataan rehellinen palvelus ja hyvä tavara.

Meille saapu t tav roita, kuten voita ja munia sekä virkistäviä j delmiä idästä kahdesti viikossa joten ne ovat tuoreita ja parhaita maaltaan . Siis tarvites anne näitä tavaroita o teidän paras tilata ne aina osuuskaupasta.

Paras asia tässä on vielä se että liikevoitto jää teille itsellenne.

Kannattakaa aina omaa kauppanne

The Finnish Co-op. Store Co. Ltd.

Presson Block — — Phone 1326 — — Simpson st. Fort William.

Kansalaiset Huom.!

OSUUSKAUPPA

on luotettavin liike tehdä ostoksianne, mikäli tähän astinen kokemus osoittaa. Tavarain hyvyydessä ja halpuudessa se kykenee kilpailemaan yksityiskauppojen kanssa. Ja tulevaisuus on näyttävä mitä kaikkea se kykeneekään tekemään ostajiensa eduksi. Siis kaikki Port Arthurin työläiset rientäkää kilvan tekemään ostoksianne omasta liikkeestänne, joka on

OSUUSKAUPPA

The Co-operative Trading Co.

281 Bay St. Telefooni 1058

O. Kivelän UUSI LEIPURILIIKE

teellä luokseni, myhy toisessa saupielessä, toisessa tupakkatoll., ja me puhelta porisimme, auringon vajotessa savupiippujen taa kuin hyllyille.

Minä olen eläissäni asettanut kuusikymmentätuhatta kertaa remelin ison vauhtipyörän päälle, virkkoi K. K. Johansson. — ja kuusituhatta kertaa padottanut mällin sentähden sunsteni. Olen sairastanut kolmekymmentä päivää — viisitoista päivää kolmeloa, mutta se oli kotipolton aikana. Viisi kertaa minä o len pudonnut koneen päältä ja kaksitoista kertaa sängystäni, ja joka kerta minä loukkasin oikean jalan kuusi varvasta.

— Viisi varvasta kai Johansson tarkoittaa.

— Kunsi niitä oli, sanoi K. K. Johansson—. Viisi päivää olen yhteensä käyttänyt elämän. ajalla urheiluun, ollessani joutosikoina ongella, joista kolme meni kiroiluihin kuin ei tullut kaloja. Puhuessani itsestäni ja terveydestäni, täytyy minun vielä sanoa, että minulla on ollut hyvä terveys; minä olen kurkussani jaksanut kantaa kotiini neljä paalia tehtaan tomua. Minun ajallani on tehtaassa ollut kolme isäntää, viisitoista insinööriä, satakunta hännänuppea ja neljäkymmentä insinöörien tekemää poikalasta. Työtolapsia oli yhtä paljon kuin viikkoja vuodessa eli kuusikymmentäkaksi.

— Viisikymmentäkaksi kai Johansson tarkoittaa.

— Kuusikymmentäkaksi niitä on, sanoi K. K. Johansson ja syl käsi — tehtaassa on vuosi pitkähkö. Viisikymmentäkaksi kertaa olen pyytänyt palkankorotusta ja yhtä monta kertaa on minut uhattu ajaa pois, ja viisikymmentä kertaa olen itse uhannut lähteä pois. Kirkossa olen käynyt kahdeksansataa kertaa — ennen luorempana — ja seitsemänsataa kertaa sentähden, kun ei saanut itkeältä muualla nukkumisrauhaa. Nukkumisesta puhuessani — sanoi K. K. Johansson — täytyy minun huomauttaa, että olen tehtaassa nukahtanut ruokatunneilla yhteensä puolitoista vuotta, josta huvista sain kuulla yhteensä neljäkymmentä kirosanaa, kaksoymmentäkolme ivotsikkeilulla. Kuusikymmentäkuusi kertaa olen ollut hautajaisissa, satakolme kertaa ristiäisissä, kolmekymmentä kertaa häissä ja kaksitoista kertaa todistajana avioerojutuissa. Minä olen lukenut kuusikymmentätuhatta sanomalehteä ja vastanut yhdeksäänkymmeneen naimailmoitukseen, sitäpaitsi olen ostanut viisisataa pilalehtea pilan vuoksi. Saunassa olen oirt yhteensä kaksikymmentäviisituhatta kertaa, ja kahdeksan kertaa on minulta varastettu paita ja joka kerran saippua. Mitä ylimalkaan rehellisyyteen tulee, — sanoi K. K. Johansson — olen neljä kertaa pudottanut rahaa, saanatta lanttiakaan takaisin ja yhden kerran löytänyt kaksikymmentäviisi penniä, jonka oikea omistaja antoi minulle selkään, muka mokoman vähäpätöisen asian tähden En o le koskaan muuttanut. Olen aina asunut samassa paikassa. Mutta ruokaani on valmistanut kaksikymmentäkolme eri muijaa, joista kolme leskeä ja kaksikymmentä vanhaa piikaa. Näistä kahdeskakymmenestä kahdeksantoista kosasi minun. Ei niistä sen enempää, sanoi K. K. Johansson — sillä he puhuivat asiansa vaan sentähden, kun ei ollut muuta puhuttavaa. Kymmenen kertaa olen myöhästynyt tehtaasta, yht ensä viisi minuuttia, ja olen maksanut sen johdosta sakkoja kolme markkaa viisitoista penniä, ja kironnut näiden sakkojen tähden yhteensä kolme ja puoli viikon. Kuusikymmentä peria housuja olen hienonut rikki ja parikymmentä takkia, ja neljätoista kertaa olen kosinut.

— Yhden kerran kai Johansson tarkoittaa.

— Yksi henttu minulla oli, sanoi K. K. Johansson ja siirtelihe lähemmäksi minua — mutta ainä kosin sitä yhtä neljätoista kertaa ja sain joka kerran rukkaset.

— Ja on sitä siinä yhden osalle, sanoi K. K. Johansson ja rauhotteli — hyvää yötä.

Ja niin painui hän levolle — monennenko kerran?

Poikahan se oli, joka pulasi matkoiltaan. Käteltiin — eipä sinä ollut kiirettä kyselyihin kuinka myöhemmällä ukon kielenkannat suhvat ja hän kyseli sitä ja tata.

— Millaista siellä oli tässä maailmassa?

— Suuri ja avara se on ja luonnet puhuvat joka maassa eri kieltä.

— Vai niin, tuumi ukko — mutta minkälaista se maa siellä oikein on, maa, ymmärrätkö sinä?

— Alright, isä, vihermäistä Metsiä, jokia ja peltoja, kuten täälläkin.

— Vai niin. Mutta minkälainen se… meri on.

Poika — herrasmies nainoi:

— Ei näe muuta kuin vettä ja sinisen taivaan, vettä ja sinisen taivaan.

— Vettä ja sinisen taivaan! kivahti ukko — kaikki ne sitten valehtelevat! Ei muuta! Vettä ja sinisen taivaan vaan!

Ja sinuttuneena riensi hän toiseen huoneeseen ja pyllähti nukkumaan. Herrasmies viritti piipun, nosti jalat pöydälle ja vihelsi huolettomalla suullaan Alright!

Aamulla meni ukko työnön, eikä puhunut mitään. Illalla palasi hän allapäin ja kärsineen näköisenä. Hidas hämäläisparvi oli patoutunut otsalle. Poika aukoili matka-arkkujaan.

— Hyvää iltaa, sanoi ukko — kaunis leuto ilma tänään.

— Niin on sanoi poika.

— Tuuli on lännen puolessa.

— Jes, isä. Lännen puolessa.

— Vaikka räntää se pian alkaa sataa, jos vanhat merkit paikkansa pitää.

— Jes, isä. Paikkansa pitävät.

— Hm. Siin… kaunis on ilma.

Hänellä on jotain mielessä, mietti poika. Ja ukko meni aamulla työhön, valitellen unettomuntta ja palasi illalla riutuneena. Poika ojensi komean piipun ukolle tuliajaisiksi.

— Thes ist, sanoi hän — merenvahaa.

— Merenvahaa, sävähti ukolta … meren … Räntää tuli tänään.

Illallinen syötiin vaijeten.

Aamulla marssi ukko työhönsä aivan sairaan näköisenä ja tuli kotiin puolesta päivin.

— Sairas, sanoi poika, ja lähti hakemaan lääkäriä. Ja lääkäri tulikin, mutta koska hän ei ymmärtänyt, mikä ukkoa vaivasi, kirjoitti hän reseptin ja käski rohtoa nieltä kolme lusikallista päivässä. Lääkettä ei unsitiu ilman lääkärin määräystä!

Ja rohto tuotiin. Ukko otti lusikallisen ja muiskautti sen virnistäen kattoon. Toinen lusikallinen meni samaa tietä. Kolmatta ei hän enää yrittänytkään, vaan heitti koko moskan ulos ikkunasta.

— Is et so, huudahti poika — en sitten ymmärrä.

Mutta seuraavana aamuna kapusi ukko sängystään, mutta ei mennyt työhön. Päivällä puki hän juhlapuvun päälleen ja läksi ulos. Kun hän palasi, oli hänellä kainalossa kirja. Hän sulkeutui huoneeseensa. Kun poika illalla meni katsomaan, nukkui ukko kirja sylissä. „Maalta ja mereltä" luki poika kannesta, „korukansissa, hinta kovissa kansissa…"

— Allright!

Aamulla ei ukko tullut aamiaiselle eikä päiväliselle. Illalla vietiin hänelle omaan huoneeseensa. Illalla meni poikakin katsomaan. Kirja oli permannolla ja ukko nukkui. Hän houri. Selvät kuumeen merkit!

Mutta seuraavana aamuna näytäytyi hän ovella sairaana ja riutuneena.

— Tule tänne, sanoi hän pojalle. Ja poika meni.

— Kuulehan, sanoi hän… tuota onko siellä leuto ilma?

— Pakkanen ja kova.

Ukko käveli edestakaisin ja pysähtyi vihdoin pojan eteen ja puhui melkein huutamalla:

— Vettä ja sinisen taivaan! Sano nyt suoraan, että onko merikin sellainen?

— Jes, isä!

— Jees, jees! Eikö mitään muuta ne?

— Jees, jees! Eikö mitään

Port Arthurin

Virvoitusjuoma-tehdas

Valmistavat

Coca-Cola

y. m. virvoitusjuomia.

Tilatkaa kotiinne kori koetteeksi!

ED. FAURE

Omistaja

Secord katu 108. Puhelin 849.

Harrastakaa

Puhtautta!

Käykää kylpemässä säännöllisesti vähintäin kerran viikossa. Se on terveyden ehto ja suomalaisten vanha kiitettävä hyvä tapa. Sauna lämmin keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 2—12 j. p. p.

Huom.! Alusvaatteita pestään.

Entinen E. Krukbeckin sauna.

W. OJA.

— SUOMALAINEN —

RAVINTOLA

ja

PALLOHUONE

A. HELINEN

283 Bay kadulla 283

E. B. DOBIE.

Rahaa lainataan Palovakuutuksia

— Ainoastaan —

:: :: Hyviä sekä luotettavia :: ::

yhtiöitä suositellaan.

224 Arthur St.

Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.

A. Kauppisen

Räätäliliike

Valmistaa englantilaisista kankaista hyvin istuvia pukuja.

Telef. 682. :: 279 Bay St.

Kaikenlaista ammattiin kuuluvaa korjaustyötä tehdään joutuin ja kunnollisesti.

D. Myöhänen

PARTURIN LIIKE

Telef. 1146-c :: 281 Bay Str.

Snomalaisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia.

HUOM.! Partaveitsiä terotetaan.

UUSI — —

PALLOHUONE

Hyvät uudet pöydät

Yhdistyksien kokousilmoituksia

Bellevuen S. S. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai klo 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on Gust Sihvonen L. Box 21 Bellevue, Alta, Can.

Canadian Socialist Federationin yleisen toimeenpanevan komitean varsinaiset kokoukset pidetään joka kuukauden ensimäisenä ja kolmantena maanantaina talossa no. 9 Queen str. South (kolmannessa kerroksessa. **H. Martin**, kirjuri, 61 Weber str. East, Berlin, Ont.

Colemanin S. S. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina kello 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: Valter North Box 56 Coleman, Alta, Can.

Cobaltin S. S. osaston osote on: S. S. osasto. **Box 910, Cobalt**, Ont., Can.

Canmoren S. S. osaston varsinaiset e li kuukausikokoukset pidetään joka **ensimäinen** ja kolmas sunnuntai kuusta kello 2 ilta päivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: Juho Turunen, L Bx 1163 Canmore, **Alta, Can.**

Canadan Sosialistipuoluueen toimeenpanevan komitean pöytäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836 Vancouver, B. C., Canada.

Fort Williamin S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:s sunnuntai kello 8 j. pp. Osoite on: S. S. osasto 211 Robertson Street Fort William, Ont.

Ladysmithin S.S. osaston osoite on: S. s. osasto, **Bx 277**, Ladysmith, B. C. Can.

Port Arthurin S. S. osaston Sairausja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Second st. Sairauden katsojana on mrs. G. Bohm 300 Algoma st ja P. Oxman 345 Wiley st Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 2 päivällä jäsen maksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotona.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm, Sask.

Ontarion metsä- ja ma tatietyöläisten renkaan kirjeenvaihto osote on: Yrjö Mäkelä, Box 132, Port Arthur, Ont.

Kommunistisen Sammon Takojat Ltd. yhtiön osote on: Sammon Takojat Ltd. Websters Corner's B. C., Canada.

Phoenix'in suomalainen työväen yhdistys „Järki" pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina [illegible] illalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihto osote on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Sointulan S. S. osaston osote on: S. S. osasto, Sointula, B. C.

Sellwoodin S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on toistaiseksi: Sellwoodin S. S. osasto Box 101 Sellwood, Ont., Canada.

Nolalun S. S. osaston kokoukset pidetään joka kuun 2:nen sunnuntai kello 2 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: S. S. osasto Nolalu, P. A. D., Ont

Port Arthurin s. s. osaston työkokoukset pidetään joka 2 ja 4 sunnuntai kuussa kello 7.30 j. pp. 314 Bay St. Kirjevaihto-osote: S. s. osasto 314 Bay St., Port Arthur, Ont., Can.

Red Deerin S. S. osaston kokoukset pidetään joka 2:nen ja 4:s sunnuntai kuukaudessa.

Kirjeenvaihtajan osote on: Gust Mäki, Ekville, Alta.

Vancouverin suomalainen sosialistiyhdistys „Raivaaja" pitää kokouksia joka toinen ja neljäs Perjantai, alkaen kello 7.30 illalla, 112 W. Cardove st. Kirjeenvaihto osoite: Jacob Rämö, Britcola P. O., Vancouver, B. C.

Vancouverin S. S. osaste pitää kokouksensa joka 2:n ja 4:s torstai kuussa, kello 8 illalla. Kirjeenvaihto osote on Local no. 45, S. P. of C. 151 Hastings St W. Vancouver, B. C.

Toronton S. S. Liiton kirjeenvaihtajan osote on: T. s. s. Liitto, 214 Adelaide St., W. Toronto, Ont., Can.

Työväen Opistoa koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osotteella: Hj. Mattson, Box 1, Smithville, Minn.

Nepigon S. S. osaston kuukausi kokous pidetään joka 4:jäs sunnuntai kuussa, kello 3 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on F. Salo, Box 15 Nepigon, Ont., Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-ilta klo 8. Kirjevaihtoosoite on C. C. nuorisoseura Box 131 Copper Cliff, Ont., Can.

Garson Minning Nuorisoseuran varsinaiset ja ohjelma kokoukset pietään joka sunnuntai-ilta kello 8. Kirjeenvaihto osote on G. M. N. Seura „Yritys". Garson Mine. Sudbury, Ont.

Salmon Arm. s. s. osast n työkokoukset pidetään joka k ukauden 2 ja 4 sunnuntai kelo 2 j. p. p. Kirjeenvaihto osoite on: S. S. Osasto, Salmon Arm, Box 658 B. C. Canada.

Victorian Nuorisoseuran varsinainen kokous pidetään joka kuukauden ei imäisenä sunnuntaina. Ylimääräisiä pidetään tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihtajan osote on: V. Nuorisoseura, Mond, P. O. Ont.

Nanaimon S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: N. S. S. osasto, Box 199, B. C.

Sault Ste Marien S. S. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai klo 8.30 ill. Kirjeenvaihti. osote: S. S. osasto West. Lbox 146 Sault Ste Marie, Ont., Can.

Ilmoittakaa Työkansassa.

BANK OF MONTREAL

Perustettu 1817.

Pääoma kaikki maksettu	$14,400,000.00
Jäännös	$11,000,000.00
Varat (omaisuus)	$168,001,173.12

No. 176 Algoma st. Puhelin 1118

Jokapäiväistäleipää!

on saatavana vanhanmaan reikäleipiä, korppuja kovaa leipää sekä leivoksia kaikesta aausta. Ne jotka aikovat omaa kotia perustaa muistakaa että ei ainoastaan rakkaudella eletä vaan tarvitaan leipää siis ähettäkää tilauksenne.

Huom! Linjoille toimitetaan tilaukset huolella.

Wm Blomqvist.
LEIPOMO
30 Centre St., Puhelin 345. Port Arthur, Ont.

Suomalainen Yhteiskauppa-yhtiö
Fort Willamissa.

Myy kaikkia ruokatavara alalle kuuluvia tavaroita. (Groceries & Bukhers). Tässä liikkeessä taataan rehellinen palvelus ja hyvä tavara.

Meille saapuu tav roita, kuten voita ja munia sekä virkistäviä hedelmiä idästä kahdesti viikossa joten ne ovat tuoreita ja parhaita laadultaan. Siis tarvites anne näitä tavaroita o.. teidän paras tilata ne aina osuuskaupasta.

Paras asia tässä on vielä se että liikevoitto jää teille itsellenne.
Kannattakaa aina omaa kauppanne

The Finnish Co-op. Store Co. Ltd.

Presson Block — — Phone 1326.— — Simpson st. Fort William.

Kansalaiset Huom.!

OSUUSKAUPPA

on luotettavin liike tehdä ostoksianne, mikäli tähän astinen kokemus osoittaa. Tavarain hyvyydessä ja halpuudessa se kykenee kilpailemaan yksityiskauppojen kanssa. Ja tulevaisuus on näyttävä mitä kaikkea se kykeneekään tekemään ostajiensa eduksi. Siis kaikki Port Arthurin työläiset rientäkää kilvan tekemään ostoksianne omasta liikkeestänne, joka on

OSUUSKAUPPA

The Co-operative Trading Co.

281 Bay St. Telefooni 1058

O. Kivelän
UUSI LEIPURILIIKE

jossa valmistetaan leipää ja leivoksia kaikesta laadusta.
Lähi seuduille lähetetään tilaukset joutuin ja huolella
Tilaukset voitte lähettää osotteella:

O. Kivelä,
105 Secord St. - - Port Arthur.
Puhelin 1618.

TEHTAALAISIA.
Pikavalokuvia.

I.

Hän kävi usein luonani sylkeksimässä. Hän oli kuudenkymmenen vuoden vanha ja ollut tehtaassa viisikymmentä vuotta. Hän oli kaupunkilaisrotua, sen tunsi jo nenässään.

Hän oli nyt jo siinä iässä, jolloin aletaan valmistautua pitkälle matkalle. Hänessä oli paljon luontaista humooria, ja hän voi hymyillä melkein kuin filosoofi, katsellessaan elämäänsä.

Esitän hänet kumartaen. Kalle Kustaa Johansson (hän kesti kansallisen uudistusvimman kuin mies — eikä muuttanut nimeään), joten hän jäi K. K. Johanssoniksi.

Tulipa hän kerrankin iltapuh-

tarkoittaa.

— Kunsi niitä oli, sanoi K. K. Johansson—. Viisi päivää olen yhteensä käyttänyt elämän. ajalla urheiluun, ollessani joutoaikoina ongella, joista kolme meni kiroiluihin kuin ei tullut kaloja. Puhuessani itsestäni ja terveydestäni, täytyy minun vielä sanoa, että minulla on ollut hyvä terveys; minä olen kurkussani jaksanut kantaa kotiini neljä paalia tehtaan tomua. Minun ajallani on tehtaassa ollut kolme isäntää, viisitoista insinööriä, satakunta hännäntuppea ja neljäkymmentä insinöörien tekemää poikalasta. Työlapsia oli yhtä paljon kuin viikkoja vuodessa eli kuusikymmentäkaksi.

— Viisikymmentäkaksi kai Johansson tarkoittaa.

— Kuusikymmentäkaksi niitä on, sanoi K. K. Johansson ja sylkäsi — tehtaassa on vuosi pitkähkö. Viisikymmentäkaksi kertaa olen pyytänyt palkankorotusta ja yhtä monta kertaa on minut uhattu ajaa pois, ja viisikymmentä kertaa olen itse uhannut lähteä pois. Kirkossa olen käynyt kahdeksansataa kertaa — ennen nuorempana — ja seitsemänsataa kertaa sentähden, kun ei saanut itikoilta muualla nukkumisrauhaa. Nukkumisesta puhuessani — sanoi K. K. Johansson — täytyy minun huomauttaa, että olen tehtaassa nukahtanut ruokatunnella yhteensä puolitoista vuotta, josta huvista sain kuulla yhteensä neljäkymmentä kirosanaa, kaksikymmentäkolme ruotsinkielellä. Kuusikymmentäkuusi kertaa olen ollut hautajaisissa, satakolme kertaa ristiäisissä, kolmekymmentä kertaa häissä ja kaksitoista kertaa todistajana avioerojutuissa. Minä olen lukenut kuusikymmentätuhatta sanomalehteä ja vastannut yhdeksäänkymmeneen naimailmoitukseen, sitäpaitsi olen ostanut viisisataa pilalehteä pilan vuoksi. Saunassa olen ollut yhteensä kaksikymmentäviisituhatta kertaa, ja kahdeksan kertaa on minulta varastettu paita ja joka kerran saippua. Mitä ylimalkaan rehellisyyteen tulee, — sanoi K. K. Johansson — olen neljä kertaa pudottanut rahaa, saamatta lanttiakaan takaisin ja yhden kerran löytänyt kaksikymmentäviisi penniä, jonka oikea omistaja antoi minulle selkään, muka mokoman vähäpätöisen asian tähden. En ole koskaan muuttanut. Olen aina asunut samassa paikassa. Mutta ruokaani on valmistanut kaksikymmentäkolme eri muijaa, joista kolme leskeä ja kaksikymmentä vanhaa piikaa. Näistä kahdestakymmenestä kahdeksantoista kosasi minua. Ei niistä sen enempää, sanoi K. K. Johansson — sillä he puhuivat asiansa vaan sentähden, kun ei ollut muuta puhuttavaa. Kymmenen kertaa olen myöhästynyt tehtaasta, yhteensä viisi minuuttia, ja olen maksanut sen johdosta sakkoja kolme markkaa viisitoista penniä, ja kironnut näiden sakkojen tähden yhteensä kolme ja puoli viikkoa. Kuusikymmentä paria housuja olen hieronut rikki ja parikymmentä takkia, ja neljätoista kertaa olen kosinut.

— Yhden kerran kai Johansson tarkoittaa.

— Yksi henttu minulla oli, sanoi K. K. Johansson ja siirtelihe lähemmäksi minua — mutta minä kosin sitä yhtä neljätoista kertaa ja sain joka kerran rukkaset.

— Ja on sitä siinä yhden osalle, sanoi K. K. Johansson ja haukotteli — hyvää yötä.

Ja niin painui hän levolle — monennenko kerran?

II.

Vanha mies oli jo hänkin, mutta elää vielä monta vuotta, sillä hän on syntynyt maaseudulla, Hämeen syvimmässä sopukassa.

Hän oli todellinen kuivan maan asukas, eikä koskaan ollut käynyt muualla kuin kotipitäjässänsä, lukuunottamatta tietysti sitä kertaa, jolloin hän tuli tänne kaupunkiin. Merta hän ei ole koskaan nähnyt. Tehtaassa oli hän koko miesikänsä ollut

Viimeisen kerran kävi hän syntymäpitäjässään silloin kuin haki nuoruutensa lemmityn, syntymämökkinsä naapurin tyttären emännäksi itselleen. Yksi poika oli vaan syntynyt, joka sekin oli jo nuorena lähtenyt pois merille, peläten tehdaselämää. Niin eleli leskeksi jouduttuansa näin hiljalleen odotellen viimeistä kesiänsä

Eräänä tammikuun iltana aukeni ukon asunnon ovi ja turpeannut pitkä herrasmies astui sisään.

— Ei näe muuta kuin vettä ja sinisen taivaan, vettä ja sinisen taivaan.

— Vettä ja sinisen taivaan! kivahti ukko — kaikki ne sitten valehtelevat! Ei muuta! Vettä ja sinisen taivaan vaan!

Ja suuttuneena riensi hän toiseen huoneeseen ja pyllähti nukkumaan. Herrasmies viritti piipun, nosti jalat pöydälle ja vihellesi huulettomalla suullaan Allright!

Aamulla meni ukko työhön, eikä puhunut mitään. Illalla palasi hän allapäin ja kärsineen näköisenä. Hidas hämäläisparvi oli patoutunut otsalle. Poika aukoili matka-arkkujaan.

— Hyvää iltaa, sanoi ukko — kaunis, leuto ilma tänään.

— Niin on sanoi poika.

— Tuuli on lännen puolessa.

— Jes, isä. Lännen puolessa.

— Vaikka räntää se pian alkaa sataa, jos vanhat merkit paikkansa pitää.

— Jes, isä. Paikkansa pitävät.

— Hm. Siin... kaunis on ilma.

Hänellä on jotain mielessä, mietti poika. Ja ukko meni aamulla työhön, valitellen unettomuutta ja palasi illalla riutuneena. Poika ojensi komean piipun ukolle tuliaisiksi.

— Thes ist, sanoi hän — merenvahaa.

— Merenvahaa, sävähti ukolta ... meren ... Räntää tuli tänään.

Illallinen syötiin vaijeten.

Aamulla marssi ukko työhönsä aivan sairaan näköisenä ja tuli kotiin puolesta päivin.

— Sairas, sanoi poika, ja lähti hakemaan lääkäriä. Ja lääkäri tulikin, mutta koska hän ei ymmärtänyt, mikä ukkoa vaivasi, kirjoitti hän reseptin ja käski rohtoa nieltä kolme lusikallista päivässä. Lääkettä ei uusittu ilman lääkärin määräystä!

Ja rohto tuotiin. Ukko otti lusikallisen ja muiskautti sen virnistäen kattoon. Toinen lusikallinen meni samaa tietä. Kolmattta ei hän enää yrittänytkään, vaan heitti koko moskan ulos ikkunasta.

— Is et so, huudahti poika — en sitten ymmärrä.

Mutta seuraavana aamuna kapusi ukko sängystään, mutta ei mennyt työhön. Päivällä puki hän juhlapuvun päälleen ja lähti ulos. Kun hän palasi, oli hänellä kainalossa kirja. Hän sulkeutui huoneeseensa. Kun poika illalla meni katsomaan, nukkui ukko kirja sylissä. „Maalta ja mereltä" luki poika kannesta, „korukansissa, hinta kovissa kansissa..."

— Allright!

Aamulla ei ukko tullut aamiaiselle eikä päivälliselle. Illalla vietiin hänelle omaan huoneeseensa. Illalla meni poikakin katsomaan. Kirja oli permannolla ja ukko nukkui. Hän houri. Selvät kuumeen merkit!

Mutta seuraavana aamuna näyttäytyi hän ovella sairaana ja riutuneena.

— Tule tänne, sanoi hän pojalle. Ja poika meni.

— Kuulehan, sanoi hän.. tuota onko siellä leuto ilma?

— Pakkanen ja kova.

Ukko käveli edestakaisin ja pysähtyi vihdoin pojan eteen ja puhui melkein huutamalla:

— Vettä ja sinisen taivaan! Sano nyt suoraan, että onko merikin sellainen?

— Jes, isä?

— Jees, jees! Eikö mitään muuta ne?

— Jees, jees! Eikö mitään muuta ne?

— Ei mitään muuta.

— Merenvahapiippu! Eikö merenvahaakaan näe? Mistä sinä sitten otit merenvahaa?

Vanhus luikkasi vallan kuumeisena. Nyt poika keksi.

—Jes, isä, näkyy muutakin kuin meri ja taivas. Merenvaha, merenvaha, merenvaha näkyy ja lintuja merenvahan latvassa ja apinoita ja ihania kukkia...

— Johan minä sitä ajattelin, ettei niin avaraa paikkaa mailmassa olekaan, johon näkyisi ainoastaan vesi ja sininen taivas.. Enkö minä sitä sanonut!

Hän oli vallan riemuissaan. Hän heitti ostamansa kirjan uuniin:

— Tuokin roju ...... valheita täynnä — — muka maa on pyöreä .... Ja nyt poika, juttele, sitä sinne mailmaan oikein kuuluu Jees!

Ukko oli vallan terve.

Ja niin rientävät päivät vanhaa rataansa, ajasta aikaan.

Kalle Rissanen.

ED. FAURE
Omistaja
Secord katu 108. Puhelin 849.

Harrastakaa
Puhtautta!

Käykää kylpemässä säännöllisesti vähintäin kerran viikossa. Se on terveyden ehto ja suomalaisten vanha kiitettävä hyvä tapa. Sauna lämmin keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 2—12 j. p. p.

Huom.! Alusvaatteita pestään.

Entinen E. Krukbeckin sauna.

W. OJA.

— SUOMALAINEN —
RAVINTOLA
ja
PALLOHUONE
A. HELINEN
283 Bay kadulla 283

E. B. DOBIE.

Rahaa lainataan
Palovakuutuksia
— Ainoastaan —
:: :: Hyviä sekä luotettavia :: :
yhtiöitä suositellaan.
224 Arthur St.
Port Arthur ::—:: ::—:: Ont.

A. Kauppisen
Räätäliliike
Valmistaa englantilaisista kankaista hyvin istuvia pukuja.
Telef. 682. :: 279 Bay St.
Kaikenlaista ammattiin kuuluvaa korjaustyötä tehdään joutuin ja kunnollisesti.

D. Myöhänen
PARTURIN LIIKE
Telef. 1146-c :: 281 Bay Str.
Suomalaisten kesken hyväksi tunnettu kunnollisen työnsä takia.

HUOM.! Partaveitsiä terotetaan.

UUSI — —
PALLOHUONE
Hyvät uudet pöydät
Saatavana tupakkaa ja virvoitusjuomia.
Entisessä O. Aarnion kahvilassa Bay St. 279
Jackson & Toleck.

Hammaslääkäri
W. T. McGORMAN
ottaa vastaan sairaita kello 9—6.
Room 1 Mooring Block
Cumberland St.
Port Arthur.

Colemanin S. S. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena ja viimeisenä sunnuntaina kello 7 j. pp. Kirjeenvaihtajan osote on: Valter North Box 56 Coleman, Alta, Can.

Cobaltin S .S. osaston osote on: S. S. osasto. Box 910, Cobalt, Ont., Can.

Canmoren S. S. osaston varsinaiset e li kuukausikokoukset pidetään joka ensimäinen ja kolmas sunnuntai kuusta kello 2 ilta päivällä. Kirjeenvaihtajan osote on: Juho Turunen, L Bx 1163 Canmore, Alta, Can.

Canadan Sosialistipuolueen toimeenpanevan komitean pöytäkirjurin kirjeenvaihtajan osote on: D. G. McKinzie, Box 836 Vancouver, B. C., Canada.

Fort Williamin S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 1:n ja 3:s sunnuntai kello 8 j. pp. Osoite on: S. S. osasto 211 Robertson Street Fort William, Ont.

Ladysmithin S.S. osaston osoite on: S. s. osasto, Bx 277, Ladysmith, B. C. Can.

Port Arthurin S. S. osaston Sairausja hautausapukassan jäsenkirjuri on T. Niemi 224 Secord st. Sairauden katsojana on mrs. G. Bohm 300 Algoma st ja P. Oxman 345 Wiley st Johtokunnan kokoukset ovat joka kuun 1 sunnuntaina kello 2 päivällä jäsen maksuja ottaa vastaan T. Niemi osaston kokouksissa ja kotena.

New Finlandin s. s. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai. Kirjeenvaihtajan osote on: John W. Jacobson, Forest Farm, Sask.

Ontarion metsä- ja ... tatietyöläisten renkaan kirjeenvaihto osote on: Yrjö Mäkelä, Box 132, Port Arthur, Ont.

Kommunistisen Sammon Takojat Ltd. yhtiön osote on: Sammon Takojat Ltd. Websters Corner's B. C., Canada.

Phoenix'in suomalainen työväen yhdistys „Järki" pitää kokouksiaan jokaisena sunnuntaina ... illalla. Suomalaisella haalilla. Kirjeenvaihto osoite on: Box 283 Phoenix B. C. Can.

Sointulan S. S. osaston osote on: S. S. osasto, Sointula, B. C.

...tun, Ont., Can.

Red Deerin S. S. osaston kokoukset pidetään joka 2:nen ja 4:s sunnuntai kuukaudessa.

Kirjeenvaihtajan osote on: Gust Mäki, Ekville, Alta.

Vancouverin suomalainen sosialistiyhdistys „Raivaaja" pitää kokouksia joka toinen ja neljäs Perjantai, alkaen kello 7.30 illalla, 112 W. Cardove st. Kirjeenvaihto osoite: Jacob Rämö, Britcola P. O., Vancouver, B. C.

Vancouverin S. S. osaste pitää kokouksensa joka 2:n ja 4:s torstai kuussa, kello 8 illalla. Kirjeenvaihto osote on Local no. 45, S. P. of C. 151 Hastings St W. Vancouver, B. C.

Toronton S. S. Liiton kirjeenvaihtajan osote on: T. s. s. Liitto, 214 Adelaide St., W. Toronto, Ont., Can.

Työväen Opistoa koskevat kirje- ja rahalähetykset ovat lähetettävä osotteella: Hj. Mattson, Box 1, Smithville, Minn.

Nepigon S. S. osaston kuukausi kokous pidetään joka 4:jäs sunnuntai kuussa, kello 3 j. p. p. Kirjeenvaihtajan osote on F. Salo, Box 15 Nepigon, Ont., Can.

Copper Cliffin nuorisoseuran työ- ja ohjelmakokoukset on joka sunnuntai-ilta klo 8. Kirjevaihtoosoite on C. C. nourisoseura Box 131 Copper Cliff, Ont., Can.

Garson Minning Nuorisoseuran varsinaiset ja ohjelma kokoukset pietään joka sunnuntai-ilta kello 8. Kirjeenvaihto osote on G. M. N. Seura „Yritys". Garson Mine. Sudbury, Ont.

Salmon Arm s. s. osast n työkokokset pidetään joka kuukauden 2 ja 4 sunnuntai kelo 2 j. p. p. Kirjeenvaihto osoite on: S. S. Osasto, Salmon Arm, Box 658 B. C. Canada.

Victorian Nuorisoseuran varsinainen kokous pidetään joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina. Ylimääräisiä pidetään tarpeen vaatiessa. Kirjeenvaihtajan osote on: V. Nuorisoseura, Mond, P. O. Ont.

Nanaimon S. S. osaston kirjeenvaihtajan osote on: N. S. S. osasto, Box 199, B. C.

Sault Ste Marien S. S. osaston kokoukset pidetään joka sunnuntai klo 8.30 ill. Kirjeenvaiht. os.: S. S. osasto West, Lbox 146 Sault Ste Marie, Ont., Can.

Ilmoittakaa Työkansassa.

BANK OF MONTREAL

Perustettu 1817.

Pääoma kaikki maksettu	$14,400,000.00
Jäännös	$11,000,000.00
Varat (omaisuus)	$168,001,173.12

PORT ARTHURIN HAARA-OSASTO

Vekseleitä kaikkialle ja kaikkialta myydään ja ostetaan.
Velkakirjoja vaihdetaan rahaksi.
Välitetään kaikkia pankkiin kuuluvia asioita.

Säästöpankki.

Korkoa maksetaan talletuksista $1.00 ylöspäin. Epäilemättä varma pankki on tämä, syystä että se on suurin ja vanhin Canadassa.

Port Arthurin haaraosasto. W. H. NELSON, Pankkiiri

S. W. RAY JARVIS
RAY, STREET & Co
PERUSTETTU 1884.
PANKKIIRIT
PORT ARTHUR PORT WILLIAM

5 % korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpankkiosastossamme, kun panette säästöön vähintäin $1.00.

Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.
Me vakuutamme rakennuksia, huonekaluja, vaatteita, arvoesineitä, j. n. e. tulipaloa vastaan.
Me voimme vakuuttaa teidät tapaturmien varalta.
Meillä on suuri joukko huoneita ja tontteja Port Arthurissa ja Fort Williamissa myytävänä sekä vuokrattavana.
Piletteja ... linjoille kaikkiin Suomen satamiin myydään halvimmilla hinnoilla. ...

VERA.

(Kirj. Georg Nordensvan).
(Suomennos.)

Istun eräässä Berlinin hotellissa ja kirjoitan matkapäiväkirjaani, joka on opintomatkani seuralainen ja jolle nyt viimeisen kerran uskon ajatukseni, ennen kotia tuloani.

Kolme viikkoa sitten vielä olin Sveitsissä, ystävällisessä, pienessä Clarens'issa. Mutta minusta tuntuu kuin olisi koko vuosi vierähtänyt siitä illasta, jolloin seisoin asemasillalla ja jolloin juna liukui pois hänen kanssansa, hänen, joka ei edes katsahtanut ulos vaununsa akkunasta huiskuttaaksensa hyvästiksi, sitten kun hän oli toverillisesti kättäni puristanut ja ottanut vastaan kukkaisvihkoni sekä astunut vaunuun.

En löytänyt Sveitsissä mitään hauskuutta enää. Kyselin itseltäni kerran toisensa jälkeen, mitä minulla siellä oikeastaan oli tekemistä, häpesin joutilasta elämääni ja kun koetin tehdä työtä, oli tulos yhtä huono, teinpä mitä tahansa.

Ihmiset kyllästyttivät minua, nämä englantilaiset puupölkyt naisinensa ja heidän ikuisine piirustusalbumineineen, kiemailevat saksattaret ja meidän omat hupaisat kansalaisemme heikkoine rintoinensa. Minusta tuntui ainoastaan tyhjältä ja köyhältä koko se kansainvälinen alue, josta minä äsken niin suuresti nautin sitä tutkiessani. Yksin maisemakin, kaunis, unohtumaton maisema, kyllästytti minua — auringon paahtamat vuoret, hohtavan valkoiset purjeet sinisellä kristallin kirkkaalla järven pinnalla, puutarhat kukkaismaailmoineen...

Huomasin nyt sen, mitä en koskaan ollut tullut ajatelleeksi,—etten ollut oikeutettu täten laiskottelemaan täällä päivästä päivään, viikosta viikkoon. Enkä voinut ajatella mitään muuta kuin tuota poismatkustanutta venäläistyttöä kylmine, vaaleansinisine silmineen ja levollista, aina levollista, päättäväistä ilmettä hänen lujissa kasvonpiirteissään.

Päätin lähteä ja matkustin pohjoiseen, kotiin. Matka-apurahani oli loppunut ja olin ollut jo kylliksi kauvan poissa.

Kuljin hitaasti pohjoista kohti Saksan läpi, pysähdyin joiksikin päiviksi suuriin kaupunkeihin, katselin ihmisiä, hengitin nykyakasta saksalaista ilmaa, katselin vanhoja museoita — ja nyt olen Berlinissä, keisari-kaupungissa, miljoonakaupungissa, Spreen varrella olevassa Atenassa. Käyskentelen ympäri kaupunkia, kuten väsynyt matkailija, pitkin näitä yksitoikkoisia suurkaupungin katuja, joilla sotaväkeä alituiseen marssii ohitseni kansan huviksi sekä muistutukseksi siitä, missä ajassa nyt elämme. Pysähdyn välinpitämättömänä suurten kauppa-akkunoiden edustalle, joissa näkyy tuhansissa eri asennoissa otettuja valokuvia „korkeasta herrasväestä"; istuskelen kahviloissa, joissa ympärilläni liikkuu jäykkiä upseereita, siviili-säätyisiä korkeita henkilöitä parisilais-kuosissa ja ei vähemmän hienoja naisia ilotyttöjen piireistä.

Käyn kansallismuseossa ja katselen kenraalien maalattuja muotokuvia ja taistelukuvia, joissa riemuitsevat sotamiehet ympäröivät voittajan, joka nöyrästi paljastaen päänsä antaa jumalalle kunnian verilöylystä.

Käyn Kroll'issa ja Viktoriassa, kuuntelen mestarilaulajaa ooppelassa, huvitan itseäni ja elän Berlinin elämää, ja se on jääpä viimeiseksi muistokseni opintomatkaltani.

Ja kuitenkin —, kuitenkin on

dät erotti sekä välimatka että myöskin ajatustemme, mielipiteidemme, toiveidemme suunta.

Hänessä ei ollut mitään, joka olisi kiinnittänyt huomiota ensi silmänräpäyksessä. Pieni ja laiha, hoikka mutta joustava, tuo kahdeksantoista vuotias tyttö ei ollut niitä, jotka vieraiden joukossa Clarencessa joutuvat huomion esineiksi.

Mutta hän liikkui aivan luonnollisesti heidän joukossansa. Hän ei koskaan välittänyt salata ikäväänsä, ja kun hänen maamiehensä rupesivat häntä liiaksi lähentelemään, ei hän peittänyt tyytymättömyyttänsä. Oli selvää, että hän halveksi noita sieviä kaunottaria, jotka näyttivät niin merkillisesti kiintyvän kaikkeen, mitä he kuulivat ja kaikkiin, joiden seuraan he joutuivat, mutta jotka unohtivat yhtä helposti kaiken, minkä oppivat, ja jotka oikeastaan välittivät vain omasta persoonastaan ja omista myötäkäymisistään.

Juuri tämä, että hän oli niin varma itsestään, niin itsetietoinen käytöksessään, niin välinpitämätön toisten mielipiteistä, että hän oli ihminen, joka eli omaa elämäänsä ja ajatteli omintakeisesti, — tämä kaikki hänessä veti minua puoleensa.

Tulin esitellyksi hänelle, ja tulimme puhelleeksi ympäristöstämme. Siitä vaihtui keskustelu saksalaiseen Sveitsiin, ja hän kertoi jotakin Dresdenistä ja vähän sixtintiläisestä madonnasta.

En voinut olla mainitsematta, että olin tuntenut jonkun verran pettymystä sixtintiläisen madonnan suhteen.

„Hauskaa, kun kerran saa kuulla rehellisiä sanoja!" sanoi hän.

„Mutta taulua on luultavasti monesti uusittu ja korjailtu"... katsoin olevani velvollinen huomauttamaan.

„Minkälainen se on ollut, emme voi tietää. Nyt näyttää se vesivärimaalaukselta, ja piirustus on kummallisen hämärä..."

„Mutta kasvojen ilme, neiti.."

„Se on sielukas — se on kaunis umbrilainen tyttö-tyyppi. Mutta se on yhtä hyvä piirroksena."

Minun kaunotiede-oppini, jonka minä nyt katsoin velvollisuudekseni tuoda esiin, ei ollenkaan tehnyt mitään vaikutusta tähän kerettiläisluonteeseen.

Hän oli isänsä kanssa Sveitsissä; isä oli kalpea reumatismin murtama herrasmies, jota kuljetettiin pienissä vaunuissa ja joka usein istui auringonpaisteessa synkkämielisesti tuijottaen vedenpinnan yli. Veera istui hänen vieressänsä kirjoinensa, aina kirjoinensa.

Me jouduimme piankin ensimäisen turistituttavuuden asteen yli ja lakkasimme „keskustelemasta." Hän oli lapsellisen avonainen, ja hän oli kuitenkin kaikkein vähimmän lapsi. Hänen isänsä, kertoi hän, oli nuoruudessansa ollut valtiollisesti „epäiltäviä". Hän oli lukenut kiellettyä kirjallisuutta. Kirjat löydettiin tavallisessa kotitarkastuksessa, hänet oli vangittu ja karkoitettu maasta, istuttuaan ensin kaksi vuotta vankilassa ennen asian tuomioistuimen eteen ottamista. Hänen terveytensä oli murtunut, ja nyt enää ei ollut toivoa hänen paranemisestaan. Hän oli nyt täydelleen välinpitämätön, ei koskaan puhunut politiikasta eikä koskaan onnetttomuudestaan.

Valkopartainen ukko, hermostuneine ilmeineen, ystävällisine 6katseineen ja kaihomielisine hymyilyineen istui yksinäisissä mietteissään, suljettuna ja välinpitämättömänä, puhui veltosti ja kylmästi vähäpätöisyyksistä — mies, joka ei toivonut mitään, mutta joka ymmärsi sulkea itseensä surunsa ja tunteensa.

olivat kokonaan vallanneet hänen olemuksensa.

Ja hän oli persoonallisuus, tämä nuori tyttö, joka omasi aikansa korkeimman sivistyksen, joka oppi kaiken vaivatta, puhui viittä eri kieltä yhtä helposti, ja jolla oli oma mielipiteensä kaikesta, mitä hän oli lukenut ja oppinut.

Hän voi lämmetä puhuessaan veljen onnettomuudesta, niin että hän silmänräpäykseksi sai väriä poskillensa ja niin että hänen suuret silmänsä hehkuivat, mutta muutoin oli hänellä tuo kylmä, kiinteä katse, joka ikäänkuin punnitsi sitä, johon hän katsoi.

„Te olette siis nihilisti?" en voinut estää itseäni kysymästä, vaikka tiesin, kuinka tyhmä ja lapsellinen kysymys oli.

„Nihilisti!" sanoi hän hämmästymättä kysymyksestä. „Te olette naurettava! Mitä tiedätte te niistä? Te olette lukenut heistä sanomalehdissänne, te olette lukenut Dostojevskiä ja Turgenjeviä ja te luulette että Basarov on ainainen tyyppi meidän nuorisostamme. Ettekö siis ole elänyt mukana viimeisinä vuosina, ettekö käsitä, että täytyi käydä niinkuin kävi?"

Sanokaa meitä kernaasti vallankumouksellisiksi, se on nimi, josta me ylpeilemme. Me tahdomme kumota vallan. Olkaa varma, että kumous tulee ja tulee pian — eikä se tule ainoastaan Venäjällä. Te näette puolueet: se, joka tahtoo rakentaa uuden valtion — sanokaa meitä nihilisteiksi, jos se teitä huvittaa, — ja se, joka kutsuu itseänsä yhteiskunnan säilyttäjäksi, joka tahtoo tukea nykyistä yhteiskuntaa, minkälainen se sitten lieneekään, ja joka rakentaa olemuksensa pajunetteihin."

Hän puhui aivan rauhallisen vakavasti, jälkeäkään ei näkynyt kiihkosta. Oli lauhkea ilta, järvi oli kuparinpunerva auringonsäteistä, jotka kuumensivat kaukana etäisyydessä näkyviä vuoria. Huviloiden verannoilta levisi kukkien tuoksua, eräästä punaisesta, pienestä palatsista kuului tanssimusiikkia illan ilmaan ja puutarhassa näkyi herroja ja naisia kävelevän käsikädessä kukkaisryhmien välitse.

„Mitä ajattelette?" kysyin minä.

„Minä ajattelen veljeäni, jos hän enää on elossa", vastasi hän.

Kuljimme sanattomina punaisen huvilan ohi. Straussin valssin säveleet seurasivat meitä jonkun minutin ajan, sitten ei niitä enää kuulunut.

Seuraavina päivinä tapasimme harvoin toisiamme — hänen isänsä tuli huonommaksi ja hän pysytteli kotona. Silloin vasta huomasin, kuinka läheinen hän oli minulle. Kaipasin häntä joka kerran, kun menin ulos enkä tavannut häntä kuten enn niin paljon, josta olisin tahtonut puhella hänen kanssansa. Olin tottunut puhumaan avonaisesti, kursailematta tuon pienen totisen tytön kanssa. Hänessä oli jotakin, joka pakoitti minua käymään oikeutta itseni kanssa, — hänen avomielisyytensä, joka ei tiennyt mistään ehdoista, vaati vastaukseksi samaa rehellistä kieltä minun puoleltani. Hän voi katsoa minuun, kuin olisi tahtonut sanoa: „nyt on sinun vuorosi, kerro itsestäsi, kansalaisistasi. Minkä eteen te työskentelette, mihin te pyritte, mitä te toivotte? Älkäämme puhuko arvoituksia, — sillä tavalla emme saa minkäänlaisia vuorovaikutuksia tuttavuudestamme."

Mutta minulla ei ollut paljoa puhumista. Kerran tuttavuutemme alussa, oli hän leikillisesti maininnut: „Venäläinen nuoriso, katsokaas, se olen minä!" Ja nyt olin vähällä sanoa hänelle, että

maan tosissani sentähden, että oli niin paljon muuta, joka tunkeutui ajatuksiini ja jolla oli minuun aivan toisellainen merkitys.

Hän kuunteli ääneti minua. Sitten kysyi hän:

„Tunnetteko meidän kirjallisuuttamme. Tunnetteko Oblomovia?"

„En, en tunne häntä vielä", virkoin.

„Hän elää monessa maassa", sanoi hän.

Nyt, kun olemme jotakuinkin erillämme, kuljeksin alituiseen ja ajattelen Veeraa. Lähetin hänelle kukkia kirjoitin sonetin, jota hän kuiktenkaan koskaan ei tulisi lukemaan, sillä mitä kaikkea hän osasikin, niin ruotsia hän ei ymmärtänyt.

Joka päivä kuljin monta kertaa huvilan ohi, jossa hän asui ja jossa oli niin hiljaista ja kuollutta. Vanha venäläinen herra oli nyt toivoton paranemisesta.

Eräänä aamupäivän otin minä vastaan Veralta kortin, johon hän selvällä käsialallaan oli kirjoittanut seuraavat sanat:

„Isäni on tänä aamuna kuollut. Olkaa hyvä ja tulkaa luokseni."

Hän otti minut vastaan pienessä salongissaan. Hän oli ehkä hiukan kalpeampi kuin tavallisesti ja hänen poskensa hiukan sisäänpainuneet, mutta hän näytti yhtä rauhalliselta ja hiljaiselta, kuin olin hänet ennenkin nähnyt. Hänen silmänsä eivät punertaneet, eikä hän ollut mustiin puettu, mutta hänen kätensä vapisi, kun hän sen ojensi minulle.

Hän pyysi minua auttamaan häntä eräässä rahakysymyksessä. Oli kysymyksessä matka Geneveen ja erään pankkiirin luona käynti siellä. Hän ei voinut itse matkustaa sinne nyt.

Kun palasin asian suoritettuani, tapasin hänet puutarhassa. Hän ojensi minulle kätensä:

„Matkustan huomen-illalla. Hautaus tapahtuu, kuten tiedätte, aamupäivällä, ja minulla ei ole mitään, joka pidättäisi minua enää täällä."

„Te matkustatte? Minne?"

„Kotiin."

„Sukulaistenne luo?"

„Ei, matkustan erään ystävättäreni luo. Hän elää karkoitettuna ja valvonnan alaisena eräässä pienessä kylässä Vähä-Venäjällä. Tiedättekö miksi hänet on karkoitettu sinne, miksi hän vieläkin on „epäiltävien kirjoissa?" Siksi että hänen päähänsä pisti opettaa talonpoikaisvaimoja isänsä maatilalla ompelemaan ja lukemaan. Hän kokosi heidät yhteen ja luki ääneen heille."

„Ja nyt?"

„Hän elättää itseänsä ompelemalla vaatteita. Mutta hän opettaa salaa lapsia lukemaan. Ei ainakaan sitä vielä oltu saatu ilmi, kun viimeksi kuulin hänestä. Meillä ei ole lupa levittää tietoja, siksi että tieto on valtaa ja tieto vapauttaa.

Matkustan sinne. Luultavasti en pysähdy hänen luoksensa, ellei minua tarvita siellä. Mutta hän voi osottaa minulle oman paikkani."

„Mutta onko tämä teidän ‚akaumuksenne?"

„Eikö totta, teistä tämä on jonkun haaveilijan elämäntehtävä, se että koettaa opettaa meidän venäläiselle kansallemme jotakin, olkoonpa sitten vaan vaikkapa sisälukua? Kansalle, joka on niin tietämätön, ettei se edes ymmärrä, miksi tarvitsee oppia mitään. Olkoonpa että se on turhaa — minä en pyydä mitään palkaksi."

„Mutta vaara..."

„Kaikki on vaarallista meillä— meille."

Mutta olkaa rauhallinen! Minulla ei ole mitään räjähtäviä pommeja taskussani, me temmee työtä toisellaisilla aseilla...

sä ovat hänelle maksaneet, te ette tiedä, mitä hänen kohtalonsa on minulle opettanut — hänen ja veljeni.

Älkää näyttäkö niin alakuloiselta. Meidän kai tulee olla iloisia, meidän, jotka saamme elää ja käyttää voimiamme tänä suurena aikana, jolloin kaikki vanhat muurit hajotetaan ja uusi maa luodaan.

Minä uskon maani tulevaisuuteen. Minulla on paikkani tiedossa, minä tiedän mitä tahdon. Minä tahdon sanoa teille jotakin: me olemme voittamattomat, ja juuri varmuus siitä antaa meille voimia."

Hän vaikeni nämä sanat sanottuansa äänellä, joka oli niin suora ja teeskentelemätön, kuin olisi asia koskenut yksinkertaisinta seikkaa maailmassa.

Minun sisälläni kuohui, ajatukseni lentelivät sinne ja tänne, tahdoin huutaa hänelle, että nuoruus, elämä, onni odotti häntä, ja että hän meni hautaantumaan kaikesta tästä, voittamatta kuitenkaan mitään. Että hän tahtoi rakentaa baabelintornin, sill'aikaa kun elämä niille, jotka elivät sen juurella, oli niin rikas ja ihana.

Mutta itse en kuitenkaan uskonut näihin ajatuksiini. Tiesinhän että elämä, sellaisena kun hän sen tahtoi, oli juuri työskentelyä toisten hyväksi, että oli uhrattava oma, pieni olentonsa suuren asian hyväksi, että toimeton kauneuselämä nautinnoissa ja itsekkäisyydessä koskaan ei tyydyttäisi häntä, ja ettei mitään kiihottunutta mielikuvitusta ollut hänen rauhallisessa, hillityssä luonteessaan.

Ja samalla kertaa huusi sisäinen ääni minulle, että minä olin itsekäs, että minä olin tätä lasta äärettömän paljon alempana sielunvoimiltani, minä, joka työskentelin ainoastaan tullakseni tunnetuksi ja tunnustetuksi joka kuului aikansa-eläneeseen kansaan, joka en koskaan — en, en koskaan voinut kokonaan ymmärtää hänen rauhallista edistykseen luottamustaan, hänen aatteellista maailmankatsomustaan, hänen uhrautuvaisuuttaan tulevaisuuden eteen, tulevaisuuden, jota hän itse ei koskaan saisi nähdä.

Hän otti kuhkkavihkon, jonka ojensin hänelle asemasillalla, nyökäytti iloisesti päätään hyvästiksi, joka merkitsi, „toivon teille onnea!" — ja nousi sitten vaunuun. Ja juna vieri pois vieden hänet mukanansa, eikä hän katsonut taaksensa.

Hän rakasti kukkia, hän niin kuin kaikki hänen kansalaisensakin.

Ja nyt hän on poissa, hän kulki itään, barbari-maahansa, kylvämään ja viljelemään, missä se katsottiin rikokseksi ja missä maa ei tahtonut ottaa vastaan siemenviljaa. Hän tulisi raatamaan ja tylsistymään ja hänestä tulisi lopulta vanha, katkeroitunut ihminen

seksi, niin erilaiseksi, kuin minä olen erilainen häntä.

Ja minä käyskentelen nyt Berlinissä, missä sotajoukot marssivat paraadissa joka päivä, keskellä itsetyytyväistä kansaa, joka kehuu voimiansa ja yhtenäisyyttään, sill' aikaa kun se syvällä omassa povessansa työskentelee hajoomiseksensa.

Ja täältä minä matkustan kotiin, Ruotsiin, ryhtyäkseni — mihin? Julaistakseniko runokokoelman, kirjoittaakseniko romaanini nuoruusrakkaudesta? Kirjoittaakseniko sellaisia kirjoja, jotka saavat kultanidoksissaan olla salin

Sosialistiosaston Ravintola
Temppelin alakerrassa
on paras ja huokein ravintola tässä kaupungissa.

Ruokaa, kahvia ja teetä tarjoillaan ravintolassa kaikkina aikoina ravintolan aukiollessa.
Parhain ja huokein paikka käydä ruokailemassa.
Sopivin paikka nuorille ja vanhoille istua iltaa ja ryypätä kuppi kuumaa.

314 Bay St. — S. S. O. RESTAURANT — 314 Bay St.

.— **Hän näytti saavan uuden vatsan.** — Minulla oli aina vatsakipuja syömisen jälkeen eikä mistään lääkkeistä eikä hoidosta näytt tänyt olevan mitään apua, kirjoittaa H. M. Youngpeters „Sun" lehden toimittaja. Lake view, Ohio. Jo ensimmäiset annokset Chamberlainin vatsa ja maksapillereitä tuottivat ihmeteltävän suurta helpotusta. Ja toinen putelli näytti minulle antavan kokonaan uuden vatsan ja kokonaan täydellisen terveyden.

Myytävänä kaikkialla.

Wanson & Kotanen
Liha- ja Ruokatavarakauppa

Olemme laajentaneet liikettämme avaamalla ruokatavarakauppamme yhteyteen myös lihakaupan.

Joten olette tilaisuudessa tarvitessanne ruoka- ynnä lihatavaraa saamaan niitä kohtu hinnoilla meiltä.

Mr. John Aarnio, tunnettu paikkakunnalla, on yhtynyt meidän liikkeeseen ja on nyt hoitamassa Lihakauppaosastoa ja tulee teille katsomaan aina tuoreen, vasta teurastetun lihan ja myös palvelee kaikkia huolellisesti.

Wanson & Kotanen

Grocery Phone 396——Butcher Phone 103.

Grocery & Butcher,
PORT ARTHUR — ALGOMA ST. 168—170

VIERAILKAAPA
meidän uudessa pallohuoneessamme, talossa no. 627 Simpson st. Fort William. Tupakkaa ja virvoitusjuomia aina saatavana.
O. Hendrickson.

Syyhelmään

"Uusi Syyhy Woide" parantaa Syyhyn, Kutkelman, Ruusun, Ekseema, Siertymisen, Kapin, Savipuoliaisen, Riisin, ynnä muita ihotautia käsissä, jaloissa ja ruumiissa.
Tilatkaa "UUSI SYYHY WOIDE"
Hinta postimaksuineen $1.00
Lignell'in Suom-Apteeki
Osoitteella: P. A. Lignell,
Superior, Wis.

Saadaksenne
hyvän ja luotettavan palovakuutuksen halvimmilla maksuilla. Tulkaa meille.
Peter W. Sture.

Ahlbom ja Rajalan
PALLOHUONE,
138 Pearl str., Port Arthur.
HYVÄT PÖYDÄT.
Kaikenlaista tupakkaa ja virvoitusjuomia aina saatavana.

HALUTAAN TIETÄÄ.

Tärkeän asian vuoksi haluaisin tietää missä oleskelee veljeni Jani Ikola, kotoisin Jänisjärveltä, T. l. Jos itse huomaat nämä rivit, eli joku hänen tuttavistaan niin ilmottaisi hänen olinpaikkansa osoitteella: J. Järvi, 162 Albert st. Port Arthur, Ont. Can.

Haluaisimme tietää olisiko yhtään tuttavaa, tai tuttavaksi aikovaa, joka haluaisi tyttöjen kanssa kirjevaihtoon. Osoitteemme: Miss Sanny Mäki, Celia Laine. St Alexis des Monts Maskinonge Co. P. Q. Canada. % Mrs. Simpson.

Tärkeän asian vuoksi haluan tietää missä oleskelee Emil Liikala eli (Korttila)? Jos joku hänestä tietää ilmoittakoon:

R. Smedbergille
105 Secord st., Port Arthur, Ont.

Ammattiinsa tottunut painaja
saa paikan Toverissa heti. Union työ ja palkka. Hakemukset todistuksineen on lähetettävä osoteella:
Toveri, Box 99, Astoria, Ore.
Hakemuksessa on myöskin mainittava, onko sosialistipuolueen jäsen.

A. Ericksonnin
PALLOHUONE
sijaitsee Cumberland kadulla 115. On saatavana sikaria, paperossia sekä kaikenlaista tupakkaa.

Vakuuttajat Huomatkaa!
Aina kun tarvitsette Palo-Henki- eli Tapaturmavakuutuksia niin tulkaa meidän ty-

toverillisesti kättäni puristanut ja ottanut vastaan kukkaisvihkoni sekä astunut vaunuun.

En löytänyt Sveitsissä mitään hauskuutta enää. Kyselin itseltäni kerran toisensa jälkeen, mitä minulla siellä oikeastaan oli tekemistä, häpesin joutilasta elämääni ja kun koetin tehdä työtä, oli tulos yhtä huono, teinpä mitä tahansa.

Ihmiset kyllästyttivät minua, nämä englantilaiset puupölkyt naisinensa ja heidän ikuisine piirustusalbumineineen, kiemailevat saksattaret ja meidän omat hupaisat kansalaisemme heikkoine rintoinensa. Minusta tuntui ainoastaan tyhjältä ja köyhältä koko se kansainvälinen alue, josta minä äsken niin suuresti nautin sitä tutkiessani. Yksin maisemakin, kaunis, unohtumaton maisema, kyllästytti minua — auringon paahtamat vuoret, hohtavan valkoiset purjeet sinisellä kristallin kirkkaalla järven pinnalla, puutarhat kukkaismaailmoineen...

Huomasin nyt sen, mitä en koskaan ollut tullut ajatelleeksi,—etten ollut oikeutettu täten laiskottelemaan täällä päivästä päivään, viikosta viikkoon. Enkä voinut ajatella mitään muuta kuin tuota poismatkustanutta venäläistyttöä kylmine, vaaleansinisine silmineen ja levollista, aina levollista, päättäväistä ilmettä hänen lujissa kasvonpiirteissään.

Päätin lähteä ja matkustin pohjoiseen, kotiin. Matka-apurahani oli loppunut ja olin ollut jo kylliksi kauvan poissa.

Kuljin hitaasti pohjoista kohti Saksan läpi, pysähdyin joiksikin päiviksi suuriin kaupunkeihin, katselin ihmisiä, hengitin nykyakasta saksalaista ilmaa, katselin vanhoja museoita — ja nyt olen Berlinissä, keisari-kaupungissa, miljoonakaupungissa, Spreen varrella olevassa Atenassa. Käyskentelen ympäri kaupunkia, kuten väsynyt matkailija, pitkin näitä yksitoikkoisia suurkaupungin katuja, joilla sotaväkeä alituiseen marssii ohitseni kansan huviksi sekä muistutukseksi siitä, missä ajassa nyt elämme. Pysähdyn välinpitämättömänä suurten kauppa-akkunoiden edustalle, joissa näkyy tuhansissa eri asennoissa otettuja valokuvia „korkeasta herrasväestä"; istuskelen kahviloissa, joissa ympärilläni liikkuu jäykkiä upseereita, siviili-säätyisiä korkeita henkilöitä parisilais-kuosissa ja ei vähemmän hienoja naisia ilotyttöjen piireistä.

Käyn kansallismuseossa ja katselen kenraalien maalattuja muotokuvia ja taistelukuvia, joissa riemuitsevat sotamiehet ympäröivät voittajan, joka nöyrästi paljastaen päänsä antaa jumalalle kunnian verilöylystä.

Käyn Kroll'issa ja Viktoriassa, kuuntelen mestarilaulajaa oopperassa, huvitan itseäni ja elän Berlinin elämää, ja se on jääpä viimeiseksi muistokseni opintomatkaltani.

Ja kuitenkin —, kuitenkin on hän minun luonani täällä. Eilen näin hänen tulevan minua vastaan Königspalatz'in kohdalla — hän tuli käyden auringonpaahteessa, voittopatsas kömpelöine Borussineen kohosi hänen päänsä yli, tunsin kuinka kalpenin, ja pysähdyin ehdottomasti — vaikkakin tiesin, etteihän Vera ollut matkustanut tänne, ettei hän voinut olla täällä. Kun nainen tuli lähemmäksi, näin tietysti, ettei hän ollut vähimmässäkään määrässä Veran näköinen. Hänkatsoi rohkeasti silmiin, ja meni rauhallisesti ohi, katsomatta taaksensa. Mutta hän vähensi vauhtia, ennen kun hän hävisi Brandenburgin portin pylväiden väliin.

Vera oli tällöin muutamien satojen penikulmien päässä, ja meimerkillisesti kiintyvän kaikkeen, mitä he kuulivat ja kaikkiin, joiden seuraan he joutuivat, mutta jotka unohtivat yhtä helposti kaiken, minkä oppivat, ja jotka oikeastaan välittivät vain omasta persoonastaan ja omista myötäkäymisistään.

Juuri tämä, että hän oli niin varma itsestään, niin itsetietoinen käytöksessään, niin välinpitämätön toisten mielipiteistä, että hän oli ihminen, joka eli omaa elämäänsä ja ajatteli omintakeisesti, — tämä kaikki hänessä veti minua puoleensa.

Tulin esitellyksi hänelle, ja tulimme puhelleeksi ympäristöstämme. Siitä vaihtui keskustelu saksalaiseen Sveitsiin, ja hän kertoi jotakin Dresdenistä ja vähän sixtintiläisestä madonnasta.

En voinut olla mainitsematta, että olin tuntenut jonkun verran pettymystä sixtintiläisen madonnan suhteen.

„Hauskaa, kun kerran saa kuulla rehellisiä sanoja!" sanoi hän.

„Mutta taulua on luultavasti monesti uusittu ja korjailtu"... katsoin olevani velvollinen huomauttamaan.

„Minkälainen se on ollut, emme voi tietää. Nyt näyttää se vesivärimaalaukselta, ja piirustus on kummallisen hämärä..."

„Mutta kasvojen ilme, neiti.."

„Se on sielukas — se on kaunis umbrilainen tyttö-tyyppi. Mutta se on yhtä hyvä piirroksena."

Minun kaunotiede-oppini, jonka minä nyt katsoin velvollisuudekseni tuoda esiin, ei ollenkaan tehnyt mitään vaikutusta tähän kerettiläisluonteeseen.

Hän oli isänsä kanssa Sveitsissä; isä oli kalpea reumatismin murtama herrasmies, jota kuljetettiin pienissä vaunuissa ja joka usein istui auringonpaisteessa synkkämielisesti tuijottaen vedenpinnan yli. Veera istui hänen vieressänsä kirjoinensa, aina kirjoinensa.

Me jouduimme piankin ensimäisen turistituttavuuden asteen yli ja lakkasimme „keskustelemasta." Hän oli lapsellisen avonainen, ja hän oli kuitenkin kaikkein vähimmän lapsi. Hänen isänsä, kertoi hän, oli nuoruudessansa ollut valtiollisesti „epäiltäviä". Hän oli lukenut kiellettyä kirjallisuutta. Kirjat löydettiin tavallisessa kotitarkastuksessa, hänet oli vangittu ja karkoitettu maasta, istuttuaan ensin kaksi vuotta vankilassa ennen asian tuomioistuimen eteen ottamista. Hänen terveytensä oli murtunut, ja nyt enää ei ollut toivoa hänen paranemisestaan. Hän oli nyt täydelleen välinpitämätön, ei koskaan puhunut politiikasta eikä koskaan onnetttomuudestaan.

Valkopartainen ukko, hermostuneine ilmeineen, ystävällisine 6katseineen ja kaihomielisine hymyilyineen istui yksinäisissä mietteissään, suljettuna ja välinpitämättömänä, puhui veltosti ja kylmästi vähäpätöisyyksistä — mies, joka ei toivonut mitään, mutta joka ymmärsi sulkea itseensä surunsa ja tunteensa.

Isä ja tytär olivat oleskelleet ulkomailla aina siitä lähtien, kun vanhuksen ainoa poika tuli vangituksi ja tuomittiin Siperiaan. Oliko hänet viety sinne vai muuanne lie joutunut, oliko hän elossa vai kuollut, sitä ei tiennyt kukaan.

Boris oli ollut haaveilevainen, hänellä oli ollut hyvä pää ja hyvä sydän, „hänellä kuten niillä toisillakin." Hän oli kiihkoisa, hän oli koko sielullansa antautunut „asialle" — hän ei ollut voinut muuta — ja hän oli tietysti kaatunut sen puolesta, „hän kuten niin monet muutkin meidän parhaista nuorista."

Veera kertoi mielipiteistänsä levollisesti, kuin ei tulisi kysymykseenkään toisin ajatteleminen. Nelapsellinen kysymys oli.

„Nihilisti!" sanoi hän hämmästymättä kysymyksestä. „Te olette naurettava! Mitä tiedätte te niistä? Te olette lukenut heistä sanomalehdissänne, te olette lukenut Dostojevskiä ja Turgenjeviä ja te luulette että Basarov on ainainen tyyppi meidän nuorisostamme. Ettekö siis ole elänyt mukana viimeisinä vuosina, ettekö käsitä, että täytyi käydä niinkuin kävi?"

Sanokaa meitä kernaasti vallankumouksellisiksi, se on nimi, josta me ylpeilemme. Me tahdomme kumota vallan. Olkaa varma, että kumous tulee ja tulee pian — eikä se tule ainoastaan Venäjällä. Te näette puolueet: se, joka tahtoo rakentaa uuden valtion — sanokaa meitä nihilisteiksi, jos se teitä huvittaa, — ja se, joka kutsuu itseänsä yhteiskunnan säilyttäjäksi, joka tahtoo tukea nykyistä yhteiskuntaa, minkälainen se sitten lieneekään, ja joka rakentaa olemuksensa pajunetteihin."

Hän puhui aivan rauhallisen vakavasti, jälkeäkään ei näkynyt kiihkosta. Oli lauhkea ilta, järvi oli kuparinpunerva auringonsäteistä, jotka kuumensivat kaukana etäisyydessä näkyviä vuoria. Huviloiden verannoilta levisi kukkien tuoksua, eräästä punaisesta, pienestä palatsista kuului tanssimusiikkia illan ilmaan ja puutarhassa näkyi herroja ja naisia kävelevän käsikädessä kukkaisryhmien välitse.

„Mitä ajattelette?" kysyin minä.

„Minä ajattelen veljeäni, jos hän enää on elossa", vastasi hän.

Kuljimme sanattomina punaisen huvilan ohi. Straussin valssin säveleet seurasivat meitä jonkun minutin ajan, sitten ei niitä enää kuulunut.

Seuraavina päivinä tapasimme harvoin toisiamme — hänen isänsä tuli huonommaksi ja hän pysytteli kotona. Silloin vasta huomasin, kuinka läheinen hän oli minulle. Kaipasin häntä joka kerran, kun menin ulos enkä tavannut häntä kuten enn niin paljon, josta olisin tahtonut puhella hänen kanssansa. Olin tottunut puhumaan avonaisesti, kursailematta tuon pienen totisen tytön kanssa. Hänessä oli jotakin, joka pakoitti minua käymään oikeutta itseni kanssa, — hänen avomielisyytensä, joka ei tiennyt mistään ehdoista, vaati vastaukseksi samaa rehellistä kieltä minun puoleltani. Hän voi katsoa minuun, kuin olisi tahtonut sanoa: „nyt on sinun vuorosi, kerro itsestäsi, kansalaisistasi. Minkä eteen te työskentelette, mihin te pyritte, mitä te toivotte? Älkäämme puhuko arvoituksia, — sillä tavalla emme saa minkäänlaisia vuorovaikutuksia tuttavuudestamme."

Mutta minulla ei ollut paljoa puhumista. Kerran tuttavuutemme alussa, oli hän leikillisesti maininnut: „Venäläinen nuoriso, katsokaas, se olen minä!" Ja nyt olin vähällä sanoa hänelle, että minä olin ruotsalainen nuori mies, minä, kaunotieteellisine yliopistosivistyksineni, ylpeine luonteineni, varovaisena, äänettömänä ja halveksien sellaista, jonka edessä kuitenkin hyvin monesti taivuin. Mitä oli minulla hänelle kertomista? Ensikertaisestako kirjallisesta tuotteestani pienine jouluvärssyineen, joka oli hankkinut minulle akateemisen mitalin ja hyvän matka-apurahan? Mitäpä siinä oli kertomista! Hän tahtoi tietää, mitä minä aijoin kirjoittaa ja minä mainitsin pari aihetta, jotka minulla oli ajatuksissani — romaani nuoresta rakkaudesta, joka hajoaa ikävään, kaihoon, kovettuu arkielämän yksitoikkoisuudessa, mutta jota minä en ollut voinut pakottaa itseäni alkamärtänyt.

Joka päivä kuljin monta kertaa huvilan ohi, jossa hän asui ja jossa oli niin hiljaista ja kuollutta. Vanha venäläinen herra oli nyt toivoton paranemisesta.

Eräänä aamupäivän otin minä vastaan Veralta kortin, johon hän selvällä käsialallaan oli kirjoittanut seuraavat sanat:

„Isäni on tänä aamuna kuollut. Olkaa hyvä ja tulkaa luokseni."

Hän otti minut vastaan pienessä salongissaan. Hän oli ehkä hiukan kalpeampi kuin tavallisesti ja hänen poskensa hiukan sisäänpainuneet, mutta hän näytti yhtä rauhalliselta ja hiljaiselta, kuin olin hänet ennenkin nähnyt. Hänen silmänsä eivät punertaneet, eikä hän ollut mustiin puettu, mutta hänen kätensä vapisi, kun hän sen ojensi minulle.

Hän pyysi minua auttamaan häntä eräässä rahakysymyksessä. Oli kysymyksessä matka Geneveen ja erään pankkiirin luona käynti siellä. Hän ei voinut itse matkustaa sinne nyt.

Kun palasin asian suoritettuani, tapasin hänet puutarhassa. Hän ojensi minulle kätensä:

„Matkustan huomen-illalla. Hautaus tapahtuu, kuten tiedätte, aamupäivällä, ja minulla ei ole mitään, joka pidättäisi minua enää täällä."

„Te matkustatte? Minne?"

„Kotiin."

„Sukulaistenne luo?"

„Ei, matkustan erään ystävättäreni luo. Hän elää karkoitettuna ja valvonnan alaisena eräässä pienessä kylässä Vähä-Venäjällä. Tiedättekö miksi hänet on karkoitettu sinne, miksi hän vieläkin on „epäiltävien kirjoissa?" Siksi että hänen päähänsä pisti opettaa talonpoikaisvaimoja isänsä maatilalla ompelemaan ja lukemaan. Hän kokosi heidät yhteen ja luki ääneen heille."

„Ja nyt?"

„Hän elättää itseänsä ompelemalla vaatteita. Mutta hän opettaa salaa lapsia lukemaan. Ei ainakaan sitä vielä oltu saatu ilmi, kun viimeksi kuulin hänestä. Meillä ei ole lupa levittää tietoja, siksi että tieto on valtaa ja tieto vapauttaa.

Matkustan sinne. Luultavasti en pysähdy hänen luoksensa, ellei minua tarvita siellä. Mutta hän voi osottaa minulle oman paikkani."

„Mutta onko tämä teidän vakaumuksenne?"

„Eikö totta, teistä tämä on jonkun haaveilijan elämäntehtävä, se että koettaa opettaa meidän venäläiselle kansallemme jotakin, olkoonpa sitten vaan vaikkapa sisälukua? Kansalle, joka on niin tietämätön, ettei se edes ymmärrä, miksi tarvitsee oppia mitään. Olkoonpa että se on turhaa — minä en pyydä mitään palkaksi."

„Mutta vaara..."

„Kaikki on vaarallista meillä—meille."

Mutta olkaa rauhallinen! Minulla ei ole mitään räjähtäviä pommeja taskussani, me temmee työtä toisellaisilla aseilla...

„Mutta niin nouri kuin tekin olette!" huudahtin hinä. „Tulla Sveitsistä, tuosta kauniissa seudussa sijaitsevasta huvilasta, hienoudesta ja mukavuudesta — ja teidän opintojenne äärestä, jotka teidän täytyy katkaista kun tulette sinne..."

Hän keskeytti minut hymyillen kaihoisasti ja katsoi minuun kiinteällä, avonaisella katseellaan.

Luuletteko että isäni epäili silmänräpäyksenkään ajan sitä, mitä minä ryhtyisin tekemään, niin pian kun häntä ei enää olisi? Isäni, sanotte ehkä, oli epäilijä, välinpitämätön, kylmä, te joka ette tiedä, kuinka ylevä hänen maailmankatsomuksensa oikeastaan oli. Te ette tiedä, te, minkä suuren vapaustunteen sorto synnyttää. Te ette tiedä, mitä hänen epäilyksensä ovat hänelle maksaneet, te ette tiedä, mitä hänen kohtalonsa on minulle opettanut — hänen ja veljeni.

Älkää näyttäkö niin alakuloiselta. Meidän kai tulee olla iloisia, meidän, jotka saamme elää ja käyttää voimiamme tänä suurena aikana, jolloin kaikki vanhat muurit hajotetaan ja uusi maa luodaan.

Minä uskon maani tulevaisuuteen. Minulla on paikkani tiedossa, minä tiedän mitä tahdon. Minä tahdon sanoa teille jotakin: me olemme voittamattomat, ja juuri varmuus siitä antaa meille voimia."

Hän vaikeni nämä sanat sanottuansa äänellä, joka oli niin suora ja teeskentelemätön, kuin olisi a sia koskenut yksinkertaisinta seikkaa maailmassa.

Minun sisälläni kuohui, ajatukseni lentelivät sinne ja tänne, tahdoin huutaa hänelle, että nuoruus, elämä, onni odotti häntä, ja että hän meni hautaantumaan kaikesta tästä, voittamatta kuitenkaan mitään. Että hän tahtoi rakentaa baabelintornin, sill'aikaa kun elämä niille, jotka elivät sen juurella, oli niin rikas ja ihana.

Mutta itse en kuitenkaan uskonut näihin ajatuksiini. Tiesinhän että elämä, sellaisena kun hän sen tahtoi, oli juuri työskentelyä toisten hyväksi, että oli uhrattava oma, pieni olentonsa suuren asian hyväksi, että toimeton kauneuselämä nautinnoissa ja itsekkäisyydessä koskaan ei tyydyttäisi häntä, ja ettei mitään kiihottunutta mielikuvitusta ollut hänen rauhallisessa, hillitysssä luonteessaan.

Ja samalla kertaa huusi sisäinen ääni minulle, että minä olin itsekäs, että minä olin tätä lasta äärettömän paljon alempana sielunvoimiltani, minä, joka työskentelin ainoastaan tullakseni tunnetuksi ja tunnustetuksi joka kuului aikansa-eläneeseen kansaan, joka en koskaan — en, en koskaan voinut kokonaan ymmärtää hänen rauhallista edistykseen luottamustaan, hänen aatteellista maailmankatsomustaan, hänen uhrautuvaisuuttaan tulevaisuuden eteen, tulevaisuuden, jota hän itse ei koskaan saisi nähdä.

Hän otti kuhkkavihkon, jonka ojensin hänelle asemasillalla, nyökäytti iloisesti päätään hyvästiksi, joka merkitsi, „toivon teille onnea!" — ja nousi sitten vaunuun. Ja juna vieri pois vieden hänet mukanansa, eikä hän katsonut taaksensa.

Hän rakasti kukkia, hän niin kuin kaikki hänen kansalaisensakin.

Ja nyt hän on poissa, hän kulki itään, barbari-maahansa, kylvämään ja viljelemään, missä se katsottiin rikokseksi ja missä maa ei tahtonut ottaa vastaan siemenviljaa. Hän tulisi raatamaan ja tylsistymään ja hänestä tulisi lopulta vanha, katkeroitunut ihminen ja viimein kuolisi hän yksinäisyydessä.

Yksin? Oi, ei, heitähän on monta, suuri perhe — ja se perhe tulee aina suuremmaksi.

Ehkä hänen levollinen tahtonsa muuttuisi kiihkoksi. Hän tulisi ärsytetyksi, vainotuksi; hän tulisi kärsimään. Hänestä tulisi yksi „vaarallisia". Hän tapaisi ehkä jonakin päivänä veljensä.

Hänelle olin minä matkailijatuttavuus, jonka hän on jo kenties unohtanut. Minulla ei ole hänen valokuvaansa, hän ei tahtonut koskaan valokuvauttaa itseänsä. Mutta hän on niitä, joita ei koskaan unhoteta. Hän on seisova edessäni silloinkin kun ajattelen kaikkea muuta kuin häntä; hän on tuleva levollisena minua vastaan, kuten tänään Königsplatz'in kohdalla ja taas kin katoova tai muuttuva joksikin toiseksi, niin erilaiseksi, kuin minä olen erilainen häntä.

Ja minä käyskentelen nyt Berlinissä, missä sotajoukot marssivat paraadissa joka päivä, keskellä itsetyytyväistä kansaa, joka kehuu voimiansa ja yhtenäisyyttään, sill' aikaa kun se syvällä omassa povessansa työskentelee hajoomiseksensa.

Ja täältä minä matkustan kotiin, Ruotsiin, ryhtyäkseni — mihin? Julaistakseniko runokokoelman, kirjoittaakseniko romaanini nuoruusrakkaudesta? Kirjoittaakseniko sellaisia kirjoja, joita saavat kultanidoksissaan olla salin pöydällä, kirjoja, jotka kuuluvat huonekalustoon? Vai taistellakseniko omalla tavallani, ulmatakseni herjauksia ja lörpötyksiä — koettaakseni — minäkin — levittää tietoja, tietoja sellaisia, jotka vapauttavat?

Valitako myrskyinen ala, joka antaa minulle oikeuden elevien mahdikkaan naurun tai mahtavan vihan — vai valitako rauhallinen, valmiiksi viitoitettu tie kunniaan, edistykseen...

Kuka tietää?

En kuitenkaan tahtoisi riistää häntä ajatuksistani, jos minä sen voisinkin tehdä. Vaikka aavistus sanoo minulle, että hänen toiuistonsa tulee olemaan minun tuomarini.

Ja minä en voi toivoa, kuten Vera toivoi, siksi että en ole oppinut uskomaan, kuten Vera uskoi.

.— **Hän näytti saavan uuden vatsan.** — Minulla oli aina vatsakipuja syömisen jälkeen eikä mistään lääkkeistä eikä hoidosta näytt tänyt olevan mitään apua, kirjoittaa H. M. Youngpeters „Sun" lehden toimittaja. Lake view, Ohio. Jo ensimmäiset annokset Chamberlainin vatsa ja maksapillereitä tuottivat ihmeteltävän suurta helpotusta. Ja toinen putelli näytti minulle antavan kokonaan uuden vatsan ja kokonaan täydellisen terveyden.

Myytävänä kaikkialla.

Wanson & Kotanen

Liha- ja Ruokatavarakauppa

Olemme laajentaneet liikettämme avaamalla ruokatavarakauppamme yhteyteen myös lihakaupan.

Joten olette tilaisuudessa tarvitessanne ruoka- ynnä lihatavaraa saamaan niitä kohtu hinnoilla meiltä.

Mr. John Aarnio, tunnettu paikkakunnalla, on yhtynyt meidän liikkeeseen ja on nyt hoitamassa Lihakauppaosastoa ja tulee teille katsomaan aina tuoreen, vasta teurastetun lihan ja myös palvelee kaikkia huolellisesti.

Wanson & Kotanen

Grocery Phone 396——Butcher Phone 103.

Grocery & Butcher,

PORT ARTHUR ALGOMA ST. 168—170

VIERAILKAAPA

meidän uudessa pallohuoneessamme, talossa no. 627 Simpson st. Fort William. Tupakkaa ja virvoitusjuomia aina saatavana.

O. Hendrickson.

Syyhelmään

"Uusi Syyhy Woide" parantaa Syyhyn, Kutkelman, Ruusun, Ekseema, Siertymisen, Kapin, Savipuolilaisen, Riisin, ynnä muita ihotautia käsissä, jalqissa ja ruumiissa.

Tilatkaa
"UUSI SYYHY WOIDE"
Hinta postimaksuineen $1.00

Lignell'in Suom-Apteeki
Osoitteella: P. A. Lignell,
Superior, Wis.

Saadaksenne

hyvän ja luotettavan palovakuutuksen halvimmilla maksuilla. Tulkaa meille.

Peter W. Sture.

Ahlbom ja Rajalan

PALLOHUONE,
138 Pearl str., Port Arthur.

HYVÄT PÖYDÄT.

Kaikenlaista tupakkaa ja virvoitusjuomia aina saatavana.

HALUTAAN TIETÄÄ.

Tärkeän asian vuoksi haluaisin tietää missä oleskelee veljeni Jani Ikola, kotoisin Jänisjärveltä, T. l. Jos itse huomaat nämä rivit, eli joku hänen tuttavistaan niin ilmottaisi hänen olinpaikkansa osoitteella: J. Järvi, 162 Albert st. Port Arthur, Ont. Can.

Haluaisimme tietää olisiko yhtään tuttavaa, tai tuttavaksi aikovaa, joka haluaisi tyttöjen kanssa kirjevaihtoon. Osoitteemme: Miss Sanny Mäki, Celia Laine. St Alexis des Monts Maskinonge Co. P. Q. Canada. % Mrs. Simpson.

Tärkeän asian vuoksi haluan tietää missä oleskelee Emil Liikala eli (Korttila)? Jos joku hänestä tietää ilmoittakoon:

R. Smedbergille

105 Secord st., Port Arthur, Ont.

Ammattiinsa tottunut painaja

saa paikan Toverissa heti. Union työ ja palkka. Hakemukset todistuksineen on lähetettävä osoteella:

Toveri, Box 99, Astoria, Ore.

Hakemuksessa on myöskin mainittava, onko sosialistipuolueen jäsen.

A. Ericksonnin

PALLOHUONE

sijaitsee Cumberland kadulla 115. On saatavana sikaria, paperossia sekä kaikenlaista tupakkaa.

Vakuuttajat Huomatkaa!

Aina kun tarvitsette Palo- Henki- eli Tapaturmavakuutuksia niin tulkaa meidän tykö, sillä meillä on parhaat ja luotettavimmat yhtiöt. Hankimme myöskin rahalainoja ja toimimme tulkkina kaikissa kansalaisten asioissa.

RAFAEL SMEDBERG & CO.
105 Secord street,
Kivelän talossa.

Miehille Vapaasti

Vapa lääke kirja, joka selittää Salaisia tauteja. Pyytäkää Lääke kirja no: 1.

Lignell'in Suom. Apteeki,
Superior, Wis.

LAUVANTAINA, MAANANTAINA ja TIISTAINA.

KUUNLOPPU HALVENNUS MYYNTI.

LAUVANTAINA, MAANANTAINA ja TIISTAINA.

KOLMIPÄIVÄINEN SUURI HALVENNUSMYYNTI UUSILLE TAVAROILLE. MYYNTI ALKAA HUOMEN AAMULLA JA TULEE KESTÄMÄÄN VIELÄ MAANANTAINA JA TIISTAINA ENSI VIIKOLLA. TULKAA JOUKON MUKANA KAUPPAAMME. VIERAILUNNE MEILLÄ MAKSAATEILLE HYVIN VAIVANNE.

Pukuhameita, hyvistä villakankaista, mustia, sinisiä ja „tweeds". Tavall. hinta $5.00, myydään $3.50

Rullakartiinia, vihreän värisiä. Tavall. hinta 35c. Myydään .... 25c.

Naisten flanelli kauhtanoita, valkeita ja pinkkiä. Tavall. hinta $1.25 ja $1.35, myydään .... 90c.

Reunustettuja miesten nenäliinoja. Tavall. hinta 60c. tusina. Myydään .... 35c. tus.

Kasmiri sukkia, yksivärisiä, tupla käret ja kannat. Tavall. hint. 35c. Myydään .... 22c. pari.

Korsetteja, hienoa englantilaista mallia, joko pitkiä tai keskikokoa. Tavall. hinta $1.75, myydään........ 98c pari.

Lasten jäkettejä, yksivärisiä .... 50c kapp.

JÄÄNNÖKSIÄ.

Me olemme tarkasteneet läpi koko varastomme ja keränneet kaikki pakkojen jäännökset kaikenlaisista kankaista, niistä voitte valita monta arvokasta kappaletta.

Naisten Vaisteja halvennuksella. Lajiteltu valikoima. Tavall. hinta $1.50 ja $3.00, nyt valintanne mukaan ...... $1.05 kapp.

Puhtaita liinahantuukkeja, erittäin arvokkaita, päärmettyjä 25c. p.

Engl. Flanellia, pinkkiä ja sinirantuista. Tavall. hinta 12½c. Nyt .... 9c.

Petsikartiineja, 3 yd. pitkiä. Tavall. hinta $1.25, myydään 80c. pari

Lattiamattoja „Axminster ja Reversable" mallia, ko'ot 26x62 tuum. Tavall. hinta $3.50, myydään........ $2.25

Makuuhuoneen mattoja, kaiken mallisia, k'ot 21 x 70 t. Myydään .... 59c. kapp.

Naisten mustia pukuhameita, hyvin valmistettuja, myydään $2.15

Lasten silkki, musliini ja olkimyssyjä. Tavall. hinta 60 ja 50c. Myydään .... 35c.

Lasten pukuja, pestäviä. Tavall. hinta $1.25 ja $1.35. Myydään .... 80c.

KAUFMAN & UMPHREY

53 Cumberland st., - Phone 1201, - Port Arthur.

Pumpuli vyöliinakangasta, 1 yd. leveää. Tavall hinta 12½c. yd. Myydään .... 9c.

Alushameita, hienosta mustasta satiinista, kaiken kokosia, tavallinen hinta $1.25, myydään .... 85c.

Kylpypyyheliinoja, suurta kokoa. Tavall. hinta 40c. pari, nyt 14c.

Kokovillaista „Serge" kangasta, 42 t. leveää, useampaa väriä. Tavall. hinta 75c., myydään .... 48c.

Englantilaista karttuunia. Tavall. hinta 12½c. yd. nyt..... 8c.

Vaaleaa ristirantuista musliinia. Tavall. 10c. yd., myydään 7c.

Madras-kangasta, kartiineksi. Tavall. 35c. yd., nyt ...... 19c.

Naisten koru päivänvaroja. Jok'ainoa täytyy myydä. Tavall. hinta $1.75—$2.25, nyt $1.10

Tyynynpäällystöitä. Hyvistä aineista. Tavall. 25c. myydään 15c.

MEIDÄN 15c. OSASTOMME

on täynnä mainioita kauppatilaisuuksia jokaiselle kodille. Jokaisen esineen arvo on 25—35c., nyt kaikilla sama hinta .... 15c.

Ensikerran Ensikerran

Fort Williamin S. S. Osaston

„PIRTILLA"

esitetään lauantaina 26 p:nä elokuuta klo puoli 9 illalla

„Lyyli"

5:ssä näytöksessä kirjoittanut Elvira Villman

HENKILÖT:

SIIVONEN, työmies .... A. Ukkola
SIIVOSKA .... Hulda Lassila
LYYLI, heidän tyttärensä .... Hilja Jackson
TOLOSKA .... Hilma Mäki
LINDBERSKA .... Inni Hurmerinta
VIRTASKA .... Anna Vigren
ALASINSKA .... Anna Lassila
BÄCKLUNDSKA .... Naimi Salo
BÄCKLUND, nuori työmies palvelee sotaväessä .... V. Nurmi
HELENA .... Selma Henrekson
IIDU .... Hanna Härkönen
HILMA .... Thora Pajunen
AKKU .... Nora Pajunen
MANDA .... Fanny Oja
VOSSIKKA .... E. Lahtinen
BIRGER EKMAN .... A. Häkli
BERGENSTÅle lääk. kanditaatti .... E. Taakki
ALLINEN .... O. Heikkinen
TALONMIEHEN VAIMO .... Olga Mäki

Oviraha 25c.

NAYTELMASEURA.

Port Arhurista.

— **Kansalaispapereita, valtakirjoja** Suomeen y. m. hankkii R. Smedberg & Co., 105 Secord st. Kivelän talossa.

— **Matkapilettejä** täältä Suomeen ja päinvastoin myy John B. Mannerstam, 204 Court st.

— **Hyvä tulkki saatavana** Mannerstamin konttoorista, 204 Court Street, Puhelin 1139.

— **Kohta istuvat syyskäräjät,** jonka takia kaikki kansalaispapereissa haluavat jättäkööt anomuksensa John B. Mannerstamille, 204 Court Street.

— [illegible] ...nisen, ruunin ja harmaan värisiä $1.50. Huopapeitteitä, emaljeeri kattiloita kolmen kalunan vetosia 50c. Kivitauluja ja riffeleitä" lapsille kouluun, lyijy- ja värikyniä. „Reciprocity" hinnoilla. Täkkikarttuunia jaardia leveää 10c. „Lion Bargain Spot", 236 Bay str., Port Arthur.

— **Ovat avustaneet.** Viime keskiviikkona kamalan tulipalon uhriksi joutuneen Schmidtin perheen hyväksi ovat kaupunkilaisemme ryhtyneet avunkeräykseen, joka oli jo eilen iltaan asti tuottanut $598.00.

Schmidt on ammatiltansa kirvesmies, ja erityisesti kirvesmiehiltä avustusta keräämään on ryhtynyt arkkitehti Urry ja Dumbur.

Koulu ja tiekokoukseen kehoitetaan täten kaikkia Gorha-

Fort Williamista.

Ensikerran! Fort Williamin S. S. O. Pirtillä esitetään lauantaina 26 p. elok. klo puoli 9 illalla „Lyyli", 5:ssä näytöksessä.

Lyyli on kappale, joka on kyllin pätevä kuvaamaan niitä tunteita ja ristiriitaisuuksia, jotka vallitsevat köyhälistö ja kapitalistiluokan välillä. Tämä kappale ikäänkuin tempaa katsojat mukaansa, hetkeksi elämään samaa elämää, mitä kappaleessa esiintyvät henkilöt elävät.

Kappale on kerrassaan mainio kuvaamaan varsinkin työläisnaisten kärsimyksiä. Lyyli esim. kappaleen päähenkilö saa kärsiä tunteittensa tähden. Hän rakastaa miestä, joka on hänen säätyään korkeammalla ja joka myös uskottelee voivansa rakastaa häntä vaikka Lyyli kuuluukin työläisluokkaan. Lyyli rakastaa toisten kokeneiden naisten varoituksista huolimatta, vaan lopuksi huomaakin surkeasti pettyneensä.

Toivomme, että kaikki mienet ja naiset, vanhat ja nuoret saapuvat Pirtille katsomaan „Lyyliä" ja niitä tuhansia toisia naisia, jotka saavat kärsiä nurinkurisen yhteiskuntajärjestelmän tähden. Toivon että tämän kappaleen nähtyänne saatte selvyyttä missä riveissä teidän on taisteltava.

Oviraha 25c.

Näytelmäseura.

Nythän on tulossa tänne Fort Williamiinkin isonlaiset juhlat, sillä „Työn päivänä" (Labor day) pannaan toimeen oikeen jättiläisjuhlat, joiden vertaisia ei ole ennen ollut koko tällä paikkakunnalla. Juhlakomitea on tehnyt ahkerasti työtä jo monta viikkoa saadakseen juhlat oikein monipuoliseksi ja huvittavaksi ja kuulupa siellä lystiä tulevankin. Soittokuntamme puhaltelee ehtimiseen parhaimpia säveleitään, samoin on voimisteluseuran pojat „äksceraileet", että kilpailuissa voittaisivat Port Arthurilaiset. Entäs sitte se komea juhlakulkue, kuin marssin sävelten raikuessa suurena järjestyneenä joukkona marssitaan punalipun perässä. Näytetäänpäs nyt, Fort Williamin suomalaiset, että me osaamme juhlia keskenämmekin. Pysytään tällä kertaa poissa kielisten porvarillisista huveista, ja mitäpä huvia niistä meille työnorjille olisikaan.

Juhlapaikka kuuluu olevan niin sanotulla Jokirannan juhlakentällä ja lähtö tapahtuu haalilta. Siis pitäkääpäs mielessänne, sillä tälläisiä juhlia ei joka päivä panna toimeen. Illalla kuulutaan Pirtillä vielä juhlia jatkettavan ja kun tiedämme vielä, että tulot näistä juhlista käytetään Työkansan avustamiseksi, niin ei kukaan

tua tuhon omaksi viime yönä, jolloin kylmän päivän jälestä lämpö aleni alle jäätymäpisteen. Halla kuitenkaan ei paljoa vahingoittanut viljaa.

RAUTATIELÄISET SAANEET PALKANKOROTUSTA.

Halifax, N. S., elok. 22 p. — Canadian Brotherhood of Railway Employes'ia edustava komitea palasi tänään Monetonista, missä heillä oli neuvottelu Intercolonial rautatien johtomiesten kanssa, josta oli tuloksena palkankorotus miehille nousten yhteensä $110,000 vuodessa. Korotuksesta osalliseksi pääsevät kirjurit, tavaran lähettäjät, palvelijat, veturien tarkastajat, tavalliset työläiset, tupakka,- makuu- ja ruokailuvaunujen palvelijat, lauttamiehet Mulgravessä ja Port Tupperissa asemien pakaasimestarit y. m. työläiset. Korotus luetaan viime heinäkuusta lähtien.

ILMAKYLPY.

Ei ole ketään, olkoon hän sitten kuinka köyhä tahansa ja olkoonpa hänellä kuinka vähän tilaisuutta hyvänsä, sellaista, joka ei voisi nauttia ilmakylvyistä. Mehän saamme sitä ilmaiseksi, eikä sellainen kylpy ota paljoa aikaa Jos me otamme sitä joka päivä, riittää 10—15 minuuttia.

On hyvin sopivaa toimittaa ruumiinharjoituksia ilmakylvyn aikana. Sillä tavoin sopii yhdistää kaksi kunnollista asiaa, ja niin saa ajan nopeasti kulumaan Jos minä toimitan tämän yhdistetyn ruumiinhoidon aamulla juuri sängystä ylösnoustuani, niin en siinä juuri menetä pukeutumsaikaani turhaan.

Ilmakylpyä voin ottaa läpi vuoden huoneessani. Että lämpömäärää kesäaikaankaan ei voi pitää tarpeeksi alhaalla, ei ole autettavissa. Mutta kuitenkin on ilmakylvystä sinäkin tapauksessa vastaava hyöty.

Kun kesäaurinko levittää valoaan ja lämpöään, voi sitäpaitsi käyttää jonkin joutilaan hetken aurinkokylvyn ottamiseen Annan auringonsäteitten koskettaa alastonta ruumistani määrätyn ajan. Laitan vain pääni suojaan, koska muuten voi kylvystä olla pahempia seurauksia. Aurinkokylpy, jota voi ottaa paljon kauemmin kuin tavallista ilmakylpyä, voipa sen ulottaa useita tuntejakin kestäväksi, vahvistaa iho-

vaatteettomuus ja se seikka, että sen vaikutuksen alaisena voi hengittää huomattavasti syvemmin ja voimakkaammin.

Toimikaa Työkansan päivälehdeksi saamisen puolesta!

TYOKANSAN

Kirja ja Paperi KAUPPA

Kirjoituspaperia
Kirjeenkuoria
Värsypaperia
Kynänteriä
Kynänvarsia
Lyijykyniä
Postikorttia
Postimerkkiä
y. m. y. m.

Työkansan Kirja ja Paperi Kauppa

Uuden Haalin alla

Iistipään uusi sauna 216 Mc Intyre St.

Avoinna joka keskiviikkona ja lauantaina kello 2:sta 12:sta j.p.p.

HUOM! Miesten aluvaatteita pestään.

Kätilö

ISO SAUNA.

Jo stahdotte saada hyvän ja muuten kunnollisen kylvyn, niin käyttäkää International Bath Co. uutta kylpylaitosta, se on ehdottomasti paras ja huokein. Auki joka päivä klo 2—12.

Silloin kun te tarvitsette virvoitusjuomia, niin käyttäkää ainoastaan International Bottling Co. valmisteita, ne on valmistettu puhtaista aineista ja sen tähden ne ovat parhaat juomat näissä kaupungeissa. Hinta 60c. kori.

INTERNATIONAL BATH CO., LTD.,
Algoma St. 146, Phone 823. Port Arthur.

Suomalainen Apteekki ja ULOSLÄHETYSLIIKE **KALEVA**

SISÄLLISESTI KÄYTETTÄVIÄ LÄÄKKEITÄ.
25 ja 50c.

12 Kalkki kalanmaksaöljyä elttaan ja heikkouteen lapsille.
13 Kalkkivettä
14 Kihtitroppia kihtiin ja kolotukseen
15 Kaksinkertaista koiruoho troppia vatsa- ja sydänalus kipuun.
16 Koiruoho troppia, sam. kuin edellinen
17 Kramppi troppia (hermolääkettä)
18 Kolmenlaista troppia
19 Kolera troppia liialliseen ulostukseen
20 Lakseeraus öljyä
21 Lakseerauspulveria
22 Mikstura simppeliä
23 Prinssin troppia, lepotroppia lapsille
24 Preserverattuja troppeja, vilustukseen

Suomalainen Apteekki KALEVA
295 Bay st. Port Arthur, Ont.
HUOM! Kaikkia tilauksia täytyy seurata raha mukana.

Keittäjät hoi!!!

Port Arthurin S. S. Osaston ravintolaan halutaan kunnollinen ja toimeensa täysin kykenevä keittäjä, mieluummin nainen. Hakemukset, suosituksineen ja palkkavaatimuksineen lähetettävä ennen 15 p. syysk. osoitteella:
J. R. Grönlund
314 Bay st. Port Arthur, Ont. Can.

Sairasvoimistelia ja hieroja

Helsingissä kurssin suorittanut, jo 7 vuoden kokemus. Käyn perheissä, otan myöskin hierottavia potilaita kotona.
352 Foley st. Telef. 1637.
NEITI OLGA RISSANEN.

RAHAA LAINATAAN
nopeasti kiinteimistöjä vastaan
John B. Mannerstam.
204 Court St. Puhelin 1139c
Kauppa, velka y. m. laillisia kirjoja tehdään.
Asioita ajetaan.

D. B. Turville

Lakimies, asianajaja ja yleinen notario
51 Cumberland st. Port Arthur.

Kaupungin lotteja ja **Farmimaita**

myydään ja otetaan myytäväksi.
Rafael Smedberg & Co.
105 Secord street,
Kivelän talossa.

OSTAKAA SITÄ NYT.

Nyt on aika ostaa puteli Chamberlain Kolera Koliikki ja vatsuri lääkettä. On melkein varma että sitä tulette tarvitsemaan ennen kuin kesä on mennyt ohi. Mikään ei ole parempaa tätä lääkettä.
Myytävänä kaikkialla.

Kalastajat ja metsästäjät.

Kasmiri sukkia, yksivärisiä, tupla käret ja kannat. Tavall. hint. 35c. Myydään .... 22c. pari.

Korsetteja, hienoa englantilaista mallia, joko pitkiä tai keskikokoa. Tavall. hinta $1.75, myydään .... 98c pari.

Lasten jäkettejä, yksivärisiä .... 50c kapp.

JÄÄNNÖKSIÄ.

Me olemme tarkasteneet läpi koko varastomme ja keränneet kaikki pakkojen jäännökset kaikenlaisista kankaista, niistä voitte valita monta arvokasta kappaletta.

...kuhuoneen mattoja, kaiken mallisia, k'ot 21 x 70 t. Myydään .... 59c. kapp.

Naisten mustia pukuhameita, hyvin valmistettuja, myydään $2.15

Lasten silkki, musliini ja olkimyssyjä. Tavall. hinta 60 ja 50c. Myydään .... 35c.

Lasten pukuja, pestäviä. Tavall. hinta $1.25 ja $1.35. Myydään .... 80c.

KAUFMAN & UMPHREY

53 Cumberland st., - Phone 1201, - Port Arthur.

...kartuunia. Tavall. hinta 12½c. yd. nyt ..... 8c.

Vaaleaa ristirantuista musliinia. Tavall. 10c. yd., myydään 7c.

Madras-kangasta, kartiineksi. Tavall. 35c. yd., nyt ...... 19c.

Naisten koru päivänvaroja. Jok'ainoa täytyy myydä. Tavall. hinta $1.75—$2.25, nyt $1.10

Tyynynpäällystöitä. Hyvistä aineista. Tavall. 25c. myydään 15c.

MEIDÄN 15c. OSASTOMME

on täynnä mainioita kauppatilaisuuksia jokaiselle kodille. Jokaisen esineen arvo on 25—35c., nyt kaikilla sama hinta .... 15c.

Ensikerran Ensikerran

Fort Williamin S. S. Osaston „PIRTILLA"

esitetään lauantaina 26 p:nä elokuuta klo puoli 9 illalla

„Lyyli"

5:ssä näytöksessä kirjoittanut Elvira Villman

HENKILÖT:

SIIVONEN, työmies .... A. Ukkola
SIIVOSKA .... Hulda Lassila
LYYLI, heidän tyttärensä .... Hilja Jackson
TOLOSKA .... Hilma Mäki
LINDBERSKA .... Inni Hurmerinta
VIRTASKA .... Anna Vigren
ALASINSKA .... Anna Lassila
BÄCKLUNDSKA .... Naimi Salo
BÄCKLUND, nuori työmies palvelee sotaväessä .... V. Nurmi
HELENA .... Selma Henrekson
IIDU .... Hanna Härkönen
HILMA .... Thora Pajunen
AKKU .... Nora Pajunen
MANDA .... Fanny Oja
VOSSIKKA .... E. Lahtinen
BIRGER EKMAN .... A. Häkli
BERGENSTÅle lääk. kanditaatti .... E. Taakki
ALLINEN .... O. Heikkinen
TALONMIEHEN VAIMO .... Olga Mäki

Oviraha 25c.

NAYTELMASEURA.

Port Arhurista.

— **Kansalaispapereita, valtakirjoja** Suomeen y. m. hankkii R. Smedberg & Co., 105 Secord st. Kivelän talossa.

— **Matkapilettejä** täältä Suomeen ja päinvastoin myy John B. Mannerstam, 204 Court st.

— **Hyvä tulkki saatavana** Mannerstamin konttoorista, 204 Court Street, Puhelin 1139.

— **Kohta istuvat syyskäräjät,** jonka takia kaikki kansalaispapereissa haluavat jättäkööt anomuksensa John B. Mannerstamille, 204 Court Street.

— **Näytelmäseuran** kokous on kahvin avustuksella ensi sunnuntaina tavalliseen aikaan.

— **„Roistoväkeä"** harjotus tiistaina klo puoli 8.

— **„Taiteen Harrastus"** harjoitus sunnuntaina klo 7 illalla.

— **Työkansan johtokunnan kokous tänä iltana klo ½8. Saapukaa kaikin. Tärkeät asiat!**

— **2 kalustettua huonetta** perheelle, yhteinen kyökki. 84 Algoma St.

— **Lainakirjasto komitean kokous** ensi sunnuntaina t. k. 27 p., kello 11 päivällä kirjastohuoneessa. Kaikkien olisi oltava saapuvilla.

— **Leijonalle saapuu** yhä uusia tavaroita. Hienoja lasi ja posliinastioita. Lakkia pojille 25c. Neylenuttuja (Svedercoats) sinisen, ruunin ja harmaan värisiä $1.50. Huopapeitteitä, emaljeeri kattiloita kolmen kalunan vetosia 50c. Kivitauluja ja riffeleitä lapsille kouluun, lyijy- ja värikyniä. „Reciprocity" hinnoilla. Täkkikarttuunia jaardia leveää 10c. „Lion Bargain Spot", 236 Bay str., Port Arthur.

— **Ovat avustaneet.** Viime keskiviikkona kamalan tulipalon uhriksi joutuneen Schmidtin perheen hyväksi ovat kaupunkilaisemme ryhtyneet avunkeräykseen, joka oli jo eilen iltaan asti tuottanut $598.00.

Schmidt on ammatiltansa kirvesmies, ja erityisesti kirvesmiehiltä avustusta keräämään on ryhtynyt arkkitehti Urry ja Dumbur.

Koulu ja tiekokoukseen kehoitetaan täten kaikkia Gorhamin ja Waren farmareita, jotka haluavat teitä itselleen ja koulun lapsilleen, saapumaan Mannerstamin farmille, S. ½4, Ware, lauantaina syyskuun 2 p:nä, 1911, klo 2 j. pp., jolloin kaikkia teitä ja koulua koskevia asioita tullaan yhteisesti pohtimaan ja ratkaisemaan. Pyynnöstä kokoonkutsunut John B. Mannerstam.

— **„Simo Hurtta"** menee huomenna Temppelin näyttämöllä. Harvoin niin voimakasta luonteen kuvausta näyttämölle muodostetaan kuin Simo Hurtta on, sillä hän on todellakin nimensä arvoinen eli toisin sanoen täydellinen „Hurta" säälistä ja ihmisyydestä hän ei tiedä mitään. Kappaleen juoni alusta loppuun on hyvin jännittävä, jonka vuoksi mielenkiinnolla sitä katselee ja senvuoksi tupa täyteen huomeniltana.

„äffä."

Fort Williamista.

Ensikerran! Fort Williamin S. S. O. Pirtillä esitetään lauantaina 26 p. elok. klo puoli 9 illalla „Lyyli", 5:sä näytöksessä.

Lyyli on kappale, joka on kyllin pätevä kuvaamaan niitä tunteita ja ristiriitaisuuksia, jotka vallitsevat köyhälistö ja kapitalistiluokan välillä. Tämä kappale ikäänkuin tempaa katsojat mukaansa, hetkeksi elämään samaa elämää, mitä kappaleessa esiintyvät henkilöt elävät.

Kappale on kerrassaan mainio kuvaamaan varsinkin työläisnaisten kärsimyksiä. Lyyli esim. kappaleen päähenkilö saa kärsiä tunteittensa tähden. Hän rakastaa miestä, joka on hänen säätyään korkeammalla ja joka myös uskottelee voivansa rakastaa häntä vaikka Lyyli kuuluukin työläisluokkaan. Lyyli rakastaa toisten kokeneiden naisten varoituksista huolimatta, vaan lopuksi huomaakin surkeasti pettyneensä.

Toivomme, että kaikki miehet ja naiset, vanhat ja nuoret saapuvat Pirtille katsomaan „Lyyliä" ja niitä tuhansia toisia naisia, jotka saavat kärsiä nurinkurisen yhteiskuntajärjestelmän tähden. Toivon että tämän kappaleen nähtyänne saatte selvyyttä missä riveissä teidän on taisteltava.

Oviraha 25c.

Näytelmäseura.

Nythän on tulossa tänne Fort Williamiinkin isonlaiset juhlat, sillä „Työn päivänä" (Labor day) pannaan toimeen oikeen jättiläisjuhlat, joiden vertaisia ei ole ennen ollut koko tällä paikkakunnal la. Juhlakomitea on tehnyt ahkerasti työtä jo monta viikkoa saadakseen juhlat oikein monipuoliseksi ja huvittavaksi ja kuuluupa siellä lystiä tulevankin. Soittokuntamme puhaltelee ehtimiseen parhaimpia säveleitään, samoin on voimisteluseuran pojat „äksceraileet", että kilpailuissa voittaisivat Port Arthurilaiset. Entäs sitte se komea juhlakulkue, kuin marssin sävelten raikuessa suurena järjestyneenä joukkona marssitaan punalipun perässä. Näytetäänpäs nyt, Fort Williamin suomalaiset, että me osaamme juhlia keskenämmekin. Pysytään tällä kertaa poissa kielisten porvarillisista huveista, ja mitäpä huvia niistä meille työnorjille olisikaan.

Juhlapaikka kuuluu olevan niin sanotulla Jokirannan juhlakentällä ja lähtö tapahtuu haalilta. Siis pitäkääpäs mielessänne, sillä tällaisia juhlia ei joka päivä panna toimeen. Illalla kuulutaan Pirtillä vielä juhlia jatkettavan ja kun tiedämme vielä, että tulot näistä juhlista käytetään Työkansan avustamiseksi, niin ei kukaan tietysti jätä tilaisuutta käyttämättä hyväkseen, sillä hyöty on monipuolinen.

Osastomme jäsenkirjurille oli tullut erehdys muutamien toverien nimien suhteen julkaistessaan maksamattomien jäsenten nimiä. Seuraavat toverit ja toverittaret eivät ole lyöneet laimin jäsenmaksujaan, vaan ovat heidän nimensä tulleet erehdyksessä julkaistuksi, joka täten peruutetaan: K. Mikkola, E. Valkama, Santra Rinne, Katri Väyrynen ja Lyydia Ojala.

Toverrudella Samuli.

Yleisiä uutisia.

KYLMÄ AALTO LÄNNELLÄ.

Winnipeg, Man., elok. 22 p. — Länsi-Canadan viljasato oli joutua tuhon omaksi viime yönä, jolloin kylmän päivän jälestä lämpö aleni alle jäätymäpisteen. Halla kuitenkaan ei paljoa vahingoittanut viljaa.

RAUTATIELÄISET SAANEET PALKANKOROTUSTA.

Halifax, N. S., elok. 22 p. — Canadian Brotherhood of Railway Employes'ia edustava komitea palasi tänään Monctonista, missä heillä oli neuvottelu Intercolonial rautatien johtomiesten kanssa, josta oli tuloksena palkankorotus miehille nousten yhteensä $110,000 vuodessa. Korotuksesta osalliseksi pääsevät kirjurit, tavaran lähettäjät, palvelijat, veturien tarkastajat, tavalliset työläiset, tupakka,- makuu- ja ruokailuvaunujen palvelijat, lauttamiehet Mulgravessä ja Port Tupperissa asemien pakaasimestarit y. m. työläiset. Korotus luetaan viime heinäkuusta lähtien.

ILMAKYLPY.

Ei ole ketään, olkoon hän sitten kuinka köyhä tahansa ja olkoonpa hänellä kuinka vähän tilaisuutta hyvänsä, sellaista, joka ei voisi nauttia ilmakylvyistä. Mehän saamme sitä ilmaiseksi, eikä sellainen kylpy ota paljoa aikaa. Jos me otamme sitä joka päivä, riittää 10—15 minuuttia.

On hyvin sopivaa toimittaa ruumiinharjoituksia ilmakylvyn aikana. Sillä tavoin sopii yhdistää kaksi kunnollista asiaa, ja niin saa ajan nopeasti kulumaan. Jos minä toimitan tämän yhdistetyn ruumiinhoidon aamulla juuri sängystä ylösnoustuani, niin en siinä juuri menetä pukeutumsaikaani turhaan.

Ilmakylpyä voin ottaa läpi vuoden huoneessani. Että lämpömäärää kesäaikaankaan ei voi pitää tarpeeksi alhaalla, ei ole autettavissa. Mutta kuitenkin on ilmakylvystä sinäkin tapauksessa vastaava hyöty.

Kun kesäaurinko levittää valoaan ja lämpöään, voi sitäpaitsi käyttää jonkin joutilaan hetken aurinkokylvyn ottamiseen. Annan auringonsäteitten koskettaa alastonta ruumistani määrätyn ajan. Laitan vain pääni suojaan, koska muuten voi kylvystä olla pahempia seurauksia. Aurinkokylpy, jota voi ottaa paljon kauemmin kuin tavallista ilmakylpyä, voipa sen ulottaa useita tuntejakin kestäväksi, vahvistaa ihoani ja koko ruumistani ja voin minä, jos haluan, ottaa ennen tai jälkeen uimisen.

Ilmakylpy on sekä nautinto-, että terveyskeino, luonnollisesti kuitenkin etupäässä niille, jotka ovat tottuneet siihen. Huoneilmakylpy on sopivin kaikille. Ikkuna on avattava ja jos on tarpeellista pistetään verhot eteen, etteivät naapurit näe. Ilma kylvyn aikana on ruumista hierottava joko kämmenellä tai liinalla. Sitten voimistellaan. Liikkeet luonnollisesti sovitetaan iän ja terveyden mukaan. Alussa otetaan vain lyhyt kylpy, sitä lyhempi kuta kylmempi ilma on. Kesällä voi ilmakylpyjä ottaa useita tunteja yhtämittaa, jos vain on siihen aikaa.

Ilmakylvyn tekee nautinnoksi vaatteettomuus ja se seikka, että sen vaikutuksen alaisena voi hengittää huomattavasti syvemmin ja voimakkaammin.

Toimikaa Työkansan päivälehdeksi saamisen puolesta!

TYOKANSAN

Kirja ja Paperi KAUPPA

Kirjoituspaperia
Kirjeenkuoria
Värsypaperia
Kynänteriä
Kynänvarsia
Lyijykyniä
Postikorttia
Postimerkkiä
y. m. y. m.

Työkansan Kirja ja Paperi Kauppa

Uuden Haalin alla

Iistipään uusi sauna 216 Mc Intyre St.

Avoinna joka keskiviikkona ja lauantaina kello 2:sta 12:sta j.p.p.

HUOM! Miesten aluvaatteita pestään.

Kätilö

— MARIA LUOSTARINEN, —
341 Wiley St.
Port Arthur, :.: Ontario.

Ruoskikaa syntistä ruumistanne K. NYMAN'in SAUNASSA

332 Bay St.

Kylpypäivät: Tiistai, Perjantai ja Lauantai klo 2-12 j. p. p.

Miesten alusvaatteita pestään.

ISO SAUNA.

Jo stahdotte saada hyvän ja muuten kunnollisen kylvyn, niin käyttäkää International Bath Co. uutta kylpylaitosta, se on ehdottomasti paras ja huokein. Auki joka päivä klo 2—12.

Silloin kun te tarvitsette virvoitusjuomia, niin käyttäkää ainoastaan International Bottling Co. valmisteita, ne on valmistettu puhtaista aineista ja sen tähden ne ovat parhaat juomat näissä kaupungeissa. Hinta 60c. kori.

INTERNATIONAL BATH CO., LTD.,
Algoma St. 146, Phone 823. Port Arthur.

Suomalainen Apteekki ja ULOSLÄHETYSLIIKE KALEVA

SISÄLLISESTI KÄYTETTÄVIÄ LÄÄKKEITÄ.

25 ja 50c.

12 Kalkki kalanmaksaöljyä elttaan ja heikkouteen lapsille.
13 Kalkkivettä
14 Kihtitroppia kihtiin ja kolotukseen
15 Kaksinkertaista koiruoho troppia vatsa- ja sydänalus kipuun.
16 Koiruoho troppia, sam. kuin edellinen
17 Kramppi troppia (hermolääkettä)
18 Kolmenlaista troppia
19 Kolera troppia liialliseen ulostukseen
20 Lakseeraus öljyä
21 Lakseerauspulveria
22 Mikstura simppeliä
23 Prinssin troppia, lepotroppia lapsille
24 Preserverattuja troppeja, vilustukseen

Suomalainen Apteekki KALEVA
295 Bay st. Port Arthur, Ont.
HUOM! Kaikkia tilauksia täytyy seurata raha mukana.

Keittäjät hoi!!!

Port Arthurin S. S. Osaston ravintolaan halutaan kunnollinen ja toimeensa täysin kykenevä keittäjä, mieluummin nainen. Hakemukset, suosituksineen ja palkkavaatimuksineen lähetettävä ennen 15 p. syysk. osoitteella:

J. R. Grönlund
314 Bay st. Port Arthur, Ont. Can.

Tilatkaa Työkansa.

Sairasvoimistelia ja hieroja

Helsingissä kurssin suorittanut, jo 7 vuoden kokemus. Käyn perheissä, otan myöskin hierottavia potilaita kotona.
352 Foley st. Telef. 1637.
NEITI OLGA RISSANEN.

$—$—$—$—$—$—$—$
RAHAA LAINATAAN
nopeasti kiinteimistöjä vastaan
John B. Mannerstam.
204 Court St. Puhelin 1139c
Kauppa, velka y. m. laillisia kirjoja tehdään.
Asioita ajetaan.
$—$—$—$—$—$—$—$

D. B. Turville

Lakimies, asianajaja ja yleinen notario
51 Cumberland st. Port Arthur.

Kaupungin lotteja ja Farmimaita

myydään ja otetaan myytäväksi.

Rafael Smedberg & Co.
105 Secord street,
Kivelän talossa.

OSTAKAA SITÄ NYT.

Nyt on aika ostaa puteli Chamberlain Kolera Koliikki ja vatsuri lääkettä. On melkein varma että sitä tulette tarvitsemaan ennen kuin kesä on mennyt ohi. Mikään ei ole parempaa tätä lääkettä.

Myytävänä kaikkialla.

Kalastajat ja metsästäjät.

Jos haluat saada kantamuksen kaloja joka kerta kun käyt kalasamassa, tai jos haluat ketut, sudet, karhut y.m. metsän elävät käyvän rautoihisi kilvalla, niin lähetä minulle $1.00 kirjeessä, niin saat kirjan, jossa on ohjeet, sekä vielä pariinkymmentä mainiota neuvoa ja ammattisalaisuutta, jolla voi tehdä 5—10 dollariin päivässä sivutöinäsi. Tarkempia tietoja saat kysymällä selityskirjettäni.

H.,
Box 300, Chester, Mass.

Työkansan ja Väkäleuan

tilauksia otetaan Rajalan ja Ahlbom'in palloruumassa
138 PEARL ST. PORT ARTHUR.